

ny, kuriomis viso pasaulio dailioji lytis dabina savo skrybeles. Francija sako, jeigu mes tą uždraustume, tai atimtume darbą iš 50,000 francūzių moterų, kurios plunksnomis užsiima; beto esą francūzai netektų kasmet apie \$20,000,000 iš šitos pramonės. Todėl nabagės paukštis galės laiminti tik Angliją, kuri šitą barbarišką pramonę sumanė panaikinti.

× **Kandidatas su orlaiviu.** Visame Paryžiuje tik ir kalba dabar apie orlaivininką Vedrinę, kuris persitadė save kandidatu į Francijos deputatų rūmą ir su orlaiviu lėkšnių agituodamas už save ir barstydamas iš orlaivio savo atspausdintas prakalbas. Vedrinę eina kaip nepri gulminas socialistas. Jisai parlamente agituosias, kad reikia Francijai įsitaistyti kuodaugiasiai kariškų orlaivių ir ginti labiau iš oro, negu ant mažutės francūzių teritorijos, jeigu kada kas užsimanytų užpulti.

× **Baigia su kamoristais.** Šiandien dar vieną kamoristą paleido iš Viterbo kalėjimo, Italijoje, kur jau antri metai teisė 45-kius narius iš plėšikų draugijos „Camorara“. Dabar paleido dar Luigi Arena. Pasiliko kalėjime šie: Enrico Alfano, — kamoristų vadovas, Giovanni Rapi, Nicola Mora, Giuseppe Salvi, Conrado Sardino, Ferdinando di Mateo ir Mariano di Gennere. Prokuratorius Santoro reikalauja, kad šituos kuoastriausiai nubausti, nes šie tikrai dalyvavę nužodyme ekskamoristo Cuocolo ir jo pačios. Prokuratorius sako: „Kiekvienas turim atlikti pareigą. Aš ją atlikau del Italijos, nes pasaulis žiūri į mus ir laukia, kada mes savo piktadėjus nubausime“. Ligšiolai gi nei vieno kamoristo dar nenubaudė, išimant tą, kad jie porą metų bėteisiant prasėdėjo geležinėje klietkoje uždaryti.

× **Nukrito miestai lakūnas.** Berlio miesto viršum belekiant, nukrito su karveišku orlaiviu aeroplanu lekiotojas Solmitz su savo draugu Engver. Mašina tiesiog sutiko ant miesto brūko, o lakūnai kokiui tai stebūklui išliko gyvi; bet Solmitz sako bene mirtinai susitrenkęs.

× **North German Lloyd** — laivų kompanija apskelbė savo šių metų apyvartą. Anot apyskaitos, kompanija per metus pelnijusi \$10,375,000 arba \$850,000 daugiau negu pereinantis metais. Tai gi ir savo kompanams duosianti 5% dividendo (pernai davusi tik 3%). Ar ištikrųjų ji tik tiek pelnė, tai reikia abejoti. Paprastai kompanijos turi dvejias atskaitas, ir tos, kurias paskelbia publikai, nieko bendro neturi su jų žinioje esančiomis.

× **Karalius neužsileidžia palikimu.** Rudeniop pasimirdamas tūlas majoras ties Toulon paliko Ispanijos karaliui Alfonsui visą savo turtą — apie \$600,000. Giminės mįslės, kad karalius nuo šito palikimo atsisakys, nes nebaisninkas buvęs jau nepilno proto. Bet Alfonsas nei nemislija atsisakyt ir pasidavė su velionio gimimėms į teismą. Akyva, ar dris teismas godų karaliuką sutremti.

× **Karalaitė teismo šaukiasi.** Paryžiaus teisman kreipėsi velionio Belgijos karaliaus Leopoldo dukte, karalaitė Stefana, prašydama, kad teismas paimtų globon jos kitą seserį, karaliutę Luiza, kuri daranti baises skolas, taip, kad iš tėvo palikimo — \$1,300,000 nieko jai nebeliks. Francijos teismas imasi šitą keistą karaliutę reikalą apžūrėti. Šitas Belgijos karalaitės skandalas trau-

kiausi jau keleri metai. Ką Leopoldas Afrikoje priplėšė iš negrų vergijos, dabar tą naudą „visi vėjai gauda“.

× **Vokiečiai maino byrą ant sporto.** Šiandien Berline atsibuvo visos Vokietijos moksleivijos atstovų susižiavimas, kuriame nutarė iš moksleivijos tarpo prasiųlinti alaus gėrimą ir militarišką žaidimą kardais, o vieton šito įvesti amerikoniškąjį sportą. Šitą idėją padavęs pernai amerikonas, Columbia universitatis prof. Tombo. Dabar tam jau pritarė 14 vokiečių universitatis, 2 veterinarijų mokyklos, 2 agrikultūros kolegijos ir 2 kasyklų akademijos. Tikimasi, jog pasiseks kasmet įrengti Vokietijos studentų olimpiškos žaislės ir atpratinti jaunumo menų nuo girtuokliavimo mokyklose.

× **„Vištalių redaktorius“ numirė.** Pareina žinios iš Buenos Aires, Argentinoje, kad pasimiręs Dr. Jose Paz, redaktorius didelio ir intekningo tenyškio dienraščio „La Prensa“, kurį mūsų gerbjamas senelis Vištalius labai mėgdavo skaityti ir girdavo, o ne vieną punda to dienraščio ir lietuvių laikraščiams Amerikoje prisiųsdavo, nors... nebūdavo kam jų perskaityti! Senor Paz buvo 69 metų senumo ir vadovavo visą Pietinės Amerikos laikraštiją. Buenos Airėje yra apie 472 laikraščių, įvairiausiose pasaulio kalbose, bet nei vienas išnašumo nepralenkdamo „Vištalių organo“.

× **Ištraukė laivą su skenduoliais.** Anglijos pakraščiuose, ties Portsmouth, ištraukė povandeninį karės laivuką, kuris keletą savaičių atgal pasinėrė į dugną ir nebeišsikėlė, nusinėdamas vieną oficerių ir 13 karveišų. Visus tuos skenduolius palaidojo Portsmouthe su viešomis ceremonijomis ir militariška pagarba.

× **1,000 turkų išgalabio.** Iš Romos karės raštine praneša apie italų didelį laimėjimą Benghasi, Tripolyje. Anot tų žinių buvęs bausis susirėmimas, kuriame italai išnušė apie 1000 arabų ir turkų.

× **Dar smerkia sufragistes.** Londone kovo 13 d. dar pasmerkė dešimtį sufragisčių už langų daužymą, kiekvieną nuo 4 iki 6 mėnesių kalėjimui. Jas teisė ne magistratas, bet aukštesnis teismas, nes daužant langus kiekvienos padaryta nuostolių suvirš \$25.

× **Po Panamos kanalu vūkianai.** Visai netikėtai inžinieriai atrado, kad garsus Panamos kanalas stovis ant didelio ugnikalnio. Šita žinia Amerikoje pakėlė didelį ermyderį, nes jeigu kada susimįslytų ugnikalnis išsiveržti, tai galėtų pelenais nueiti visas tas mižiniškas darbas, kurį Amerika padėjo kasdama kanala, sukūšimtus milijonų dolerių ir padėjo daugelio žmonių gyvastis.

× **Harmburg American Line** — laivų linija apskelbė savo apyskaitas. Pereitu metu turėjusi gryno pelno \$10,900,000 ir savo kompanams išmokėjusi po 9% dividendo.

× **Iškasė iš žemių salioną.** Iš Romos praneša, jog garsus archeologas Cavaliere Roni, kuris veda atkasimą Pompejos miesto, surado žemėje užsilikusių salioną, kuris prigulėjęs senovės romėnų magnatui Obelius Firmus. Rado sugargazėjusius šekius lavonus: paties magnato, jo moteries, dvejeto vaikų ir da vėl dvejų žmonių, matomai vergų, susikabinusių krūvoje. Turbūt jie sukūbio iš baimės, per aną baisiąją katastrofą, kada 79 metuos po Kristaus buvo bausis Sicilijos ugnikalnio išsiveržimas ir užpylė gra-

žiausius romėnų miestus: Pompeii, Herkulaneum ir Stabia. Indomūtas, kad netoli 2000 metų žemėje užsilikė lavonai, gražūs bronziniai indai ir rado salioną... pilną katilų vandens, kuris laike katastrofės pakabintas virė.

× **Romoje arestuoja ruminus.** Romoje įvyko pasikėsimas nušauti karalių Viktorą Emmanuelį. Bet nepasisekė. Sovėją suėmė. Jis yra koks ten Antonio Dalba — anarchistas. Dabar policija bėk suskusi, kad turkų valdžia pasamdžiusi ruminus anarchistus, kad nudėtų Italijos karalių. Todėl šiomis dienomis Romoje arestavo keletą intariamų anarchistų, tų tarpe atėvius iš Rumunijos.

Pas mus ir kitur.

Ši savaitė atsizymėjo Europoje visokiais atsitikimais. Pirmiausia Londono sufragistės išdaužė labai daug langų ir užtai arti 100 moterų gavo bausmę po kelis mėnesius kalėjimo. Toliaus, Anglijoje iškilo milžiniškas anglekasių streikas. Artį 2,000,000 žmonių neteko darbo. Apskailtuota, kad šiuo streiku Anglijos darbininkai netenka kasdien apie \$15,000,000, kuriuos gaudavo, kaip algas. Visi pasikalbėjimai tarpe kasyklų savininkų ir anglekasių nuėjo niekais. Todėl dabar imasi už to patsai parlamentas, kuris žada išleisti įstatymą, kuriuomi nustats minimum algą ir prie to privers laikytis abi puses. Tai bus geriausia išėiga.

Anglekasių streikai iškilo ir Vokietijoje bei Francijoje. Kuo jie užsibaigs — dar nesimato. Prie šito prisidėjo ir politiški svyravimai. Rusija kažin kam sutraukė kariuomenę į Austrijos parubėžę ir dikčiai išgąsdino Peterburgo ir Viennos biržas. Eina žinios, jog Italija ir Rusija slapčiai susitarė išvieno spausti Turkiją. Pagaliaus valdžių ratelinose išsukė nuoganda anarchis-tai, kurie Francijoje ir Italijoje pakėlė galvą, o šiandien jaunas anarchistas D'Alba Romoje pašovė Italijos karalių Emmanuelį, važiuojant šiam į bažnyčią ant paminėjimų gimtadienio jo tėvo, karaliaus Humberto, kurį liepos 29, 1900, nužudė anarchistas Bresci. Visi tie nuotikiai privertė Londono dienraštį „Daily Telegraph“ paskelbti baimingą pranašystę, kad Europoje prisiartina didelis tarptautiškas krizis.

Pas mus verda Amerikoje nuotyčiai virte gerai. Lawrence darbininkai laimėjo streiką. Pennsylvanijoje ruošiasi anglekasiai streikuoti. Roosevelt tapo apšauktas „socialistu“ ir „anarchistu“ — už pritarimą iniciativai, referendumui ir valdininkų atšaukimui; jis vienok pasekmingai veda už save agitaciją ir jo vardas dažniau girdisi už Tafto ir kitų kandidatų ant prezidento. Washington — reakcija. Atgal-eiviai privertė atsisakyti iš vietos tyro maisto bjūro perdėtinį, Dr. Wiley, kuris per 29 metus čia išbuvo ir vedė historišką kovą prieš žagimus visokio maisto ir gėrimų. Kongrese atstovai perleido billių — 198 balsais prieš 103 — numesti akciją nuo cukraus. Pasigirdo net balsai, jog Washingtono kongrese reikia... panaikinti senatą, o jei ne, tai nors senatorių barzdaskutes ir maudykles. Tai del ekonomijos.

Žingėjimas. 12-kos metų Mariė: Mama, ar norint vaikų turėti, būtina reikia su vyrų apsisvert? — Taip, vaikel — reikia. — Na, o kad dvynukus turėti, tai gal reikia su dviem vyrais apsisvert?..

Iš Lietuvos.

VILNIUS. Krata. Vasario 6d., pirmadienio naktį, policija, iškrėtusi, suėmė „L. U.“ leidėją F. Bortkevičienę ir redaktorę M. Radzevičienę. Redakcijoje kratyti nekratė, bet užtatai gyvenamuosius kambarius išjieskojo. Nei pas vieną nieko nerado. M. Radzevičienė ir toliau lieka atsakomajai „Liet. Uk.“ redaktore, o F. Bortkevičienė leidėja.

MARIAMPOLĖ. Paskirtas vasario 16 d. visuotinas „Zagrės“ susirinkimas neįvyko delei to, kad mažai teatsilankė narių. Per tą susirinkimą buvo manoma iškeisti § 32 įstatymą. Dabartės neįvykus pirmam susirinkimui skiriamas kovo 15 d. antras susirinkimas, kuris bus teisotas nežiūrint atvykusiųjų narių skaičiaus.

NEMUNAITIS. Vil. red. Sausio 22 d. po sunkios ir ilgos mirties aprūpinta šv. Sakramentais mirė Jieva Kudarauskienė (Švedžių tė). A. a. J. Kudarauskienė mylėjo gerus skaitymus, neiškiant ir „L. U.“ Buvo pavyzdinga gyvenime. Tebūna lengva jai Lietuvos žemele.

Vincas Kudarauskas. **PANEVĖŽYS.** Sausio 23 d. buvo čionai lietuvių vakaras prieglaudos naudai. Artistai vaidino komediją „Aukso dievaičius“. Publikos prisirinko nemaža.

KURŠĖNAI, Sialių pv. **Smar-kuš žmonės. Taupomoji kasa ir valstiečiai. Reikalinga vart. dr. ja. Intelligentai.** Miestelis 4 varstai nuo geležinkelio. Gana didelis, bet didelio gyvumo jame nematyti. Turtingųjų gyventojų čia tarpe lietuvių nėsą. Žmonės iš apielinkės esą tamsūs nesu-sipratę, ir dideli storžėviai. Tas matomai ir teisybė, nes nuo stoties važiuojant tik ir girdėjai barnius, negražiai bepravardžiuojančius.

Gyvuoja čia skolinamai taupomoji kasa arba bankas. Bankas gyvuoja nuo senai ir pagal savo apyvartos esąs pirmas šios rušies ir turto Kauno red. Valstiečių indėlių daugiausia. Jie daugiausiai per tą banką ir visokių reikalų atlieka. Banko valdyboje dalyvauja tiktai dvarininkai. Du valstiečiai imeina į priežiūros komisiją. Pačioj valdyboj valstiečiai niekada ir nebuve. Nesą tarp jų atsakančiųjų.

— Mes nėsame priešingai, kad valstiečiai prigulėtų prie mūsų valdybos, bet ką gi jie iš savų jų rinks, — pasakė man vienas banko vedėjų.

Ir pasakoją man jis, kaip tai anais metais valstiečiai buvo pastatę kandidatų į valdybą girtuoklį valstietį, kuris tik ir teži-nojės patvoriais vartyties. Vartotojų draugijos nėra, nors jinau būtų reikalinga. Bet yra čia ir inteligentų būrelis. Norėjau su-jais apie šitą pasikalbėti, bet negalėjau suprasti jų kalbos: savo kalbon nuolatos kaišioja kokius tai man blogai suprantamus žodžius: pasijansas, vintas, išlošiu, pralošiau, reikės atsiolėti ir tt. Laikraščių bent lietuviškų neskaita.

PETRAS. **LINKUVA,** Pan. pav. Čia yra labai sena bažnyčia, statyta 1503 m. lėšomis kokios tai, pagal do-kumentų. Catharine de Zeimas. Evangelikų dokumentuose esą parodyta, kad Linkuvos bažnyčia prigulėjusi patiems reformatams, bet tik katalikai paskiaus, iš jų atėmę. Tas labai galėjo būti, nes visas bažnyčios stilius sa-kyti sako, kad tai ne pačių ka-talikų statyta.

Kurį laiką Linkuvos bažnyčia

ir visą parapiją valdė vienuoliai Karmelitai; da ir dabar klebonija toji pati, kur gyvena vienuoliai — tas pats vienuolynas šiek tiek perdirtas.

Nuo tų laikų, kada valdė parapiją vienuoliai, čia yra įvesti at-laidai 8 dienų Motinos šv. Skap-liernos, kurie ir dabar apsvaikšo. — Apie pačius atlaidus nėra ko rašyti, nes tai visiems gerai ži-noma. Noriu tik pasakyti, kad neturime jokio choro nei bažny-tinio, neidainininkų. Parapijos sei-myninkas klebonas. Paprastai, klebonas parapijoj — tai gubernatorius; ką nori, tą daro — Baž-nytinį chorą vesti užgina galutinai — „nes tai esąs papyktini-mas, kada valkinai su mergino-mis per šv. mišias gieda ir kartu juokauja“... Čia jau jo ranko-ve visa galybė... Bet kad nėra dainininkų choro, tai labai pyk-ta... Praėjusiais metais šiaip-taip patįs dainininkai ir dainin-kės buvo prisiprašę — įvairiomis dovnomis, vargonininką Gedeiką, kad mokintų juos dainuoti, nes kaip esti vakarai — inrengė-jai parsikviečia svetimą chorą. Girdėt kalbant: „tai mums didė-lė gėda“... Šiomet choras dai-nininkų vėl pradeda irti — var-gonininkas atsisako mokinti, pasiteisindamas, kad klebonas kreivai žiūrįs ir visai nenoris, kad mokintų. „Aš, panie, norė-čiau tarnauti senajai ir naujajai gadynei“...
A. N.

GIZAI, Vilkaviškio ap. Mūsų apylinkėje žmonės emė sirgti į-vairiomis ligomis, kaip tai: šilti-ne, plaučių uždegimu ir kitokio-mis. Ligos smarkiai ima senis ir jaunus. Gaila, kad žmonės ma-žai tesikreipja prie gydytojų, o taip sau žiūri pro pirštus.
Jonas Žilinskas.

JUODUPJAI, Kauno g. Nori-me skirstyties vienasėdžias, no-rime pagerinti savo ūkį. Jau treji metai, kaip nebeperkame rąstų pas žydus, bet gabename vagonais arba iš Liepojaus, arba iš Rygos, arba iš Marijampolės.

Sausio 8 turėjome gražų vaka-rą. Mėgėjai vaidino „Ekspropi-jatorių“. Puskui choras gražiai padainavo.
A. Salinis.

SKRIAUDŽIAI. Šuv. g. Čia la-bai mažai laikraščių žmonės ska-i-to. Kiek numanu, visoj parapi-joj, išėmus dvasiškiją, parsisui-dina kokius: 6 egz. „Saltinio“, 5 „L. Ukin“, 3 „Vilties“, 3 „L. Žin“, 1 „Spindulio“. Beto, iš Amerikos giminės parsučičia 2 „Saulės“ ir 1 „Žvaigždės“ egz. Kaip-kurie kningų da pasiima skaityti: vieni iš Skriaudžių kningyno, kiti iš Veiverių, treči iš Plutiškių. Kelios dašimtys yra įsirašiusių į „Žiburio“ draugiją, o apie 7 į „Sv. Kazimiero Draugi-ją“. Skaplierninkai jokiū būdu negali išparduoti puskapjo „Žibu-rio“ kalendorių 1912 m. Iš skai-tymo, mat, duonos nevalgo, tik iš ūkio, senoviniu būdu apdirba-mo, ir iš medžių vežiojimo. Da-beveik kiekvienam kaime rasime po dūmėnį grinėją. Laukai nekokie, žmonės neturtingi.

MELAGĖNAI, Šventėnų ap. Šios parapijos gyventojai beveik visi lietuviai; bet lietuvių kalba bažnyčion investa tik 8 metai, kurią ypačiai užstojo kun. P. Šarkovskis. — Daug šioje parapi-joje yra lenkų endekų agitatorių, kuriuos taip gražiai aprašė gr. Korvin-Milevski savo knigoje „Walka z kłamstwem“.

M. Maldžiūnas. **SEINAI,** Šventimai. J. E. Vys kupas Karosas vasario mėn. 2 (12) d. suteikė šventimais Seinų dvas. seminarijos auklėtiniams į kuningus įvesti: B. Kostro ir St. Dąbrowskį; į subdiakonų — Mot. Petrauskas, St. Kočmierowski, Marc Dąbrowski. Šie tri subdiakonai kovo mėn. 2 d. (1 vas.) bus įvesti į diakonus, o kovo 3 d. į kuningus. Visi nauji įšvestieji kuningai bus tuojau išsiųsti į parapijas. Jaučiama d. delis kuningų trūkumas, užtat daryti susirinkimus, repeticijas, etc.

Pastebėta, kad miestų pakra-

čiai reikalauja kningų; nutarta dalį dr-jos kningyno pavesti Vo-sylius Salai, kitą — už Narvos vartų.

Svarbiausias klausimas — mo-kyklos. Šį kartą tasai klauši-mas galima sakyti išristas. Visi pripažino mokyklos reikalingu-mą; pasirodo jau aukų tam tiks-lui surinkta 120r. Susirinkimas nutarė, reikalui prisiejęs, pasko-linti iš dr-jos vartojamo kapita-lo iki 300r.; pavesta rinkti au-kas; įgaliota valdybai rūpintis surengti valdžios leista lioterija; kai-kas pažadėjo kasmetinę pa-salpą: g. Kristopaitienė tam tik-slui surinkta 120r. Susirinkimas nutarė, reikalui prisiejęs, pasko-linti iš dr-jos vartojamo kapita-lo iki 300r.; pavesta rinkti au-kas; įgaliota valdybai rūpintis surengti valdžios leista lioterija; kai-kas pažadėjo kasmetinę pa-salpą: g. Kristopaitienė tam tik-slui surinkta 120r. Susirinkimas nutarė, reikalui prisiejęs, pasko-linti iš dr-jos vartojamo kapita-lo iki 300r.; pavesta rinkti au-kas; įgaliota valdybai rūpintis surengti valdžios leista lioterija; kai-kas pažadėjo kasmetinę pa-salpą: g. Kristopaitienė tam tik-slui surinkta 120r. Susirinkimas nutarė, reikalui prisiejęs, pasko-linti iš dr-jos vartojamo kapita-lo iki 300r.; pavesta rinkti au-kas; įgaliota valdybai rūpintis surengti valdžios leista lioterija; kai-kas pažadėjo kasmetinę pa-salpą: g. Kristopaitienė tam tik-slui surinkta 120r. Susirinkimas nutarė, reikalui prisiejęs, pasko-linti iš dr-jos vartojamo kapita-lo iki 300r.; pavesta rinkti au-kas; įgaliota valdybai rūpintis surengti valdžios leista lioterija; kai-kas pažadėjo kasmetinę pa-salpą: g. Kristopaitienė tam tik-slui surinkta 120r. Susirinkimas nutarė, reikalui prisiejęs, pasko-linti iš dr-jos vartojamo kapita-lo iki 300r.; pavesta rinkti au-kas; įgaliota valdybai rūpintis surengti valdžios leista lioterija; kai-kas pažadėjo kasmetinę pa-salpą: g. Kristopaitienė tam tik-slui surinkta 120r. Susirinkimas nutarė, reikalui prisiejęs, pasko-linti iš dr-jos vartojamo kapita-lo iki 300r.; pavesta rinkti au-kas; įgaliota valdybai rūpintis surengti valdžios leista lioterija; kai-kas pažadėjo kasmetinę pa-salpą: g. Kristopaitienė tam tik-slui surinkta 120r. Susirinkimas nutarė, reikalui prisiejęs, pasko-linti iš dr-jos vartojamo kapita-lo iki 300r.; pavesta rinkti au-kas; įgaliota valdybai rūpintis surengti valdžios leista lioterija; kai-kas pažadėjo kasmetinę pa-salpą: g. Kristopaitienė tam tik-slui surinkta 120r. Susirinkimas nutarė, reikalui prisiejęs, pasko-linti iš dr-jos vartojamo kapita-lo iki 300r.; pavesta rinkti au-kas; įgaliota valdybai rūpintis surengti valdžios leista lioterija; kai-kas pažadėjo kasmetinę pa-salpą: g. Kristopaitienė tam tik-slui surinkta 120r. Susirinkimas nutarė, reikalui prisiejęs, pasko-linti iš dr-jos vartojamo kapita-lo iki 300r.; pavesta rinkti au-kas; įgaliota valdybai rūpintis surengti valdžios leista lioterija; kai-kas pažadėjo kasmetinę pa-salpą: g. Kristopaitienė tam tik-slui surinkta 120r. Susirinkimas nutarė, reikalui prisiejęs, pasko-linti iš dr-jos vartojamo kapita-lo iki 300r.; pavesta rinkti au-kas; įgaliota valdybai rūpintis surengti valdžios leista lioterija; kai-kas pažadėjo kasmetinę pa-salpą: g. Kristopaitienė tam tik-slui surinkta 120r. Susirinkimas nutarė, reikalui prisiejęs, pasko-linti iš dr-jos vartojamo kapita-lo iki 300r.; pavesta rinkti au-kas; įgaliota valdybai rūpintis surengti valdžios leista lioterija; kai-kas pažadėjo kasmetinę pa-salpą: g. Kristopaitienė tam tik-slui surinkta 120r. Susirinkimas nutarė, reikalui prisiejęs, pasko-linti iš dr-jos vartojamo kapita-lo iki 300r.; pavesta rinkti au-kas; įgaliota valdybai rūpintis surengti valdžios leista lioterija; kai-kas pažadėjo kasmetinę pa-salpą: g. Kristopaitienė tam tik-slui surinkta 120r. Susirinkimas nutarė, reikalui prisiejęs, pasko-linti iš dr-jos vartojamo kapita-lo iki 300r.; pavesta rinkti au-kas; įgaliota valdybai rūpintis surengti valdžios leista lioterija; kai-kas pažadėjo kasmetinę pa-salpą: g. Kristopaitienė tam tik-slui surinkta 120r. Susirinkimas nutarė, reikalui prisiejęs, pasko-linti iš dr-jos vartojamo kapita-lo iki 300r.; pavesta rinkti au-kas; įgaliota valdybai rūpintis surengti valdžios leista lioterija; kai-kas pažadėjo kasmetinę pa-salpą: g. Kristopaitienė tam tik-slui surinkta 120r. Susirinkimas nutarė, reikalui prisiejęs, pasko-linti iš dr-jos vartojamo kapita-lo iki 300r.; pavesta rinkti au-kas; įgaliota valdybai rūpintis surengti valdžios leista lioterija; kai-kas pažadėjo kasmetinę pa-salpą: g. Kristopaitienė tam tik-slui surinkta 120r. Susirinkimas nutarė, reikalui prisiejęs, pasko-linti iš dr-jos vartojamo kapita-lo iki 300r.; pavesta rinkti au-kas; įgaliota valdybai rūpintis surengti valdžios leista lioterija; kai-kas pažadėjo kasmetinę pa-salpą: g. Kristopaitienė tam tik-slui surinkta 120r. Susirinkimas nutarė, reikalui prisiejęs, pasko-linti iš dr-jos vartojamo kapita-lo iki 300r.; pavesta rinkti au-kas; įgaliota valdybai rūpintis surengti valdžios leista lioterija; kai-kas pažadėjo kasmetinę pa-salpą: g. Kristopaitienė tam tik-slui surinkta 120r. Susirinkimas nutarė, reikalui prisiejęs, pasko-linti iš dr-jos vartojamo kapita-lo iki 300r.; pavesta rinkti au-kas; įgaliota valdybai rūpintis surengti valdžios leista lioterija; kai-kas pažadėjo kasmetinę pa-salpą: g. Kristopaitienė tam tik-slui surinkta 120r. Susirinkimas nutarė, reikalui prisiejęs, pasko-linti iš dr-jos vartojamo kapita-lo iki 300r.; pavesta rinkti au-kas; įgaliota valdybai rūpintis surengti valdžios leista lioterija; kai-kas pažadėjo kasmetinę pa-salpą: g. Kristopaitienė tam tik-slui surinkta 120r. Susirinkimas nutarė, reikalui prisiejęs, pasko-linti iš dr-jos vartojamo kapita-lo iki 300r.; pavesta rinkti au-kas; įgaliota valdybai rūpintis surengti valdžios leista lioterija; kai-kas pažadėjo kasmetinę pa-salpą: g. Kristopaitienė tam tik-slui surinkta 120r. Susirinkimas nutarė, reikalui prisiejęs, pasko-linti iš dr-jos vartojamo kapita-lo iki 300r.; pavesta rinkti au-kas; įgaliota valdybai rūpintis surengti valdžios leista lioterija; kai-kas pažadėjo kasmetinę pa-salpą: g. Kristopaitienė tam tik-slui surinkta 120r. Susirinkimas nutarė, reikalui prisiejęs, pasko-linti iš dr-jos vartojamo kapita-lo iki 300r.; pavesta rinkti au-kas; įgaliota valdybai rūpintis surengti valdžios leista lioterija; kai-kas pažadėjo kasmetinę pa-salpą: g. Kristopaitienė tam tik-slui surinkta 120r. Susirinkimas nutarė, reikalui prisiejęs, pasko-linti iš dr-jos vartojamo kapita-lo iki 300r.; pavesta rinkti au-kas; įgaliota valdybai rūpintis surengti valdžios leista lioterija; kai-kas pažadėjo kasmetinę pa-salpą: g. Kristopaitienė tam tik-slui surinkta 120r. Susirinkimas nutarė, reikalui prisiejęs, pasko-linti iš dr-jos vartojamo kapita-lo iki 300r.; pavesta rinkti au-kas; įgaliota valdybai rūpintis surengti valdžios leista lioterija; kai-kas pažadėjo kasmetinę pa-salpą: g. Kristopaitienė tam tik-slui surinkta 120r. Susirinkimas nutarė, reikalui prisiejęs, pasko-linti iš dr-jos vartojamo kapita-lo iki 300r.; pavesta rinkti au-kas; įgaliota valdybai rūpintis surengti valdžios leista lioterija; kai-kas pažadėjo kasmetinę pa-salpą: g. Kristopaitienė tam tik-slui surinkta 120r. Susirinkimas nutarė, reikalui prisiejęs, pasko-linti iš dr-jos vartojamo kapita-lo iki 300r.; pavesta rinkti au-kas; įgaliota valdybai rūpintis surengti valdžios leista lioterija; kai-kas pažadėjo kasmetinę pa-salpą: g. Kristopaitienė tam tik-slui surinkta 120r. Susirinkimas nutarė, reikalui prisiejęs, pasko-linti iš dr-jos vartojamo kapita-lo iki 300r.; pavesta rinkti au-kas; įgaliota valdybai rūpintis surengti valdžios leista lioterija; kai-kas pažadėjo kasmetinę pa-salpą: g. Kristopaitienė tam tik-slui surinkta 120r. Susirinkimas nutarė, reikalui prisiejęs, pasko-linti iš dr-jos vartojamo kapita-lo iki 300r.; pavesta rinkti au-kas; įgaliota valdybai rūpintis surengti valdžios leista lioterija; kai-kas pažadėjo kasmetinę pa-salpą: g. Kristopaitienė tam tik-slui surinkta 120r. Susirinkimas nutarė, reikalui prisiejęs, pasko-linti iš dr-jos vartojamo kapita-lo iki 300r.; pavesta rinkti au-kas; įgaliota valdybai rūpintis surengti valdžios leista lioterija; kai-kas pažadėjo kasmetinę pa-salpą: g. Kristopaitienė tam tik-slui surinkta 120r. Susirinkimas nutarė, reikalui prisiejęs, pasko-linti iš dr-jos vartojamo kapita-lo iki 300r.; pavesta rinkti au-kas; įgaliota valdybai rūpintis surengti valdžios leista lioterija; kai-kas pažadėjo kasmetinę pa-salpą: g. Kristopaitienė tam tik-slui surinkta 120r. Susirinkimas nutarė, reikalui prisiejęs, pasko-linti iš dr-jos vartojamo kapita-lo iki 300r.; pavesta rinkti au-kas; įgaliota valdybai rūpintis surengti valdžios leista lioterija; kai-kas pažadėjo kasmetinę pa-salpą: g. Kristopaitienė tam tik-slui surinkta 120r. Susirinkimas nutarė, reikalui prisiejęs, pasko-linti iš dr-jos vartojamo kapita-lo iki 300r.; pavesta rinkti au-kas; įgaliota valdybai rūpintis surengti valdžios leista lioterija; kai-kas pažadėjo kasmetinę pa-salpą: g. Kristopaitienė tam tik-slui surinkta 120r. Susirinkimas nutarė, reikalui prisiejęs, pasko-linti iš dr-jos vartojamo kapita-lo iki 300r.; pavesta rinkti au-kas; įgaliota valdybai rūpintis surengti valdžios leista lioterija; kai-kas pažadėjo kasmetinę pa-salpą: g. Kristopaitienė tam tik-slui surinkta 120r. Susirinkimas nutarė, reikalui prisiejęs, pasko-linti iš dr-jos vartojamo kapita-lo iki 300r.; pavesta rinkti au-kas; įgaliota valdybai rūpintis surengti valdžios leista lioterija; kai-kas pažadėjo kasmetinę pa-salpą: g. Kristopaitienė tam tik-slui surinkta 120r. Susirinkimas nutarė, reikalui prisiejęs, pasko-linti iš dr-jos vartojamo kapita-lo iki 300r.; pavesta rinkti au-kas; įgaliota valdybai rūpintis surengti valdžios leista lioterija; kai-kas pažadėjo kasmetinę pa-salpą: g. Kristopaitienė tam tik-slui surinkta 120r. Susirinkimas nutarė, reikalui prisiejęs, pasko-linti iš dr-jos vartojamo kapita-lo iki 300r.; pavesta rinkti au-kas; įgaliota valdybai rūpintis surengti valdžios leista lioterija; kai-kas pažadėjo kasmetinę pa-salpą: g. Kristopaitienė tam tik-slui surinkta 120r. Susirinkimas nutarė, reikalui prisiejęs, pasko-linti iš dr-jos vartojamo kapita-lo iki 300r.; pavesta rinkti au-kas; įgaliota valdybai rūpintis surengti valdžios leista lioterija; kai-kas pažadėjo kasmetinę pa-salpą: g. Kristopaitienė tam tik-slui surinkta 120r. Susirinkimas nutarė, reikalui prisiejęs, pasko-linti iš dr-jos vartojamo kapita-lo iki 300r.; pavesta rinkti au-kas; įgaliota valdybai rūpintis surengti valdžios leista lioterija; kai-kas pažadėjo kasmetinę pa-salpą: g. Kristopaitienė tam tik-slui surinkta 120r. Susirinkimas nutarė, reikalui prisiejęs, pasko-linti iš dr-jos vartojamo kapita-lo iki 300r.; pavesta rinkti au-kas; įgaliota valdybai rūpintis surengti valdžios leista lioterija; kai-kas pažadėjo kasmetinę pa-salpą: g. Kristopaitienė tam tik-slui surinkta 120r. Susirinkimas nutarė, reikalui prisiejęs, pasko-linti iš dr-jos vartojamo kapita-lo iki 300r.; pavesta rinkti au-kas; įgaliota valdybai rūpintis surengti valdžios leista lioterija; kai-kas pažadėjo kasmetinę pa-salpą: g. Kristopaitienė tam tik-slui surinkta 120r. Susirinkimas nutarė, reikalui prisiejęs, pasko-linti iš dr-jos vartojamo kapita-lo iki 300r.; pavesta rinkti au-kas; įgaliota valdybai rūpintis surengti valdžios leista lioterija; kai-kas pažadėjo kasmetinę pa-salpą: g. Kristopaitienė tam tik-slui surinkta 120r. Susirinkimas nutarė, reikalui prisiejęs, pasko-linti iš dr-jos vartojamo kapita-lo iki 300r.; pavesta rinkti au-kas; įgaliota valdybai rūpintis surengti valdžios leista lioterija; kai-kas pažadėjo kasmetinę pa-salpą: g. Kristopaitienė tam tik-slui surinkta 120r. Susirinkimas nutarė, reikalui prisiejęs, pasko-linti iš dr-jos vartojamo kapita-lo iki 300r.; pavesta rinkti au-kas; įgaliota valdybai rūpintis surengti valdžios leista lioterija; kai-kas pažadėjo kasmetinę pa-salpą: g. Kristopaitienė tam tik-slui surinkta 120r. Susirinkimas nutarė, reikalui prisiejęs, pasko-linti iš dr-jos vartojamo kapita-lo iki 300r.; pavesta rinkti au-kas; į

Bičkauskas, Jon. Reitelaitis, Jur. Baltrušaitis. Kovo mėn. 2 d. jie bus išvesti į diakonus. („Saltinis“.)

Iš Amerikos.

Žemės drebėjimai. Kovo 11 d. Amerikos seismografai ant savo aparatų pajutę, jog kur nors arti sudrebėjo žemė. Kurtus dundėjimas jautėsi per 40 minučių iš šių miestų: Brooklyn, Clevelando, Washingtono, Cambridge, Milwaukee, Albany ir Buffalo. Manoma, kad kur už 1500 mylių nuo Brooklyn buvo labai smarkus žemės drebėjimai. Spėja, kad bene Cuboje ar Vakariniuose Indijoje. Panašūs sudrebėjimai buvo jaučiami ir prieš San Francisko katastrofą.

Išidėmėtik, briežiukų čiulpejai! Camden, N. J. Cooper ligonbūtyje pasimirė 25 metų vaikas, Ch. McShea. Doktorai pripažino, kad jisai buvo chroniškai užsinuo dijes fosforu. Patirta, kad jisai buvo inpratęs briežiukus burnoje kramtyti, kaip ir daugelis danor. Prieš mirtį sako baisiai kankei. Tai blogo inpročio vaisiai!

Aristokratų „juodoji ranka“. Washingtono tapo areštuota augštos kilmės ponija, Mrs. H. C. Gage. Ją apskundė bankierius Ch. Bell, brolis garsaus telefonų išradėjo, A. Graham Bell, būk Mrs. Gage kėsinusis nužudyti bankierių. O kodel kėsinosi, tai štai kaip išaiškino areštuotoji ponija. Ji nusipirkusi Washingtono namus ir tėtai su duktere apsigyvenusi, norėjusi ineiti į taip vadinamą „400 aristokratų draugiją“. Bet, nors ji paeinanti iš karaliaus Charlemagne ir keleto Ispanijos karaliaus giminės, tačiau esanti netiek turtinga, kaip Washingtono amerikani buržuai, kurie jokiū būdu jos į draugiją neleidžia, bet da verėji ir iš Washingtono išsikraustyti. Mrs. Gage sako, kad ji per šita bylą parodytanti, jog tarpe Washingtono tužų esanti tam tikra „juodoji ranka“, kurios vadovu esąs bankierius Bell, užtai ji ir norėjusi jį pagazdinti. Taigi ir Washingtono mat kliasų kova atsirado!

Iš dynamitų bylos. Indianapolis, Ind. atsibuvo susirinkimas darbo vadovų ir advokatų, kurie gins visus vėlesniai areštuotus menamuosius dinamito vartotojus unijų reikaluose. Susirinkimas atsibuvo prie uždarytų durų, dalyvaujant apie 40 ypatų. Vieną dalyką laikraščiai iš to susirinkimo patyrė, tai ta, jog unijų vadovai suradė, kad iš Clevelando unijos kas tėtai išvagią slaptas ir perduodą valdžiai. Taipgi esą patirta, kad ir garsųjį McManigalą kitas pirmiau išdavęs, o jau šis supykęs paskui po areštavimo išdavęs visą eilę dynamituotojų. Žinoma, su kaltais, nukęs gal ir nekalti. Bet vienas aišku, kad unijose šnipai viešpatauja, kaip ir Rusijoje tarpe „neištikimųjų“ draugijų.

Garsus rabinas už moteris. Chicago, Ill. kovo 10 dieną buvo pašvęsta čionai diskusijoms apie sufragizmą. Taipgi bažnyčiose visur buvo sakyti pamokslai tai už leidimą moterims teisę, tai prieš. Tarpe kitų ir garsus žydų dvasiškis rabinas Dr. Hirsh, šio ki išdavė nuosprendį: „Ant klausimo: ar turi moteris balsuoti? — nebėra ko juoktis. Norint gerą valdžią turėti, reikia turėti tokią balsuotojų klase, kuri turi daug laiko. O kasgi turi daugiau laiko, kaip moteris? Juk ir dabar

vyrų, užsiėmę darbu, mažiau bežina apie politiką už moteris, kurios perskaito laikraščius nuo praždios iki galui“.

Atvyko rusų „laukinis“ kuningalkštis. St. Louis, Mo. čionai atvažiavo rusų kuningalkštis, Paulius Trubeckoi, kuris vietiniame dailės muzėjuje išstatys savo skulptūros išdirbinių parodą. Štai kaip šitas rusų didžiūnas išaiškino savo filosofiją: „Aš beveliju būti Afrikos laukiniu, negu Rusijos princu ar bile koku didžiūnu. Nėra skirtu tarpe manęs ir jūsų ar bile žmogaus, kas lytisi bajorystės. Mūsų civilizacija eina vis blogyn, kas matosi nors pasižiūrėjus į mūsų fabrikuos gyvastis taip alinama. Aš retai skaitau, nes noriu gauti išpūdį patšai iš gamtos, be jokių pašalinų nuomonių. Aš nevalgau mėsos, kadangi taip darydamas aš save maitinčiau su kūnu geresnio gyvūno, negu aš pats. Aš myliu jus amerikonus už jūsų neprigulmybę ir originališkumą. Europoje žmonės seka paskui Eritikų nuomone, bet negalvoja patšis“.

Išvystė Kanadon. Kanados imigracijos statistika parodo, kad pernai iš Amerikos išbėgo 150,000 žmonių, arba ant 20,000 daugiau, negu pirmesniu metu. Dabar Anglijos kasyklų streikas sakoma išvys daugelį Kanadon ir jų pusbrolių anglų.

Chicagoje eina į kooperacijas. Paskutiniu laiku Chicagoje susitvėrė net dvi iš sykio kooperacijos, kurios pačios sau pristatys gyvenimo reikmenis ir nebereikalauja perpirkti. Pirmą kooperacija yra krasos klerkų, antra — paprastų gyventojų. Klerkų sukuršė 15,000 sąnarių. Jie jau esą išstūrę kaip pigiau pirkti: per kalėdas sykiu pirke 3500 saldinių, svaras išsėjęs po 27c., ką iš krautuvių perkant esą būtų mokėję po 60 centų! Dabar tokiu būdu pirkusių kumpjus, lašinius, blešines konservas, kavą ir šitą, paskui visi dalinsias. Kaslink gyventojų kooperacijos, tai jie sutvėrė grosernią. Prisdėję net keletas universitatės profesorių. Taip mano užvesti kovą su gyvenimo pabrangimu.

Nusigando streikų. Fall River ir kitose Naujosios Anglijos aukleklinėse, ypač aukleklų-kartūnų daryklose staigu paklė darbininkams algas. Per šimtą fabrikuų nuo 1 d. kovo mokės po 5% daugiau. Būsių pakelta po visas tas apylinkes algos del 175,000 darbininkų, kas per metus išnešią kompanijoms suvirš \$5,000,000 daugiau ant algų išmokėjimo. Na, jos nenusiskriaus, nes po kiekvieo tokio paklėmo, sykiu pabrangsta ir audekla. Taip, jeigu kas čia pralaimi, tai tik perkantioji publika.

Atrado naują žvaigždę. Harvardo observatorijon telegrafavo iš Vokietijos, kad Norvegijos profesorius Errebo atrado naują žvaigždę, esančią taip vadinamam „Gemini sąžvaigždyne“. Tai esanti labai didelė žvaigždė, kokių per paskutinius dvidešimt metų atrasta padangėse tik penkiolika. Naują žvaigždę jau ir nufotografavo.

Aukavo ir pasislėpė. Bostone, Mass. technologų Institutui prisuntė kažinkas \$2,500,000 aukų, bet aukautojas joku būdu nenorįs išskoti savo vardo. Mat žino, kad vistik visi dažinos ir da labjan išgarsis.

Meldžiasi už streiklaukius. Originališką būdą rado iškovoti su streikieriais korusę darbininkės, kurių 500 susreikavo mieste Kalamazoo, Mich. Streikierkos ry-

tą ir vakare susirenka prie dirbtuvės ir suklape ima melstis, kad streiklaukiai pamestų darbą. Tokiu būdu policija nieko negali padaryti, o kai kurie streiklaukiai susiminkština ir pameta dirbę. Bet užtai tam ir yra Kalamazoo. Pabandytų šitai streikieriai daryti New Yorke: čia policmano buože ir „Tėve mūsų“ kitaip suprantu!

Inkrito upėn traukinis. Ant gelzkelio iš New Yorko į Chicago, ties Poughkeepsie, greičiausias traukinis „Twentieth Century Limited“ nukrito nuo tilto į Hudson upę. Penki plieniniai karai numurmėjo ant dugno. Ir visgi didelis stebūklas, kad sužeidė tik 28 žmones. Kiti pasažieriai plaukte turėjo išplaukti iš upės, išlindę per vagono langus. Nelaimės priežastis — buvusi pertrukusi relis. Nei vienoje šalyje nėra taip netikė rėles, kaip Amerikoje. Tą parodo eilė traukinių sudužimų kasmet, ko kitur nėra. Taip va pernai Amerikoje delesi sutrukusių rėlių buvo sužeista 4,112 žmonių, o užmušta — 106!

Kova tarpe teatrų ir „movingu“. Washingtono į kongresą atsiūkė teatrų menažeriai ir dramų rašytojai, kad patentų ofisas uždraustų judomųjų paveikslų pramatoriams imti nuo romodų teatruse dramų ir komedijų paveikslus ir paskui šituos rodyti publikai per judomuosius paveikslus — moving pictures. Sako, kad filmų kompanijos labai teatrus išnaudoja ir išvaro iš biznio, nes žmonės labiau eina į judomuosius, negu į teatrus, kur brangiau mat viskas atseina su rengt ir brangesni tikietai.

1,000 sufragisčių Washingtono. Kovo 13 d. 1000 moterių ir fabriku mergaičių pribuvo Washingtono, kur dasigavo kaip į atstovų rūmą, taip ir į senatą, su reikalavimais, kad suteikta būtų moterims balsavimo teisės. Abejuose rūmuose jas išklausė, bet nieko tikro neatsakė.

Tą pačią dieną New Yorko kapitaliujė Albany, legislatūron atvyko vadovės sufragisčių. Alice Chittenden iš New Yorko, pasakė: „Mes norime, kad ateinančiais rinkimais būtų priimta mums prileista 4,000,000 moterių New Yorko valstijoje. Paskui sufragistes atsivijo į Albany ir anti-sufragistes. Jos, žinoma, protestuoja prieš suteikimą moterims teisę. Čia legislateriai pažadėjo „pamisltyti“.

Ir gi tą pačią dieną New Jersey legislatūron Trentone atvyko sufragistai vadovės išgavo atstovų ir senatorių prižadėjimą, kad jie pasirūpins indėti šios valstijos konstitucijon priedą, kuriuomi bus leista universalinis sufragizmas.

Sufragizmas einą sparčiais žingsniais, tai yra agitacija už jį. Bet artinaučiais prezidento rinkimais, kaip pasakė Washingtono Miss Adams, Amerikoje balsuos dar tik 1,000,000 moterių, iš 25,000,000 vyrų, šios šalies balsuotojų.

Pasimirė garsus juokdarys. Headville, Pa. pasimirė po visą Ameriką garsus aktorius-komikas Charles Bigelow.

Teisme penkius nužudė. Hillsville, Va. teismo rūmuose iškilo baisios riaušės ir tapo sušaudyti penki žmonės: teisėjas Massie, šerifas Webb, prokuroras Foster, vienas prisiekusis juror ir plėšikas Allen. Riaušės iškilo potam, kaip teismas išnešė nuosprendį ant suimtųjų plėšikų bandos, kurios vadovu buvo broliai Allen. Jų draugai tas žudynes ir surengė.

Ant rytojaus Alleno saika vėl

užpuolė ant teismo ir čionai likosi nušauta paties plėšikų vadovo pati, Sidna Allen ir mergaitė liūdiniukė.

Lawrence, Mass. Kovo 15 d., kaip rašo laikraščiai, pradėjo būriais darbininkai grįžti prie darbo į audeklines. Šešios dirbtuvės pilnai streikieriams nusileido, keletas da svyruoja, bet manoma, kad ir jos neišlaikys. Pasilieka da ant streiko apie 4000 žmonių.

Streikierių komitetas kreipėsi į gub. Foss, Bostone, kad pašalintų streikieriams kenkusį teisėją Maloney ir paleistų 35 streikierius, kurie buvo areštuoti laiku streiko.

TARP AMERIKOS LIETUVIŲ.

BOSTON, MASS.

Kovo 10 d. Bostono dailės muzėjuje ant „Third Modern Gallery“, lekiųjų skaitymo saleje Dr. George W. Tupper turėjo ilustruotą paskaitą apie Lietuvą, podraug ir apie Lenkiją. Tupper praeitą vasarą lankėsi po Lietuvą; buvo Vilniuje, Kaune ir Suvalkuose. Per praeitą vasarą, kaip pats Dr. Tupper sakė, viešėjęs Lietuvos žemėje ir rinkęs visokias žinias, taip etnografiškas, kaip ir geografiškas iš Lietuvos teritorijos.

Dr. Tupper sakė: „Lietuvos rubėžiai apima 2100 amer. ketvirtainių mylių; gyventojų turi 6 milijonus: **lietuviškai kalbančių turinti apie 5 milijonus.** Lietuvos žemė esanti gera ir lygi, be augštų kalnų (matomai Dr. Tupper nebuvo žemaitijoj. — Red.), gera del javų žieminių, kaip del rugių ir kviečių. Svarbioji Lietuvos industrija tai esanti agrikultūra (žemdirbystė) ir gyvulių auginimas. Lietuviai daugelį sėja rugių ir linų, o po tam parduoda gyvulius, daugiausiai raguočius: karves, jaučius. Lietuviai esą ktrones, darbštus ir prielankus žmonės“.

„Lig pabaigos 19 simtamėčio Lietuvos kultūra nepažino progresso, buvo iš visų pusių vergiama rusų valdžios; iš kitos pusės buvo lenkinama tai per lenkus, tai per religiškus inteligentus ir svietiškius“.

Dr. Tupper krutomaisiais paveiksiais rodė didesnius Lietuvos miestus, kaip Vilnių, Kauną, Suvalkus ir didesias upes, kaip Nemuną, Mūšą ir kitas. Lietuvos kultūra — jįsai tvirtino — reikalauja daugiau mokslo šakų; daugiausiai reikia augštesnės agrikultūros ir pramonės su komercija. **Ne-inžinierius.**

NEWARK, N. J.

Kovo 4 d. LSS. 11 kuopa surengė prakalbas sušelpimui Lawrenceo streikierių. Kalbėjo p. M. Kirtiklis. Kalba buvo su daugeliu tēmų. Pirmiausia apie streiką, apie kurį paaiškino, buvo renkamos aukos; publika mielai aukavo, nes yra gana skaitė apie tą vargingą streiką.

Renkant aukas mergina deklamavo „Dirbk ir melskis“. Jai užbaigus, p. Kirtiklis paėmė iš tų eilučių tēmą ir pasakojo, kad katalikai ir tautiečiai nei centu nesukelpė streikierių, vien tik socialistai ir „Keleivis“ (mat jis jo agentas), nors po jo akių visi be skirtumo aukavo. Čion aiškiai pasirodė, kad jų tikslas pasinaudoti streikierių vargais, kad sau sujieškoti reklamą ir ardyt jausmus tarpe aukautojų. Jei aukavo 195 lietuviai ir 5 „Keleivis“ skaitytojai, tai lietuviams pasakė,

kad jūs nedavėt nei cento.

Toliaus ėmė rėsti apie kun. Žilinską, niekinti kitus mūsų veikėjus, vadint juos „supuvasmege-niais“, koliojo kitus laikraščius. Iš publikos kilo balsai ir protestai. Bet „kalbėtoją“ parėmė vietinis „susipratėlis“, p. Žol., kuris net ėmė išdavinėti publikoje esančius žmones, kas ir kur priguli. Vienam sako: „O tu priguli prie „Žiburelio“!“ Jo šalininkai ėmė kojom trypt ir galvomis linguot, lyg žydai per „nešamąją“. Taip prie tokių ermyderių ir užsibaigė tos prakalbos, kurios buvo tokiam prakilnam tikslui rengtos. Gėda tokiems kalbėtojams ir jų šalininkams, kurie visur suirutę sėja!

Tą vakarą Lawrenceo streikieriams surinko aukų \$21, ir ant TMD. paskaitų buvo surinkta \$285. Ir užtai newarkiečius reikią pagirti! **Socialistas.**

HUDSON, N. Y.

Kovo 3 d. sv. Antano iš Padvos dr-tės susirinkime buvo skaityta iš „Vien. Liet.“ straipsnis apie Lawrenceo streiką. Sąnariai labai apgalistavo savo viengencių padėjimą. Potam p. A. Bubliauskas aiškino, kad tėtai reikalingos aukos. Draugai norėjo duoti iš kasos, bet pasirodė, kad kasoj nėra perdaug pinigų. Todel draugai šiaip sumetė \$7.60. ir pasiuntė A. Ramanauskui.

Pas mus labai silpnai su darbais, beveik ką tik ir mės aukų nereikalaujam! Pas mus yra dirbtuvių: 2 marskinių, 2 cemento, 2 liejinių. Bet jose dirbant tik-ką gali prasimaityti. Rinkta buvo žinios, kiek yra lietuvių Hudsono. Pasirodė: šeimynų 46, vaikų nuo 1 lig 16 metų — 35; mergaičių nuo 1 lig 14 metų — 39, pavienių vyrų 60, merginų 40. Tai yra tikras skaitlius. Apšvietimas pradeda pas mus platintis; inėjus grinčion jau gali pamatyti tai laikraštį, tai kokią kningelę.

Hudsono Kuntrolius.

HAVERHILL, MASS.

Čionai nors nedaug yra lietuvių, ir pasiturinčių kaip ir nėra — visi darbininkai; tačiau Lawrenceo audėjų kovoj, visi kiek galėdami prisidėjo su aukomis. Taip, sv. Kazimiero D-tė iš išdo aukavo \$25 ir jos paskirti kolekatoriai surinko \$53.53. Liet. Ukėsų Klubas aukavo \$10. LSS. 144 kuopa parengė streikierių naudai per užgavėnes vakarą — balių, kuriame pelnė \$20. Taipgi p. Gardžulis parengė prakalbas ir užprašė kalbėt iš Lawrenceo streikierių vadą J. Smith'ą, kuris taip sugriandino žmones, kad daugumas apsieverkė ir po prakalbų surinko \$32.40. Viso iš Haverhill pasijusta Lawrenceo streikieriams \$140.95. Dar ir moterių draugystė žada aukauti.

T. D. Girgždauskas.

NEW YORK, N. Y.

L. U. P. Klubas susirinkime kovo 3 d. nutarta paaukauti \$25 Lawrenceo streikieriams, iš savo išdo. Taip gi nutarė nusipirkti iš Brooklyn Lietuvos Ukėsų Klubą \$32.40. Viso iš Haverhill pas. V. Valst. piliėčiu“. Beto nutarta, kad neužbėgti Brooklyn draugystėms už akių ir kad jos (draugystės) neklindytų mūsų Klubui; taigi pranešam, kad virš minėtas klubas nutarė laikyti pikniką, subatoje po pietų, liepos 6 d. Elm Grove Parke.

Newyorkietis.

HARRISBURG, ILL.

Čia lietuviai gyvenuoja jau šeš-ti metai, nors maža ką veikia.

Lietuvių čia yra 150 šeimynų, o pavienių antra tiek. Tautiška draugysčių nėra nei vienos. Buvo sv. Jurgio pašalpinė ir ta mirė. Dabar girdėtis susitvertus sv. Juozapo su S. L. R. K. A. konstitucija.

Čia darbai kasyklose gerai eina, dirba kasdien. Uždirba nuo \$35 iki \$65 į dvi savaites. Darbas nesunku gauti.

Tarp lietuvių visko atsitinka. Taip kovo 6d. užsidedę p. Navieko krautuvė. Vos tik ugnagesiai užgesino ir nespėjo sugrižti, kaip vėl pradėjo degti. Potam šerifas ir paėmė Navieką kalėjimam. Girdėtis, kad negalį iimti be \$15,000... kaucijos, nes užmesta, būk jis patsai padegęs.

F. A. Šilna.

SPRINGFIELD, ILL.

Vasario 26 d. nakties laiku užsidedė namelis, kur gyveno lietuvių šeimynos, ir sudegė vienas įnamis (burdingierius) Kazys Juraitis, apie 30 metų amžiaus. Buvo nuvėjęs į lietuviška bažnyčia, o po pamaldų karčemon užėjęs gerokai išsitraukė. Parėjęs atsigulė, kilus gaisrui blaivieji išbėgiojo per langus, o šis pasiilko miegas. Vienas iš įnamių sugrižęs žadino ir vilko iš lovos, bet nebeišgelbėjo.

Darbai šiuo kartu eina gerai, kasyklos dirba kasdien. Net anglis pila ant laukų. Turbūt rengiasi prieš bedarbę.

A. Čekanasukas.

BROOKLYN-WILLIAMSBURG.

Lietuvių bažnyčioje pas kun. Varnagiri, turbūt labai darbas vargonininkas, nes sumokėta labai gausus choras, bus apie 30 giesmininkų, ir taip gražiai gieda, kad net malonu klausyti. Labai pagirtini tie vaikai ir merginos, katrie jungiasi į chorą ir pratinašis doros ir dailės.

J. K. Mikas.

CLINTON, IND.

Kovo 6 d. tapo užmuštas kasyklose Pranas Klevinas, latvyas. Buvo labai rimtas žmogus, prigulėjo prie Lietuvos Sūnų dr-tės ir vis su lietuviais draugavo. Ta draugija ir palaidojo jį ant miesto kapynėse. Tegul jam būna lengva žemele!

Kovo 11 d. buvo 121 kp. S. L. A. susirinkimas; prisirašė 2 nauji nariai po \$600 apsaugos skyrius. Mūsų kuopa buvo nupulsi iki 15 narių; dabar nuo naujų metų pradėjo augti; jau gavome 6 naujus narius. Jau jokios priešų agitacijos nebeveikia.

Tą pačią dieną buvo ir Lietuvos Sūnų dr-tės susirinkimas; ir gi prisirašė 3 nauji nariai. Jau ir ta draugija pradėjo augti. Jau ir mūs „kovotojai su vėju“ biskį aptyko; šiame susirinkime nebekėlė triukšmo. **Paukštukas.**

ROCKFORD, ILL.

Šiuo laiku čia susitvėrė dvi naujos draugystės. Pirmą Lietuvos Mokslo Jieškotojų Dr-ja. Tikslas — rūpintis apšvieta, steigti kningyną ir lietuviams vakarinę mokyklą. Komitetas išrinkta: pirm. K. Miklas; rašt. P. P. Petrėnas. — Antra dr-ja Simono Daukanto, pašalpinė, kuri taip gi rūpintis apšvietimu. Komitetas: pirm. P. P. Petrėnas; rašt. V. Jokubynas; išd. P. A. Delta-va.

Be šių naujų dar turime TMD. 117 kuopą. Bet pastaroji ligiškai kaip ir nesirūpino apšvietima delto, kad negalėjo, nes kenkia iš vienos pusės „broliai“ socialistai, o ši antros pusės patis TMD. nariai. Bet šiais metais „kibosios minties“ — rėkianiai prailino iš kuopos ir paliko tik rė-

tesnieje. Delto žadama pradėti veikti šį bei tą. P. P. Petrėnas.

PHILADELPHIA, PA.

Rytinėje miesto dalyje pernai tapo atidarytas knygynas, kurį įsteigė „Lietuviškoje Muzikališkoje svetainėje“ atskiriame nuo klubo kambaryje (tas tapo atidarytas rugsėjo mėn. 1911, per Labor Day su apvaikšiojimu). Žadėjo ir iš Lietuvos užrašyti keletą laikraščių. Laukėm be kantrybės, yt saulės užtekanč. Apie kalėdas nupirkta keletą knygų, o laikraščių žadėtų ir po šiai dienai nėra. Nuėsi katrą nedėdienį, jau laikraščių mažyn eina. Taip štai nuvažiuoju kovo 3 d. užėinu knygynan. Pilna žmonių, vieni susėdę už stalo geria, kiti bolėm grajina, kiti kitaip žaidžia, o treči kaziruoja. Ineinu knygynan — tuščias, nei vieno skaitytojo. Stalas tuščias, o pirmiau skaitytojų būdavo po 10 ar daugiau. Ant stalo stovi vienas numeris „Kataliko“ dviejų savaitių senas ir pora lenkiškų „gazių“. Ne-kurie inaina, apsidairo, laikraščių nėra, ir eina atgal.

Tai švieskitės, broliai, jeigu trokštate šviesos! Markistas.

FRIEDERICKTOWN, PA.

Nesenai čia persikėlęs, radau puštinai lietuvių, kurie dirba išieškiaistę po 13-ką anglies kasyklų. Beveik visos gerai dirba. Bet vienačia gyvena surudijusiai, tiktai geria ir vaikščioja akis išvertę. Atvažiavęs čia radau vieną laikraštį. Dabar pradėjau prikalbinėti ir užrašiau apie 11-ką laikraščių. Toliau užsidsėme kokią draugystę ir knygyną.

Lindvikas Godlevskis.

NEW BRITAIN, CONN.

Darbais čia rodos reiktų pasigirti — eina neprasčiausia; vienok dang matosi žmonių ir be darbo. Turbūt perdaug žmonių, ar kas-nors jau yra...

Nesenai čia subankrutino lietuvis krautvinkas. Pirkto krautviejų už \$1400, o žydėlis ant licitacijų nupirko už... \$265. Lietuvių nebeatsiranda atpirkti. Ir štai delko. Mat per 3-jus metus šią krautviejų perleido net 5-ki krautvinkai. Visiems nesisekė. Todėl bobelės paleido šnekas, kad pirmasis pardavėjas ją „užkeikęs“. Ir randasi XX. amžiuje žmonių, kurie tam tiki! — Čia keletas vaikinių susitarė per visą gavėnią negerti ir šiaip... „pasninkauti“. Katrą esą paaugus geriant ar su mergina einant, tai uždės baudmės \$2. Tą sumanė vaikinai: S. Lukšis ir J. Pajaujnis. Kaslink merginų, tai kaip sau žinais. Bet kaslink užsivadėjimo negerti, tai labai pagirtina, ir gerai būtų, kad daugesnis jaunuomenės tuo pavydžiu pasektų.

F. Mikėlonis.

PATERSON, N. J.

Šilko audėjų streikas priėjo galą. Kokioje dirbtuvėje sustreikavo, visose laimėjo. Keli tūkstantai audėjų laimėjo nuo 5 iki 20 procentų. Visuose fabrikuose pripažino uniją ir galima organizuoti I. W. W., be kurios knigučių bus sunku geras darbas gauti.

L. M. Tačionis.

ABERDEEN, WASH.

Jau ir čia lietuvių būrelis susijęs (gaila tik, kad neturim jokios savo draugijos); yra 7 lietuvių šeimos ir priskaito apylinkėje į 60 pavienių, dirbančių aplinkinėse giriose. Puštinai gyvena, skaito laikraščius. Dažinom ir mės apie Lawrence streiką. Todėl vienačia M. Gribie ir J.

Sketeris surinko po aplinkinius lietuvius \$36.60 auksų, kurias pasiuntėm p. A. Ramanauskui, kuris pagarsis laikraščiuose ir aukautojų vardus.

Darbai pas mus eina vidutiniškai, bet atvažiavusiam sunku gaut. Tveriasi dabar unija — I. W. W. Gal bus ir streikai. Dirba čia beveik vien lentų pjovyklėse. Uždirba prastas darbininkas nuo \$2, \$2.25 ir iki \$2.50.

Lietuviai neturi savo nei mėsių, nei smūklių neįsitaiso, — seniau vienas turėjo, bet nusmuiko. Užbaro Tupėjās.

SO. OMAHA, NEBE.

Vasario 18 d. susitarė vietiniai biznieriiai parengė vakarėlį. Perstatė kokį tēn iš angliško pačių verstą veikalėlį.

Nurodė doktorą ir nigerį. Gana juokingai išėjo. Tik negerai, kad lošėjai vartoja maišytą kalbą su anglišku. Čia vėl dainavo prof. B. Maslanskis ir studentas J. Janėvičius, juodukas. Dainavo su tartinė: „Ar tu mane myli?“ orkestrai pritariant ir vis klausė ir publiką: ar tu mane myli? Nusisekė. Taipgi užrašytas „Birutės“ choras, neseniai susitvėręs iš 18 ypatų, sudainavo: „Saulutė tek“, gražiai nuliūliavo. Po to p-ni R. Kovalianskienė deklamavo: „Nevėski vaikine“. p-lė J. Žalpjūtė dainavo solo: „Sudiev kvietkuni“ ir deklamavo: „Tēn, kur Nemunas bėga“. Publika nuoširdžiai plojo.

Vakarėlis visgi gražiai išėjo. Naktybalda.

GARDNER, MASS.

Perskaitę „Vien. Liet.“ Lawrence streikierių atsišaukiamą lietuvių skubjai pradėjo streikiams aukas dėti. Vietinės draugystės paaukavo po dešimtį dolerių, o da Abazuoris, Majauskas ir Budriūnas parinko po lietuviškų namus. Išviso surinko 80 dolerių su centais ir J. Kučinskas (Heywoodes krėslų tēplojimo boselis) nusiuntė Lawrence streikierių komitetui. Kovo 3 d. per prakalbą Miss Dill taipgi lietuviui tam tikslui suaukavo \$56.07. Taigi reiškia iš Gardnerio liet. streikiams lietuvių suaukavo 136 dol. su centais. Čia apšviestiesni lietuvių renka protestą prieš „Keleivio“ juodą darbą, kad Michelsonas Lawrence nuvažiavęs surinko parašus be ypatų žinios ir patalpino jų parašus po straipsniu „Baisus melas“, kad apteršti geriaus lietuvių laikraštį ir jo sandarbininkus. Motėjūnas.

ZODELIS APIE KOLONIZACIJĄ.

Anuo sykiu mums išsiuntinėjus į įžymesnius lietuvių veikėjus ir laikraščius tam tikrus laiškelius, kuriuose buvo kviečiama išreikšti nuomonę apie lietuvių kolonizaciją Amerikoje ant farmų, — tuos laiškelius atspausdinu „Lietuva“, ir „Vienybė Lietuvninkų“ (kitą laikraščių neteko matyti atspausdinus), prie to „Lietuva“ šitan laiškelin ir prisegė savo pastebėjimą, kuriame reikalauja platesnių informacijų, būtent: kokių keliu mes manome pradėti kolonizacijos darbą? Reikalavimas visai teisingas, ir todėl mės čionai netik vienam ar kitam laikraščiui atsakydami, bet ir visai mūsų visuomenėi paaiškiname keletu žodžių savo sumanymą.

Visu-pirmu kas lytisi autoritetu. Jau laikraštinių susivaižavime buvo kalbėta ir teirautasi:

kas nori mūsų kolonizaciją vesti? Taip dabar ir „Lietuva“ pastebi: ar esą nebus daroma privatiskas reikalas? Bet laikraštinių susivaižavime permaža buvo laiko, todėl ir nebuvo kada šitas dalykas gerai išaiškinti. Todėl čia mės paaiškiname, kad nėra čia privatisko reikalo. Viskas, ką mės norime iš savo pusės, tai du dalykų: 1) sutraukti lietuvius į artesnes vieni nuo kitų kolonijas, 2) prižiūrėti su valdžios pagalba, kad lietuvių nusipirktų gerą žemę ir kad teisingai pirkimą atliktų. Žodžiu sakant, norime pr šalinti iš tarpo lietuvių pirkėjų ir amerikų pardavėjų visokius agentus, kurie nežūri, kad lietuvių artimose kolonijose apsisėdę ir gerą žemę gautų, bet rūpinasi tik parduoti žemę, kad ir kokias klampynes.

Kaip tokį tikslą atsiekti? Čia tai ir yra svarbiausias dalykas. Mės laikraštinių susivaižavime pasiūlėme projektą, kad mūsų kolonizacija užsiimtų laikraščiai, kurie turi žemės pirklybos agentūras. Bet delei įvairių nepatogumų ir kliūčių, laikraštiniškai nuo šito sunkaus darbo atsiskakė. Prisiejo mums kreiptis į valdžią. Ir štai ką mės iš valdžios gavome: ji prisizada per agrikulteros departamentą kontroliuoti lietuvius išeinančius ant farmų; prižada net pasirūpinti, kad lietuvių gautų farmas ant išmokėjimo per valstijines bankas; prižada duoti valdišką instruktorių arba pamokintoją, kuris lankysis ant farmų ir pamokins apsigyvenusius lietuvius, kaip reikia žemę dirbti, kas kur geriau sėti arba auginti, kur geriau išleisti ūkės produktus ir tt. Žada net tam tikra pamokinimo knygą išleisti lietuviškoje kalboje. Štai kame yra dalykas. Čia visai ne tas, kuo užsiima mūsų įvairi agentai, kurie pardavinėja kompanijų žemes ir lotus; čia žemę yra nors įvairiose vietose superkama tos farmos, bet stovi arti viena prie kitos, ir tą pirkimuo valdžia prižiūrės ir kontroliuos. Mūsų gi rolė čia bus visišai antraeilė, nes mės tiktai tarpininkausime tarpe mūsų pirkėjų, pardavėjų ir valdžios. Tai ir viskas.

Apie kolonizacijos vietą mės jau rašėm aname laiškelij, kurį išsiuntinėjome į visus įžymesnius lietuvių veikėjus ir redakcijas. Čionai tik atkartosime, kad manome pradėti lietuvių kolonizavimą nuo rytinių valstijų, būtent: New Yorko, New Jersey, Mass. ir Conn.—ir tose valstijose bus kolonizuojama išviso trylika pavietų, kurie visose tose valstijose vienas su kitu susisiečia ir padaro vieną didelę plotą žemės suvirš 400,000 akru. Būtu taip sakant čiola „Lietuviška gubernija“.

Tiek mės dabar turėjome paaiškinti. Plačiau gi bus aprašyta knigoje, kurią netrukus rengiama išleisti su aprašymais ir mapomis; tēn bus išdėstyta visas tas mižiniškos kolonizacijos planas, kurį valdžia paremia, nes ji nori lietuvius apkolonizuoti, taip lygiai kaip ir švedus: lietuvių ir švedai yra Amerikos akyse, kaip geriaus žemdirbėjai ir sumanūs prie žemės žmonės.

A. M. Martus.

Mandagus vyrukai! Jeigu aš nebūčiau taip mandagus, tai aš turėčiau tamstą paradinti melagium... — O aš jeigu nebūčiau taip gerai išauklėtas, tai priverstas būčiau tamstai pasakyti, kad esate... idiotas.

Teisme: Teisėjās: Ką per visą žiemą pavogei net septyniolika overkočių (apsianstų)? Kaltininkās: Ką padarysi, ponas sudžia — žiemet žiema buvo labai ilga!

IMMIGRACIJA IR T.M.D.T.Ė.

T. M. D-tės pamatinis tikslas—apsvieta. Apšvieta kiekvienam reikalinga, nes dabar gadynė mokslo ir pažangos. Kas nori būt žmogumi, tas būtinai turi lavintis. Lavinimasis-gi yra kiekvienam būtinas privalumas. Žmogus nesirūpinas apšvieta bei žėngimu su progresu, neatlieka gyvenime savo pareigų. Tad glaudimasi prie T. M. D. nors iš dalies pateisina ateivį, nors kai-kurį ir rambiai prie apšvietos linktantį. Nemaža dalis mūsų ateivių šion Draugijon spiečiasi, nes čia yra plati dirva dirbti savo tautos labui ir pavienio žmogaus apšvietimui. Bet visgi da ne daug tokių yra. Kur-gi didžiama mūsų brolių ateivių? Ką jie veikia?

Immigracija-ateivystė metas į metą daugina Amerikoje lietuvių skaitlių. Kas arčiau kaslegarnių būna, tas patyrė, kiek lietuvių atplaukia per Atlantiką; ir veik visi tų pačių gyvenimo reikalų spiriami važiuoja „laimės jieskoti“. Bet, ant nelaimės, ne vieniems yra lemta į tą laisvės šalį ineiti; kaipkuriuos del tūlų priežasčių ateivystės valdyba gražina atgal ir tokie sugrįžę į dar didesnią vargą inpuola. Bet, kad ir vargingai gyvendami savo bočių žemėje, visgi dirba su tokia-pat nauda, o gal dar ir su didesne, negu kad čia būtų buvę įleisti ir žuvę del savo tautos ir patįs del savęs.

Tiesa, mūsų radikalai atkreipė atidžią į grąžinamus ateivius ir jau trisūšėsi-darbavosi, kad jiems pagelbėjus ineiti į šią šalį; bet dar pageidaujamas tikslas neat siekia. Kodėl! Todėl, kad gelbėjimui ateivių reikia pinigų, o žmonės tam tikslui nenoriai aukauja.

Ateivių gelbėjimas yra labdarybė. Mūsų-gi privalumas kitam gerą daryt, žinoma, — pagal išgailę. Bet ar visi supranta tą pareigą? Ne. Rasis tokių, kurie patįs buvę pagelbėti iš kaslegarnės išėiti, kitų negelbės: už gerą geru neatsimokės. Ar visi pagelbėtieji stos į eilę siekiančių prie idealy? ar stos į švietimo draugijas, kad padidinus progresistų armiją? Pagaliau ar visi bus nors vieno laikraščio skaitytojais? Kas gali žinoti, ar pagelbėtasis bus humaniškas ar žvėriškas; ar pasiims sau už devizą mokslą ar karčiamoje kaziras per naktį bels; ar turės nors kibirkstėlę tėvynės meilės, ar ištautės ir tuomi savo vienačiaus už suteiktą pagalbą nuskriaus?..

Tad remianties ant šių pastatytų klausimų, ir neesant mums tikrumo, kad pagelbėtieji lietuvių seks mokslą ir atsidėkavos savo broliams, — negalima daleisti, kad T. M. D. ką nors bendro turėtų su immigracija.

p. J. K. Miliuskas „VL.“ N10 užmano kokią tēn dar neesamą ateivių gelbėjimo draugiją (Komitetas jau yra. Red.) prikergti prie TMD-tės ir toliaus sako: „Mums rodosi, kad T. M. D.-ei būtų labai paranku rūpintis su tėvynės ateiviais. Ir „kad dabar TMD. tėra žemas mokesčių, tai reiktų pakelti lig vieno dolerio į metus“... Gerai būtų, kad nors didžiama būtų tokios nuomonės, kaip p. Miliuskas. Bet dejas: pas mus pakėlimas mokesties labai suerzina bile draugijos narius, ir draugija pradeda pulti žėmyn (Paprasčiai mūsų broliai visuomet nori maža duot, o daug gaut...). Mės jau turime faktus, kad delei pa-

kėlimo mokesčių mūsų draugijos nekyla, bet puola žėmyn. Tad ir su p. Miliausko samprotavimu, kad pasididins kuopos, negalima sutikti.

T. M. D.-ėje, delei josios tikslu nėra žema mokeskis. 60 centų užtenka; lai tik užsimoka tą „žėmą mokesčių“ ir naujus prisikalbina prisidėti prie T. M. D. Bet svarbiausia tai tas, kad T. M. D., kaipo mokslo draugystei, netinka globėti kiekvieną tautos atskalūnį: niekinantį savo tautą, savo bočių žemę, savo kalbą, ir ignorojantį savo tautos reikalus. Aš neėsu priešingas gelbėjimui ateivių, bet tegul gelbsti visi. Tegul gelbsti didžiama, kurie prie jokios organizacijos nepriguli ir kurie nieko neveikia, nes tie neprigulintieji ir neveikiantieji daugiau gaus tų išgelbėtų į savo abazą, negu veikiantieji.

Todėl ir „aš turin viltį“ kad T. M. D. atsiskakys nuo nesau prigulnio tikalo. Jos tikslas yra ne labdarybė, bet apšvieta.

K. Šnuolis.

DELEI VAIKŲ LAIKRAŠČIO

II.

Kalbant apie mūsų ateinančių gentkartę, apie lietuvių vaikėlius ir jaunuomenę, reikia nepamiršti reikia, kad kūdikų auklėjimui yra svarbu netik laikraštis del jų, bet ir del motinų, kurios tuos kūdikus auklėja, ir vienok jos pas mus jokio laikraščio neturi. Šiandien ant vaikų auklėjimo visos kultūrinės civilizotos tautos atkreipė didžiausia atidžią; valstijos ir draugijos skiria aibes pinigų, kad mokslaines, klubus ir visokias švietimo įstaigas ištekalia aprūpinti mokytojais, knigoimis, laikraščiais, žurnalais. Tai del augusių. Bet neapleidžiama ir mažučių. Geriausi mokslinėiai teikia vaikams literatūrą, steigia jiems žurnalus, rašo straipsnelius, piešia paveikslėlius, taikydami į vaikų supratimą, kad galėtų pasimokinti ir viską išsiaiškinti, su kuo tik jiems kasdieną tenka susidurti. Vaikų ilustruoti žurnalai — tai naminė mokslainė. O namų mokslas yra svarbiausias net už visų mokslainių: niekas taip giliai žmoguje nepasilieka, kaip ką motina prie ratelio ar suolo pasiklupdžius kūdikio širdin įspaudžia, to neįstengs nei geniališkas profesorius. Mažystės įspūdžiai amžinai vaikų sieloje pasidieka. Jurgis Herbertas sako, kad viena apšvieta motina vertėsnė už šimtus mokytojų; ji yra fundamentas del visų širdžių ir aušrinė žvaigždė del visų akių; jos įspūdžiai mieli ir malonūs. S. Smiles sako: „gražiausiai gyvenančių šeimyna yra geriausi mokslainė netik del kūdikio, bet ir del užaugusių“. Napoleonas Bonaparte sako, kad kūdikio ateivis, gera ar bloga, priklauso nuo motinos.

Ir kur tik mės nepažvelgsime, visur atrasime motinos genijaus atspindį. Poetas, filosofas, istorikas ir visoki mokslinėiai, visi maloniai kalba apie savo kūdikystę ir motinos gerus velėjimus. Dante, Aristotelis, Schilleris, Goethe, Kantas, Seott, Gray, Newton, Southey ir daugybė kitų pasaulio didvyrių kalba, jog daugelio skolingi savo motinoms. Miliuskas. Bet dejas: pas mus pakėlimas mokesties labai suerzina bile draugijos narius, ir draugija pradeda pulti žėmyn (Paprasčiai mūsų broliai visuomet nori maža duot, o daug gaut...). Mės jau turime faktus, kad delei pa-

no motiną... Taip, daugelis nuo motinų priguli. Ar daug mės bent gerų motinų turim?! Gerai, kad šiandien pakeltas pas mus klausimas — išleisti vaikams ilustruotą laikraštį — arba įsteigti naminę vaikų mokyklą, kuri auklėtų jų sielą, vestų prie doros, meilės; kad jie taptų tikrais ūkėtais ir mylėtojais visos žmonijos ateivį. Bet, čia dar mūsų jaunuomenė taptų suvienyta ir vedama į tobulesnę ir geresnę žmonijos ateivį. Bet, čia dar klausimas yra, ar mės tokį laikraštį padarysime vertu skaitymo vaikams. Kiek mės rasime reaktorijų, kuriems būtų galima užsitikėti ir pavesti tokiai svarbus darbas rėdyti vaikų laikraštį? Kiek atrasim atsakančių sandarbininkų, kurie parūpintų vaikams tinkančius straipsnėlius? Ir kokiū būdu mės manysime priėiti prie vaikų, jei tėvai ir motinos visai nieko neskaito arba visai mažą dalis bent kiek jau skaito? Jeigu tėvai ir motinos nepažįsta mokslo vertės ir naudos, neskaito gerų knygų ir laikraščių, tai jie anaoptol neduos nei pusės cento palaikymui „kokių tēn popergalių“ — vaikų laikraščio. Taigi vaikų laikraštis atskirai leidžiamas vargiai užsilaikys. Galėtų bent užsilaikyti, kaipo priedas prie katro-nors iš daugiausiai išsiplatinusio laikraščio. Bet, dejas! kuris gi mūsų laikraščio daugiausiai išsiplatinęs, jei visus liet. laikraščius skaitytojus sudėjus į vieną vietą, kasžin ar gautum nors šėštą dalį lietuvių gyvenančių Suv. Valstijose. Taigi pasirodo, kad vaikų laikraštis ne taip lengvai bus galima išleisti, kaip tūliems gali atrodyti.

Mano nuomonė tokia. Kadangi jau pradėtos siūsti į „Vien. Liet.“ vaikų laikraščiu ai aukos, tai jos galima priimti ir palaikyti iki ateinančiam laikraštinių susivaižavimui. Čionai Liet. Spaudos Draugija išnauro apsvartys šį svarbų klausimą; ir, jei pasirodytų, kad greitai nėra vilties išleisti vaikų laikraštis, tai komitetą išrinkus iš kelių ypatų, perimtų nuo „VL.“ rokadą, ir rūpintųsi tuo dalyku toliaus. Man išrodo, kad būtų parankiausiai išleisti vaikų laikraštį laikraštinių draugijų, kaipo mėnesinį priedą, ir laikraščiai prigulį Liet. Sp. Draugijai. Siųstų savo skaitytojams, kaipo neapmokamą priedą. Kaip jį palaikyt, tą neapmokamą priedą: ar iš auksų, ar pakelti ant laikraščių prenumeratą, tai pati minėtoji draugija turėtų sau nutarti.

Bet tai dar nevisa mano nuomonė. Aš vėl grįžtu prie mūsų moterių-motinų, kurios neturi savo laikraščio. Būtu labai gerai, kad susivaižavę laikraštiniškai aptartų, ir kiek jų galėję, priadėtų prie išleidimo lietuviškos mėnesinio žurnalo, ir prie jo — vaikų laikraštuką-priedą. Tai būtų puikiausias ir teisingiausias būdas; būtų vienu žygiu nuveikiami du labai svarbūs darbai ir vienas prie kito tinkantis. Visiems aiškiai suprantama, kaip apgailėtinos tamsybės padėjime moteris lietuvaiteis randasi. Roda po laikraštinių susivaižavimui kraikurie laikraščiai įvedė „moteriam skyrių“; bet tai tarsi didesniam mūsų moterių pajaukimui; be jokios taktikos ir sutvarkymo, žėdmas laikraštis savotiškai „rūša“ moterių padėjimą; ir kaip visai visus tuos „skyrus“ į vietą, tai išėina įspūdis, kad mės užsiėmėm dar labiaus mūsų nabagė moterių motiną kolioti, paniekinti, išjuokti. Ar gi ištikrųjų tik tiek lietuvi motina nuo mūsų užsipelė? Ar gi ji tik del vieno dailaus nu-

Įspėjimo gyvena?

Tai gi labai geistina, kad nuo ateinančio laikraštinių susivažiavimo būtų panaikinti iš laikraščių tie moteris niekinanti „skyriniai“, o būtų pasirūpinta inkurti moterims laikraštis su iliustruotais priedu del vaikų. Apie tai ir reikia kalbėti. Kadangi tik vien nuo apsišvietusių ir gerų motinų priguli ateitis ir gerovė visos žmonijos; tik per jas vien tėra kelias prie kūdikių, prie būsenių motinų ir gerų piliečių išauklėjimo. Teisinga ir apsišvietusi motina sugrąžins ant žemės tą rojų, kurį Jieva pražūdė...

Petras Devenis.

New Yorko žinios.

Anglekasių derybos nevyksta. New Yorke buvo susirinkę ir dvi savaites tarėsi Pensylvanijos kasyklų savininkai-operatoriai ir anglekasių unijos atstovai. Pereitą subatą derybos buvo visiška. Kada United Mine Workers prezidentas, p. White pastatė galutinus anglekasių reikalavimus, ai p. Baer, operatorių vardu, atkakliai ir šaltai atsakė: „Mūsų visuomet mielai norim su jumis, ponai, pasimatyti. Bet jeigu daugiau neturim ko pasakyti, tai aš manau, kad mūsų mitingas užbaigtas“. Reikiška nebori kalbėtis. Tai gi jeigu operatoriai nesusiminkštis, tai nuo 31 d. kovo 170,000 anglekasių streikuoja, kaip drūti.

Airių Patrick'as. Pereitą subatą apie 30,000 airių New Yorke ir Brooklyne vaikščiojo gatvėmis su parodomis ir muzika, paminėdami savo Irlandijos patroną Patrick'ą, kuris gyvates išnaikins. Gyvates — tai menkniekis. Bet pastebėtina airių vienybė ir prisirišimas prie tautos paminklų. Žiūrint į jų žalias vėliavas ant gatvių ir banguojančias minias žmonių su žaliais kasnykėliais, tuoj prisimena jų solidariskumą ir galybę politikoje ir gyvenime. Mės taip nepajėgiam pasirodė nei spaudos atgavimo šventėje, nei Vytautų, nei Marksių dienoje...

Durbaro cirkas. Šią savaitę atvyko New Yorkan indus „Durbaro Mammoth cirkas“, kuris parsisamdė duoti parodas garsiajame Hippodrome kasdien.

Ar tiesa? Girdėjome, kad Cornell universitete esą keletas lietuvių studentų, kurie sutvėrė... giesmininkų kvartetą.

Nuskendo garlaivis. Parbėgo žinios, kad ant Atlanto ties Anglija nuskendo garlaivis „Oceana“, kurį pradavęs vokiečių laivas „Pisagua“. Ant garlaivio buvo 500 keleivių, iš kurių 28 žmonės pražuvo.

Pagarba laivui „Maine“. Pereitą subatą popietį fabrikai ūkė kaminais, bažnyčiose skambino varpais per 10 minučių ir visur buvo nuleisti amerikoniški vėliškai, nes tuo laiku iš Havanos priplaukus buvo išvilktas likūčiai paskandinto karėje su ispanais laivo „Maine“. Rastus žmonių palaikus vandenyje palaidojo Čuboje, 9 mylios nuo jūrių pakraščio.

„Kruvinasis Nedėldienis“. Kovo 8 d. Webster Hall salėje vietiniai rusai statė ant scenos čia parąsėjusį dramės veikalą „Kruvinasis Nedėldienis“, parašytą p. Balabanovo. Veikalas yra 4 veiksmų 7 paveikslų. Atvaizdina tą momentą, kada Peterburgo darbininkus šventikas Gaponas vedė pas carą ir kaip paskui juos ties Žieminiu Palocium sūdė. Veikalas neblogas. Tik sugadina visą efektą korimas Gaponas ant scenos. Publikos prisirinko iš įvat-

rių tautų. Matytis buvo keliolika ir lietuvių.

Bėga iš Meksikos. Apie 130 amerikonių atplaukė į šį portą, pabėgę iš Vera Cruz, nes Meksikoje pasklido gandas, kad amerikonus imsią revoliucionieriai mušt.

„Peklinės mašinos“ maniakas. Nedėlios vakare per „special delivery“ garsus teisėjas Rosalsky apturėjo užpakuotą „peklinę mašiną“, kuri visgi teisėjo nesu-sproginio. Manoma, kad yra New Yorke koks maniakas, kuris vienas tokias mašinas siuntinėja. Lygiai tokią-pat mašiną ir tokiu-pat šriftu adresuotą, anąsyk prisuntė p-niai Walker, kurią ir nužūdė.

Vietinės Žinios.

— Audros. Kovo 17 d. pajūriais siautė didelės audros, delei kurių daugelis aplinkinių Brooklyno priemiesčių ir kaimelių dikėliai nukentė, nes vėtros ir lietus sunaikino daug įvairaus gyventojų turto.

— „Community Day“ — arba Brooklyno šventė, pereitą subatą neperdidžiausiai atsižymėjo. Tiesa, buvo kai-kur namai vėlavomis išpuošti, vaikščiojo ir parodos; bet daugiausiai parodos buvo delei airių patrono šv. Patriek'o.

— „Nebuvėliai svečiai“. Pereitą subatą Taut. Name vietinė socialistų kuopa vaidino K. Jasiukaičio farsą „Nebuvėliai svečiai“, paimtą iš apsilankymo Amerikon kuningų Tumo ir Olševskio. Vaidinimas išėjo neblogai. Tikslai pati tema, tai jau menka. Kažin tik begu p. Jasiukaitis nežemina savo talanto, imdamas niekam vertas temas. Žinoma, žmonėms yra ko pasijuokti. Bet scenos vertė nevien nuo juoko priguli. Reikia ir gilesnės dailiosios prasmės.

— Atidžiai TMD kuopos. Ateinantį nedėldienį (24 d. kovo), 3 val. po pietų, p. Draugelio salėje — 73 Grand str. atsibus TMD. 3-čios kuopos mėnesinis susirinkimas ir apsvartymas svarbių apšvietos reikalų. Mus prašo, kad siuomi paragintume visus TMD. narius ir apšvietos mylėtojus skaitlingai susirinkti.

— Pasimirę lietuviai: 1) Jurgis Dailidūnas, 54 metų, 64 So. 2-ros; širdies liga. 2) F. Valinskis — nupuolė nuo vežimo ir susižeidęs pasimirė Bradford str. ligonbūtyje. 3) Antonina Priespilienė, 27 metų, 286 Wythe ave., širdies liga.

P. B. Nedėlioje po pietų, So. Brooklyno lietuvių Mindaugio draugijos rengiamu atsibuvo paskaitos. Skaitė J. O. Sirvydas pirma lekcija iš kurso „Mūsų jaunomenės taktik“. Po paskaitos buvo ilgos diskusijos. Paskaitos atsibūna ant 650 3rd ave. kampos 19-tos.

— Ateinantį nedėldienį toje pačioje vietoje, nuo 3-čios val. po pietų atsibus antra lekcija iš to paties kurso.

— Vaikų nuodintojo apkaltino. Pavieto teismo Grand Jury apkaltino, kaip pirmo laipsnio žmogžudę, moterį Winifred Ankers, kuri aną savaitę Brooklyno Kūdikių Prieglaudoje nuuodijo 8 kūdikius.

— Po tiltu zobovų vieta. Miesto taryba vienbalsiai nutarė paimti žemės plotą po Williamsburgo tiltu ir šičion ištaisyti didelę zobovoms vietą, tarpe Berry str., Wythe ave. ir So. 4-tos, 5-tos ir

6-tos gatvių. Žada ištaisyti dailių parkelių.

— Sužeidimų alygos. Queens pavieto Supreme Court'as priteisė iš American Druggist Syndikato \$2,250 užmokėti mergaitei Annie Crowley, už tai kad jai prie tos kompanijos dirbant mašina nutraukė smagurį pirštą. O Nassau pavieto teismas priteisė \$38,000 berniokui Carmody iš New York Central gelžkelio; mat jis šoko ant karo, bet konduktorius stūmė ir pariedėjus vaikui kuo po tekiniais, nupjovė jam abi kojų.

Tev. Myl. Dr-tes reikaluose.

CENTRO VALD. ADRESAI:

Pirmininkas: V. Daukšys, 443 N. 9th St., Philadelphia, Pa.
 Jo pagalbininkas: J. Kazakevičius, 103 N. Main St., Pittston, Pa.
 Raštininkas: J. Zemantauskas, 789 Bank St., Waterbury, Conn.
 Kasierius: A. J. Povilaika, 804 Bank St., Waterbury, Conn.
 Kniginis: J. Simanavičius, 331 Barnes St., Plymouth, Pa.
 Literat. Komitetas: J. Laukis, 3001 Farrel St., Chicago, Ill., V. S. Jokubynas, 425 Lincoln Ave., Rockford, Ill., J. Gabrys 11 rue Sommerard, Paris, France.

PASARGA: Kuopos ir pavieniai nariai, raštus T. M. D. reikaluose spausdinti T. M. D. Lit. Kom. nariu-redaktorini, šiuo adresu: V. S. Jokubynas, 425 Lincoln Ave., Rockford, Ill.

TMD. KUOPOMS.

Kas atsieina išleidimo raštų šiais metais, tai galime tiek pranešti, kad kun. J. Žilinsko raštai keturiuose tomuose spausdinami Vilniuje, Kuktos spaustuvelyje, trečiąjį tomelį, kuriame telpa poema „Baudoni Bijūnai“ ir drama „Jono Vaikai“, parsiėjo perkelti į Tilžę, žinoma, pritaikant formata, spaudą ir poperį. Spausdinama Enrys Jagomastas. Suderėta po 78 markes už mušimą. Su Kuktos spaustuvelyje suderėta po 48 rublius už mušimą. Bet dar reikės mokėti p. Jagomastai už viršelius tomeliui 75 mark. ir už susiuvimą ir apdarymą tomelio 100 m. Kaip greit bus užbaigti tikrai nežinoma, bet mus užtikrina, kad darbas sparčiai pirmyn varomas.

Kun. J. Žilinsko raštai paimti išleidimam su tokiomis išlygomis. Seniau jis pats bandė juos išleisti, bet kitaip gyvenimo aplinkybės virtus, visas darbas turėjo apsisosti. TMD. seimui Baltimone nutarus juos raštus išleisti, jis sutiko pavesti viską Tėvynės Mylėtojų Draugystei, prašydamas vien gražinti jam tuos pinigų, kurinos buvo įmokėjęs paduodant raštus spaudon, bet ir tu apsiėmė palaukti, kol TMD. galės išleisti ir leidimo reikalus sutvarkyti.

Kun. Žilinsko raštai išeis pašalintais viršeliais, devojose spausdese, pištais žinomo mūsų sąjūdo p. Žnuizdnavičiaus. Viskas žinoma, atsisiek kiek brangių, nes parsiėjęs vartoti geresnį poperį ir du kartu spausdinti. Kiek reikės p. Žnuizdnavičiaus už jo darbą dar nežinoma, bet mums duota žinoti, kad daug nereikės. Būvo teiraujamasi ir apie apdarymą, nes daugelis reikalauja, kad TMD. išleisdami, kas tik galima, išieity dailiuose ardaruose. Būvo manoma du tomus, kurinose yra vertimai, apdaryti vieng, o kitu du tomus su originaliais raštais, vėl į vieng, bet dabar kitaip viskas virto, parsiėjus spausdinimo dalį perkelti kitur. Jeigu toje linkmėje bus galima ką padaryti, pranešime vėliau.

Pernai vasarą, kun. Žilinskui išvažiavus Lietuvon, nebuvo jokio gando nuo jo. Negaudavom jokie atsakymo ant laišku siųstų adresu, paduotu susirašinėjimams. Tai gi pradėjome rūpintis, kad ką kitą išleisti. Literat. Komitetas pridavė Dr. A. Garmaus rankraštį „Paskaitos iš Biologijos ir Bakteriologijos“, o vėliau ir kitą jo raštą „Motina“, kaip ir labai vertus išleidimo. Susizinant su Dr. A. G., kad paimt jo raštus, jis norėjo už juos \$500, bet, kadangi mės nelabai galėjome tiek mokėti, neperdaug turim pinigų išde, tai pasiuntė \$300 ir už du šimtu kningomis duosime, kuomet raštai bus išleisti. Tai yra už kiekvieną tų dviejų raštų po \$150 ir už šimtą dolerių egzemplioriais to rašto kaip išeis iš spaudos. „Motina“ paimta nuo mūsų atgal, kad rankraštį peržiūrėti ir pertaisyti.

Pradėjus rengti „Paskaitas iš Biologijos ir Bakteriologijos“, susirašinėjimai, gavimas reikalingų paveikslėlių ir prirengimas į spaudą paėmė daugiau laiko, negu buvo galima laukti, bet raštai jau paduotas į spaudą ir p. J. J. Paukštis apsiėmė atspausti apie 10 savaičių, tai neilgai trukus TMD. nariai šį raštą susilauks. O tai gana didelis ir labai interesingas raštas, parašytas gana užimančiai ir suprantamai, kuris užganėdins narius ir bus geras priedas prie mūsų literatūros.

Tokiu būdu šiais metais, TMD. nariai gaus kun. J. Žilinsko poetiškus raštus keturiuose tomuose ir gana diktą ir svarbų Dr. A. Garmaus raštą „Paskaitos iš Biologijos ir Bakteriologijos“, kas atlygins ir už praeitus metus, kuriuose nariai nieko negavo, nes dar vis buvo baigiama rokundos už Dr. V. Kudirkos raštų išleidimą ir nieko naujo negalima buvo pradėti.

Kuopos malonės daugiau rūpinties apie gavimą naujų narių, kuriems bus kupinai atlyginta kningomis už jų įmokėtus pinigus, o apart to jie turi tiesą gauti visus Dr. V. Kudirkos raštus už \$2.50.

V. Daukšys, TMD. pirmininkas.

PAAIŠKINIMAS.

Prie pirminko pranešimo, turim pridėti kelis žodžius, paaiškinančius priežastį, del kurios turėjo būti perkelta Tilžen atspausdinti trečias tomas kun. Žilinsko raštų, idant nekiltų žingeidavimai kuopose. Kuriuos galėtų užimt daug laiko ir vietos organe.

Mat kun. Žilinskas abejojo išsiskad Rusijos cenzūra perleis jo raštus, todėl, kuomet TMD. V. seimas pasiėmė jo raštus leisti, kun. Žilinskas, nuykęs Vilniun, su p. Kukta, visus keturius tomus, pirmiaus negu duosiant į spauda, padavė peržiūrėti cenzūros komitetui, kurs laika gana ilgai pratytes, apsisė, jog 1, 2 ir 4 tomas perleidi, o trečiąjį, ne. Tas tai buvo priežastis del kurios trečias tomas pateko spausdinti Tilžėje ir kun. Žilinsko raštų išleidimas likosi užvilktas.

V. S. Jokubynas.

BALSAS IS PIETŲ AMERIKOS.

Jo Mylistai, Tėvynės Mylėtojų Draugijos Centralinio Komiteto pirminkui, p. V. Daugšini, Philadelphia, Pa. Suv. Valstijose.

Meldimas. Girdėdami apie T. M. D. gers darbus, delei tėvynės labo, užsigeidėme ir mės dalyvau-

ti bendrame darbe su jumis, Broliai, Tėvynės Mylėtojai. Iš tos priežasties turime garbę kreiptis prie Tamstos, kaip Centralinio komiteto pirminko, su meldimu, kad teiktumėtės greitu laiku mums prisiųsti Tėv. Myl. Dr. įstatus — naują konstituciją ir kitas smulkmenas, kas lytisi draugijos. Iš savo pusės mės esame užmanę įsteigti TMD. kuopą mieste Buenos Aires, Argentinoje. Ir kaip greit sulauksime nuo tamstos instrukcijas, tuoj imsimės prie darbo.

Dar persergime Tamstą, kad neabejotumėt apie naudingumą tos draugijos kuopos Argentinoje, nes čia skaitlius lietuvių kasdien didinasi ir turime kuogreičiausiai kibti už darbo, idant pakelti apšvietimą. Kartu su atsakymu, meldžiame paaiškinti mums apie V. Kudirkos raštus: antrašą, kur juos galima gauti ir prekę.

Sumanytojai: A. Juščius ir K. Undraitis. Buenos Aires Call. San Antonio 1043 Rep. Argentina.

Parašyta jiems laiškas ir pasiųsta konstitucija. V. Daukšys.

PADEKOS ŽODELIS.

Maskya, Lapkr. 29 d. 1911. Malonu mums išreikšti širdingiausių ačiu Tėvynės Mylėtojų Dr-tes, padovanojusiai „Maskvos Lietuvių Studentų Draugijai“ — per p. Igną Jonyną V. Kudirkos raštus.

Su tikra pagarba Maskvos Stud. Dr-jos pirm. R. Skipitis.

ATSAKYMAI.

P. J. Mackevičiui: — Tamstos raštą, kurį buvote siuntę „VL“ Redakcijai, pasiunčiau p. J. Sūnui, kurs pridės savo paaiškinimus ir to užteks.

A. J. Ramanauskui: — Tamistėle, supraskite, kad mano buveinė skiria 1003 mylios nuo Brooklyno, o juk ir „VL“ redakcijoj biskį užtrunka; aš stengiausi išsiųsti kaip greit galiu, bet visgi savaitę užsivilko, kol patelpa.

V. S. Jokubynas.

PASSAIC'E STREIKAS.

Mus prašo p. Pauza pranešti, jog Passaic'e, N. J. iškilo streikas marškinių dirbtuvėje. priklausančiai regis Levy kompanijai, kur dirba ir lietuviai. Išėjęs viso ant streiko apie 250 žmonių, organizuojamų po priežiūra I. W. W. Aplinkiniai vientaučiai lai žino, kad reikia streikas paremti.

APSILANKYMAS PAS ANDRIŲ VISTALIŲ.

Buenos Aires, Argentina. Neseniai man teko atsilankyti beproių ligonbūtyje (Hospicio Mercedes), kuriame baigia savo gyvenimą vienas iš seniausių mūsų tautos kultovyrin. — tai Adomas (Andrius? Red.) J. Visteliauskas, užmanytojas „Aušros“, pirmojo lietuvių laikraščio ir šiaip „nose“ laikuose žymus veikėjas lietuviu tarpe.

Jan 26 metai, kaip jis gyvena Argentinoje, o 12 metai — kaip bepročių ligonbūtyje. Kas jį privedė prie beprotystės, sunku sužinoti; tikriausiai bus — nenusi-sekęs gyvenimas Argentinoj; ypatingai nesutikimai su motere,

kuri, būdama lenke, stengėsi ir vaikus lenkais išauginti, o jie tam priešinosi; kas gal ir suardė jų gyvenimą...

Siaip, pasikalbėjimuose, mažai ką žymi jo beprotystė; tik kai-kur išsitaria ne vietoj. Jo sympatija prie lietuviškos kalbos sunku ir išreikšti! Anot jo: — Dievas pirmuosius žmones, Adamą ir Jieva, lietuviams sutvėrė; visos Europos tautų kalbos paeinančios iš lietuviškos, ir t. t. ...

Žingeidžiausia perskaityti pas jį esančias kningas ir laikraščius — kiekvienas žodis iškritikuotas ir pertaisytas saviškai, su visokiomis pasargomis. Viename iš jo užrašų šiaip radau užrašytą: „Ar negalėtumėt dažnoti ką apie mano gimines, kur jie yra? Martynas Višteliauskas brolis, jo sūnus Jonas ir dukterė Elzbieta, Ona Tamoševičienė sesuo ir jos vaikai, Tamošius jaunikaitis tetos sūnus. Katrė Višteliauckytė — Zemaiteienė ir jų vaikai; didias, dukterė ir kiti šanariai. Būčiau labai dėkingas už pranešimą“.

Labai gerai būtų, kad kas, jeigu žino, praneštų apie tai jo gimines; o gal jis turi kokį reikalą prie giminių — sakės turis žemės 8 lotus; tik nežinau kas ten gyvena.

Tai tiek ką patyriau apie jį; tikiuos, kad mielas skaitytojas atleis už tai, kad bereikalo sugaišino laiką skaitymui, — žingeidumas, kokį ingijau apsilankydamas pas jį, priverė ir Tamstai apie tai pranešti.

A. Juščius.

LAIŠKAI IS LIETUVOS.

Lygumai, Šiaulių pav. — Per Tris Karalius (6 sausio), žinoma, didelė šventė; daug suvažinoje žmonių į bažnyčią. Tas, matyti, labai nuvargino vietinį kun. Rupką. Kada kuningas įlipo į sakyklą sakyti pamokslą, dar šiaip-taip pasakė. Tik nežinau iš kokios priežasties, jįsi spjandė į žmonių minią bažnyčioje iš sakyklos. Bet kaip tik priejo užsakai, tuoj pasižymėjo nuvargimas, nes jau pats nebesitengė daugumą užsakyti einančių į stoną moterystės, o prašė padėti jį. Žmonės beveik per pusę užsakė su kuningu. Nuo to bažnyčioje pasidarė didelis triukšmas. Jis už užsakus paėmė po 1 rublį. Gavęs pinigų dar šaukėse žmonėms pagalbos. Jeigu jis pats nebeįstengė, tai per pusę pinigų reikėjo dalintis su žmonėmis, arba atiduoti juos savininkui. Bet kun. Rupka, nei tiems, nei tam jų nedavė. Per jo pamokslus eina tikras pasikalbėjimas su žmonėmis. Girdisi juokai, pasišnekėjimai, net pakyla kartais ir bernai. A. Žilvytis.

JOVARO ATSIŠAUKIMAS I VISUOMENE.

Aš noriu gyventi ir žmonių gerovei darbuotis!

Malonieji draugai ir broliai, lietuviai ir lietuvaitės!

Jūs visi turbūt jau patėmijote, kad mano raštai-eilės kas-kartą rečiau ir rečiau jau tepasirodo, kas-kartą mano vardas mažiau ir mažiau tėra girdimas; gal daugumas mano, kad aš aptingau, ar apsilėidžiau; ne, aš dar nežuvas, nors ir ant kranto pražūtis stoviu, aš gyvas; koliai mano širdis krūtinėje plastės, koliai kraujas sruvenas, tollai aš Lietuvos visomenei darbuosiuos, krutėsiu, veiksiu ir kiek tik pajėgu turėdamas

KAZYS PUIDA.

Rutu vainikas.

Triveiksmė kruvina pasaka.

VINKA. Na, o kas toliau?

RIMVYDAS. Paskui atėjo juodos dienos...

VINKA. Juodos?

RIMVYDAS. Juodesnės už kapų tamsą... Kaimynas išimylėjo Sigutę — tuo vardu buvo mergaitė — ir manė tėvai laimės dienų sulauksią — turtus vienon vieton suliesią ir būsiąs jiedviejų svaonis kuningu...

VINKA. Net kuningu?

RIMVYDAS. Kuningas-valdovas žadėjo tą srytį jo globon atiduoti... Būtų atidavęs, kad ne klatingosios Verpėjos...

VINKA. Kas atsitiko?

RIMVYDAS. Vieną sykį, kuone verkdamas). Kaimynas suvedžiojo Sigutę — žalią rutų vainiką purvuose sumindžiojo...

VINKA. O ji? — Sigutė ką padarė?

RIMVYDAS. Ji pasiskandino mylimojo pilies kūdroje.

VINKA. Pasiskandino... kūdroje...

RIMVYDAS. Nusileido tėvų laimės saulė — pragaro piktosios dvasios užsigyveno jų namuose...

VINKA. O kaltininkas — kaltininkas?

RIMVYDAS. Jis? — Jis netrukus išėjo karan ir, grįždamas, parsivedė lenkaitę... Sigutės motina mirė iš sielvartos — tėvas dingo — lig šiai dienai nežinia kur jis bastos...

VINKA (pertraukdama). Dukters neatkeršijęs?

RIMVYDAS. Dievai už jį keršijo. — Mildos ranka pasiekė kaltininką: — visi žolynai pilies sodne tą pačią naktį suvyto — jų vieton vienos usnįs išdygo...

VINKA (kurčiai). Visi žolynai suvyto — (į Rimvydą) — ir rūtos?

RIMVYDAS. Rūtos pirmutinės. — Jau neužels tame sodne rūtos — neiviena mergaitė, už tą namų vyro ištekėdama, rutų vainiko nedėvės...

VINKA (į save). Dievai galingi!

RIMVYDAS. Rūta tuose namuose — tai nelaimingo tėvo keršto pranašas — kruvina pagiežos puota...

VINKA (uždusęs). Sustok, palauk! — Iškur tu tą žinai?...

5.

RAMOTA (inbėga iš rūmų — sapnuodamas, sumišęs). Atsitrauk — atsitrauk! — Aš neturiu — aš tavo vainiko nenuskyniau...

VINKA (priebėgdama). Kas yra? Pabusk!

RAMOTA (atstumia ją). Šalyn — šalyn! — Nekankink manęs — sakau tau — aš tavo rutų vainiko nemačiau — nežinau... (blaskosi po sceną, prieina prie suolo iš kelmų suruošto). A! — ką sakai? — Ne, ne! aš nenoriu — negaliu. — (Susmunka į suolą. Vinka išeina ir atneša antklodę).

RIMVYDAS. Ramotų kaltininkų sąžinė tavvyje kankinas ir išsiluosavimo šaukias. — Išliuosuosiu, išliuosuosiu judu abu — vieną iš kito...

VINKA (ineina). Kas bus, seneli, — kas bus! — Baimė ir mane pradeda imti...

RIMVYDAS. Nesibijok, dykūniene, nieko. Aš nuo visų piktųjų dvasių apgisiu...

VINKA. Kad tavo pasaka tokia baisi...

RIMVYDAS. Temiegie dykūnas. — Sėskivos — užbaigsiu pasaką...

VINKA. O jis ar girdės?

RIMVYDAS. Ne, negirdės — drūčiai miega. — Na, sėskivos. (Sėdas kaip pirma).

VINKA. Klausaus.

RIMVYDAS. Paskui atėjo kruvinos pagiežos dienos kaltininkui... Žūvusios Sigutės tėvas, kerštą gaivindamas, jau dvi kaltininko karti nužūdė.

VINKA. Tai jis vis-gi keršija?

RIMVYDAS. Keršija — keršija, nes vaidilų lūpomis dievai įsakė pagiežą kurti. — Pasaka skelbja, būk dievai taip ilgai tėvui gyventi liepė, kol kaltininko giminės visiškai neišnaikšias.

VINKA. Teisingas dievų įsakymas.

RIMVYDAS. Ligšiol kerštas negalėjęs pilnai pasiekti. — Tūlas senas burtininkas užburdavęs jaunagimį sūnų ir kerštas pasiekdavęs tik tėvus — sūnus visuomet išlikdavęs. — Jaunagimįs išaugdavęs iš

kerštas tik tuomet galėdavęs jį pasiekti, kuomet jis sūnaus susilaukdavęs...

VINKA. O! Dievai užjautė nelaimingo tėvo kančioms... Bet jie teisingi — jie padės kerštą išpildyti!

RIMVYDAS. Dabar, sako, ans burtininkas pasimiręs — tai dabar tėvo kerštas atsiekęs visą kaltininko šeimyną.

VINKA. Ir vargšas tėvas, dievų valią išpildęs, galės ramiai pasimirti.

RIMVYDAS. Pasaka skelbja, kad kaltininko šeimynai žūvus — žūs drauge ir tėvas keršintojas.

VINKA. Kokie maloningi Lietuvos dievai!

RIMVYDAS. Visi kaltininkai žūdavo...

RAMOTA (pro miegus). Nekankink manęs — traukis...

VINKA. Jis vėl klejoja.

RIMVYDAS. Gal kokia nuodėmė jame kankinas?

VINKA. Nuodėmė?

RIMVYDAS. Nuodėmėje, matai, dykūniene, slepiasi ateities pražūtis — jos kerštas.

RAMOTA (sėdasi). Ir vėl tu čia! — Juk sakiau tau...

RIMVYDAS. Tik išiklausyk gerai!

VINKA. Ne, ne tėt man išiklausyti reikia, bet ton tavo kruvinon pasakon. — Jaučiu, kad pro pasakos rūbus kyšo baisios teisybės šviesa...

RIMVYDAS. Klysti — tai tikra gyvenimo pasaka.

VINKA. Kam-gi tu ją man sekei?

RIMVYDAS. Kad parodyti mirusiųjų gyvenimas — kad nebūtų nuobodu...

VINKA. Meluoji! — Tu man ką kitą ta pasaka pasakyti norėjai. — Jaučiu, kad sukelei mano krūtinėje nuo amžių užsūdusias šmėklas... (Staiga). Tu žinotai, seni, kad aš, ištekėdama už Ramotos, rutų vainiko nedėvėjau — nes jis nedavė man jo užsidėti!

RIMVYDAS. Ir vis-gi ėjai už jo?

VINKA. Ėjau!

RIMVYDAS. Žinai, kas be rutų vainiko prie dievų aukuro eina?

VINKA. Tylėk!

RIMVYDAS (užsimiršęs). Ne! Dabar tau viską...

RAMOTA (pašokdamas). Gelbėkit, gelbėkit! — Ji nor Vinkos rutų vainiką man ant galvos uždėti!

VINKA (laikydama Ramotą). Seni, seni...

RIMVYDAS. Klausykis, ką jis kalba!

RAMOTA (nor ištrūkti). Traukis — traukis, šalyn! (Atstumia Vinką). — Jūs visi mano kraujo išalkę! — Už ką? — Už ką? — Už vieną rutų vainiką! — ha, ha, ha! (išbėga).

UŽDANGA.

VEIKSMAS III.

Veikia:

Rimvydas.

Survila.

Vinka.

Ramota.

Šauklys.

Sigutės šešėlis.

Tarnai.

Scena ta pati. Vakaras. Mėnulio šviesa.

1.

RIMVYDAS (sėdasi po ažuolo ant kelmo lyg nuilsęs, nusiminęs, susopęs. Girdėti tyli arfų muzika, kuri retkarčiais prabyla balsiau. Rimvydo monologas taip taikomas muzikon, lyg kad būtų melodeklamacija).

Ir vedė mane čionai prabočių takai pagiežos kurti...

Ilgus metus keliauvau...

Ir štai atėjau... (Pauza).

Dievai turi valią mums įsakyti, bet ką tasai įsakymas, kuomet krūtinė apmirus, be žado, be gyvybės...

Tėvų papročiai dievų įsakymu prabilo — karšton krūtinėn pataikino.

Paskutinę puotą dukters skaudėjų giminei surengsiu — net jūs, Praamžnieji, išblyškite del tėvo keršto baisybės...

(Iš kūdros išeina baltas rūbais moteriškė, rutų vainiku rankoje — muzika tuo tarpu vos girdimai gaudžia).

Bus puota — keršto šventė...

Kūdra nurims — vanduo joje nebanguos ir žmonių negązdys.

(Kreipjasi kūdron, pamatęs šešėlį).

Sigutė! (Pauza).

T. b.

VISUOTINOJI
Historija

(SATYROJE).

Teffi, Dymov'o ir Avierčenko's prisiskaitęs parąš

T(oks)... Š(ioks)... K(itoks)...

(Tąsa.)

— Hugenotai! Jei norite, aš išleisiu karaliaus seserį už jūsų Henriko Navarrietio. Nesibijokit! Atvažiuokit Paryžiun, ir mes drauge praleisime labai linksmą Baltramiejaus naktį.

Hugenotai dar nežinojo, kas tai da naktis — tad ir atvyko Paryžiun (1512). Baltramiejaus naktis buvo tokia, kad iki šiai dienai hugenotai negali pamąslyti apie ją be pasibjaurėjimo. Visa tai atsitiko viešpataujant silpnaudūsiui Karoliui IX. Po jo viešpatavo Henrikis III, apie kurį neverta nieko sakyti, nes tai buvo „niekšiausias žmogūukas“!

Henrikis Navarrietis.

Henrikis IV, Navarrietis, jei tikėti istorijai, buvo vienas geriausių tos galybės žmonių. Jis, kaip yra sakoma, turėjo šioki tokį supratimą apie pakantą, arba toleranciją.

Jis buvo hugenotas. Po Baltramiejaus nakties priėmė katalikų tikėjimą. Bet kaip tik hugenotai pradėjo su katalikais karę, jis vėl virto hugenotu. Ir čia išėjo kliūtis jo „hugenotybei“. Protestantai išrinko jį karaliumi, o katalikai-paryžėnai neparorėjo jį pripažinti.

— Ko gi jūs norite? — klausė mandagus Henrikis IV.

— Norime, kad tu būtum kataliku!

— Tik tai tiek?! Šekite, susimildami! Kur čia jūsų bažnyčia?

Ir Henrikis vėl virto kataliku, iš ko neapsakomai džiaugėsi katalikai, o protestantai juokėsi ir rankovę, sakdami:

— Gudrus! Kaip dailiai mulina akis tiems kvailiams katalikams!

Katalikų tikėjimą antru sykį priėmęs, jis tarė:

— Vis-gi Paryžius yra vertas to, kad išiklausyti vienas mišias!

Jis buvo linksmas, pramuštaktis, ne kvailas, mylėjo moteris ir jų draugystę. Jis labai mylėjo savo pavaldinius-francūzus, ir sykį yra pasakęs:

— Aš tikrai trokštu, kad kiekvienas francūzas-valstietis galėtų turėti kas šventadienis zupę iš vištienos!

Toji višta, iš kurios Henrikis IV norėjo duoti francūzams-valstiečiams zupę, iki šiam laikui yra muzėjui. Kas nori gali ją regėti, tik nevalia ragauti.

Tą karalių nužudė jėzuitai — saugokis jėzuitai! Abelnai, retas karalius pasimirsdavo savo mirčiai. Tai juos nužūdydavo jėzuitai, ar šiaip žmogžūdziai (Henrikis III, Henrikis IV.), tai juos sąžinė suėdavo (Karolis IX, Liudvikas XIII).

Kardinolai.

Henrikui IV, pasimirus, sostą užėmė kardinolas Rišelje. Būdamas naujokas tame urėde, greitai pataisė visus Francijos dalykus. Po jo sostas pateko kardinolui Mazariui. Jis buvo nieko sau žmogelis; intiko Onai iš Austrijos, nebejaunai moterei, ir ji ištekojo už jo.

Prie tūdvieju karalių maitinosi dar du Liudviku: XIII ir XIV. — tik šiedu niekur nesikišo, ir istorija už tatai labai žemai ačiuoja.

(Prie tūdvieju karalių maitinosi dar du Liudviku — XIII ir XIV.)

Apie tą galybę garsusis Aleksandras Dūmas (istark Diuma) parašė net pusketvirto tūkstancio puslapjū; tad mes daug ir nekalbėsime apie jo apkalbėtus dalykus.

Anglijos istorijos lapas.

Pirmutiniu Anglijos karaliumi iš Tiudorų giminės buvo Henrikis VII, o antruoju — Henrikis

VIII.

Pastarasis atsižymėjo šeimyniškais palinkimais. Apsivedė su Katarina Arragoniete ir, išgyvenęs su ja 20 metų, atsiminė, kad jo pati kitą sykį buvo ištekojusi už jo brolio; atsiminęs tatai, persiskyrė su pačia. O persiskyręs vedė Oną Bolein. Paskum — mergaitę Johanną Seymour; potam dar vieną, kurios vardą pats karalius užmiršo... ir dar vieną; paskum dar vieną. Tokiu būdu jis turėjo šešias moteris.

Tiudorų ir Stuartų istorija gana garsiai primena mums Senąjį Įstatymą, kur Abraomas gimdė Izaoką, Izaokas gimdė Jokubą ir tt. Tiudorų ir Stuartų istorija atrodo šiaip:

Henrikis VIII nukirto galvą savo pačiai Onai Bolein.

Maria Stuart nukirto galvą savo vyrui Darnlejiui.

Karalienė Elzbieta nukirto galvą karalienei Stuart.

Kromvelis nukirto galvą karaliui Karoliui I. Jokubas II, nukirto galvą Karolio II sūniui, Monmuto hercogui.

Ir tiktai su Jokubu II. išibaigė ta kruvina dynastija: Jokubui niekas galvos nebekirto; čjisa, kaip skelbja istorija, čimetė į Tenzos upę valstybės žymę (antspauda) ir pats pabėgo.

(Imetė į Tenzą valstybės žymę ir pats pabėgo.)

Tame laiko protarpyje Anglijoje tikėjimai mainėsi taip-pat, kaip tūlų mūsų „veikėjų“ politikieji ir tikėjimieškėji persitikrinimai. Vienas karalius buvo karštas katalikas ir platino katalikybę, žūdydamas heretikus; kitas karalius, atsiminęs, kad Anglija nėra menkesnė už kitas šalis, stengėsi įvesti naują tikėjimą, paveizdan anglikonišką ir žūdė heretikus. Vėl reikėjo iš katalikų dirbti puritonus. Užimdavo sostą naujas karalius — puritonai jam nebetiko, nesulyginsi jų su katalikais! Ir vėl puritonams trumpa, o katalikams gera! Su karaliais Anglijoje nuo senovės pynėsi vis ir dvasiškėji (prisiminkim sau Thomą Becket: žr. jo darbus ant pusl. 114!).

G. SUDEBMANN.

JONINES

KETURIŲ VEKSMŲ DRAMA

Iš vokiečių kalbos vertė

K. PUIDA.

(Tąsa.)

GEORG.

Visai teisingai.

TRŪDA.

Ir kas pauosto jo žiedus, tas miršta. Žinai, ką ji paskui nuolatos darydavo? Teisybę sakant ir aš. Eidavova prie medžio, uostėva tiulpano žiedus ir ilgai-ilgai gulėdavova...

GEORG.

O paskui mirdavota?

TRŪDA.

Taip, mirdavova.

MARIKĖ.

Gali suprasti, Georg, kaip tas senai buvo.

TRŪDA.

Dievuli, ne taip jau senai... gal prieš ketverių metus... ir kaip atkakliai tuomet mirėva.

MARIKĖ (nusigandus švilgteri į Georgą, tas žiūri į ją).

TRŪDA.

Bet dabar mudvi vėl atgijova.

GEORG.

Na, ir ačiū Dievui! Klausyk, mažute, bėgk pažūrėti, kur tėvelis. Pasakysi jam, kad aš čia. Na, būk tokia gera.

TRŪDA.

Jeigu būtina reikia... Marikė, tu eisi su manim?

MARIKĖ.

Ne, aš geriau čia liksiuos.

TRŪDA.

Aš ir norėčiau čia likti.

GEORG.

Mažute, pasiskubink!

TRŪDA (lengvai gailėtingai atsidūsus, išeina).

Scena V.

Marikė — Georg.

MARIKĖ.

Ateis ji? Sakyk-gi?

GEORG.

Klausyk, Marike, žadėdamas šlyt tau, aš ne-
spėjau kame dalykas. Aš tavo... ne, aš to žodžio
verčiau netarsiu... aš tos... Vestkalmienės — taip
ją rodos vadina — lig šiandien nebuvau matęs...
Marike, aš negaliu to dėl šių namų padaryti. Tai
stačiai negalima.

MARIKĖ (nusigandus).

Georg!

GEORG.

Na, pasakyk nors dėdei.

MARIKĖ.

Ne, ne! Niekas neprivalo žinoti, tik tu! Tik
tu vienas!

GEORG.

Galų-gale ko-gi tu nori? Juk tu šios šeimos
sąnarys. Viską čia turi — ko tik tavo širdis gei-
džia. Tave myli... tave...

MARIKĖ.

Maitina! Taip, tas teisybė.

GEORG.

Apie tai aš nekalbu.

MARIKĖ.

Bet aš kalbu. Aš tą užsitarnavau — ir meilės
truputį užsitarnavau. Aš išbadėjusi elgetė, bet aš
nieko dovana nepriimsiu.

GEORG.

Tavyje šiandien stačiai velnias sėdi.

MARIKĖ.

Jis, matyti, visuomet manyje sėdėjo.

GEORG.

Marike, išsizadėk to. Iš to kas-nors blogo iš-
eis. Pamatysi. Už viską, kas eina prieš gamtos
įstatymus — reikia bausmės kentėti.

MARIKĖ.

Jeigu dukrė savo motinos įješko — tai tas eina
prieš gamtos įstatymus?

GEORG.

Tai ne tavo motina. Tavo motina šičia.

MARIKĖ.

Čia Trūdos motina. Manosios čia nėra. Moti-
na turi jausti, kas su jos kūdikiu daros. Ji turi už-
jausti, kuomet...

GEORG.

Pss!...

T. b.

LIUTERIS.

(Tąsa.)

tytis; vienok jo šalininkų eilės vis didinosi. Nebu-
vo tos universitėtės Europoje, kurioje nebūtų bu-
vę Liuterio šalininkų. Jo pusėn stoji ir humanis-
tai, nes jie jau pamatė, prie ko veda Liuterio
moksas. Vokietijos gi valdžios kuone atvirai sto-
jo Liuterio pusėn, ir tai dėl to, kad matė didelę žmo-
nių skriaudą. Piningai bereikalingai buvo siunčia-
mi Romon, kurių dalis ėjo pastatymui šv. Petro ir
Povilo bazilikos, o kita dalis ant paleistuvysčių;
Vokietijos gi liaudies vis biednėjo. Tik imperato-
rius laikė popėžiaus pusę.

Prie tokių tai aplinkybių užtiko Liuterį pope-
žiaus bulla arba prakeikimas. Lig šiol prakeiks-
mas buvo bausis įrankiu popėžiaus rankose; prieš
jį drebėjo netik karaliai, bet ir čielos tautos. Iš-
kart Liuteris nudavė, kad jis netiki, jog popėžius
jį ir jo pasekėjus prakeikė: jis išleido kningelę po
antgalviu: „Prieš antichristo bullą“. o jo draugai
išleido daugelį karštų atsisaukimų į žmones ir dva-
siškiją, ir rezultate pasirodė tas, kad kai-kurios vo-
kiečių valdžios atsisakė išpildyti popėžiaus reika-
lavimus, o liaudies kuone visa stoji Liuterio pusėn.
Ant galo iškilminga procesija iš universitėtės pro-
fesorių ir studentų su Liuteriu priešakyje nuėjo
linkui Vitenbergo vartų, kur buvo prikaltą bulla
ir viešai ją sudegino. Šiuom Liuteris parodė vi-
sam pasauliui, kad jis atsimeta nuo Romos.

Tuom da viskas nepasibaigė. Popėžiaus ypaty-
je imperatoriaus Karolio V. dar bandė pakisti
koją reformacijai ir ant Vokietijos seimo Vormse
prapažino popėžiaus bullą teisinga. Į tą seimą buvo
pakviestas ir Liuteris; vienok jam nedavė progos
viešai apginti savo mokslą. Po seimo Liuterio par-
tija jautėsi susilpnėjusi, nes Liuterio šalininkai bu-
vo persekiojami, o jo raštai deginami. Nežinia,
kaip būtų buvę, jei nebūtų atvirai stoji Liuterio
pusėn didieji kuningaikščiai. Labjusiai atsižymė-
jo Fridrichas Protinas, kuris Liuterį pasilėpė
Vartburge palociuose.

Roma džiaugėsi ir manė, kad jo darbas jau
pabaigtas; vienok ne taip būta. Jo darbas senai jau
nustojo būti jo ypatingu darbu, o darbu visos Vo-
kietijos. Vartburge Liuteris išbuvo apie pusant-
rų metų. Apie jį niekas nežinojo, kur jis yra. Čion
jis užsizeldino ūsus ir plaukus, ir numetė kuningiš-
kus drabužius. Čionai Liuteris rašo traktatus apie
išpažintį, aiškina psalmes, surenka pamokslus ir po-
lemiškas brošuras. Svarbiausiu jo darbu buvo iš-
vertimas biblijos vokiečių kalbon. Pasakojama,
kad čion jį vis velnias gundydavo, ir jis inpykęs sy-
kį paleido į velnią su rašalynčia, kuri apliejo visą
sieną. Bet matomai tai buvo tik išmėslas, nes to-
kią jau atramentu aplietą sieną ir šiandien rodo ne
tik Vartburge, bet ir Koburgo palociuose.

Kuomet Liuteris rašė savo moksliskus veika-
lus, liaudyje ėjo smarkus judėjimas. Atsirado
pamfletai ir kitoki popėžiaus išjuokimai; laukuose
pasigirdo dainos apie bažnytinę vergiją; buvo mė-
tomi atsisaukimai, kuriuose buvo raginama kartu
galus suvesti su Romos „kraujagieriais“, o univer-
sitatėse daugelis jaunų profesorių viešai skelbė
Liuterio idejas. Pačiame Vitenberge susitvėrė ga-
linga reformatorių partija, kuri ėjo toliau už patį
Liuterį. Priešakyje jų dabar stovėjo Karštadtas,
kuris reikalavo mišių panaikinimo, išnaikinimo
paveikslų ir „dievomūky“ bei reikalavo kuningų
apsivedimo. Po jo pamokslų intekme vienuolynai
tuštėjo, mišios buvo panaikintos, sakramentai bu-
vo duodami paveiksle duonos ir vyno. Liaudis gi
išsiverždavo į tas bažnyčias, kur būdavo mišios lai-
komos ir išjuokdavo šventus daiktus. Vienu žodžiu
— kilo maištas.

Visi maištai iškart Liuterį džiugino; vienok,
kada jie pradėjo užimti vis didesnes rybas, jis nu-
siminė ir, kiek galėdamas, meldė liaudį — nekelti
jokių maištų. Tuom gi tarpu jisai pats pradėjo
keisti dievmaldystės formą ir rašyti gaidas bažny-
tiniams hymnas. Jo mokslas jau perėjo net Vokie-
tijos rubežius. Francijoje, Švedijoje, Niderlanduo-
se, Ispanijoje, Danijoje ir net Lenkijoje atsirado jo
šalininkai, o pačioje Vokietijoje niekas nei nemanė
pildyti Vormse dekretą, kuriuo buvo įsakyta perse-
kioti Liuterį su jo šalininkais. Ant galo tas de-
kretas buvo atšauktas, jo mokslas gavo liusybę;
dvasiškią, ypatingai žemesnė, pradėjo vesti pa-
čias ir prisilauktyti jo mokslo; ir rodėsi, kad per ko-
kius nors 5—6 metus katalikybė Vokietijoje grius.
Vienok liaudies maištai daugelį šviesesnių galvų
atsaldė nuo reformacijos; daugeliui pasirodė, kad
ir reformuota bažnyčia nebūsių geresnė už katali-
kilybę. Išsigando net ir kuningaikščiai, — jie ma-
nė, kad įsisiubavusios liaudies vilnys išvers netik
bažnytinę rėdą, bet ir politiską bei ekonomiskąją
tvarką. Kaimiečių pradėjo malšyti kareiviai, ir
kraujas liejosi upeliais. Vienok tų maištų priežas-
čia nėra tai Liuterio mokslas. Kaimiečių karę iš-
šaukė grynai socialinis padėjimas, ir jie sukilo tame
momente, kada matė patogijaus. Liuteris toje
karėje daugiau laikė valdžios pusę, per ką net jo
autoritātė liaudyje dikčiai nupuolė, o su tomi su-
stoji ir jo mokslas platinėjis. Sukilimai buvo nu-
malšinti, kaimiečiai pralaimėjo, o Liuteris reforma-
cijos darbą pavedė valdžioms ir tuom padarė tą,
kad nuo to laiko reformuota bažnyčia turėjo klau-
syti svietiškosios valdžios.

(Užbaiga seka.)

P. Norkus.

ZEMAITIŲ KALVARIJA.

(Užbaiga).

Ubagėliai greitai pertraukė ir užbaigė savo
pasilinksminimą, pakalbėjo vėl trumpą „ubagiską“
malda su visais „pridotkais“ ir, atsakančiai jų po-
kyliui atsiveikine, pradėjo slankioti į krūmus.

Dar keliose vietose susisipetė ubagėlių būre-
liai stengėsi pakalbėti apie nusisekusį „generališ-
ką“ balių, stengėsi pasidalinti savo nuomonėmis ir
jausmais, stengėsi net susitarti, kaip geriau pasiek-
ti savo gyvenimo vietą ir ant galo — ką veikti ar-
timoje ateityje.

Susitiktį vėl sutarė ant ateinančių Kalvarijos
atlaidų.

Greit visi ubagėliai su ramentais rankose, ap-
sisaistę tarbomis, beveik jau pustuštėmis, keliavo,
užeidami į kiemus, namon link.

Taip tai praleidžia Žemaitijos ubagėliai garsius
Kalvarijos atlaidus ir metinius pasilinksminimus-
balius.

IV.

Ir ko nėra šv. Žemaitių Kalvarijoje?...
Privaziuoja čion neapsakomos ganjos „bogo-
mazų“ su įvairių-įvairiausių dievukais, šventė-
liais, paveiksiais, maldakningėmis ir šiaip visokio
turinio kningutėmis; priplaukia ant galo iš visų
užkampjų piragininkai su saklainiais, medaunin-
kais, barankutėmis, vokiečiukais ir eukerkomis...;
netrūksta čia net visokios rūšies „štukorių“, ku-
rie kiek galėdami stengias išvilioti paskutinę ka-
peiką iš vargdieno kišenės.

Nieko čia netrūksta... Visur neapsakomas ju-
dėjimas, neapsakomas mišinys. Visas tas triukš-
mas susimaišo su šventų giesmių griaudingais bal-
sais, plūstančiais iš gilumo širdies maldingų žmo-
nelių, kurie be perstogės eina giedodami gatvelė-
mis ir keliais, apvaikščiudami Kryžiaus Kelius.

Nebuvusiam panašiose vietose, net sunku at-
sakančiai atsivaizdinti visą tą paveikslą, visą tą su-
judimą, visą tą fanatiškumą ir entuziazmą.

Tai Žemaitių Kalvarija, tai giluma šv. Žemai-
tijos. Čia tavo ausis girdi vien tik grynai žemaitiš-
ką kalbą, žemaitišką akcentą; čia vis matai tvir-
tus ružlius žemaičius ir skaitaveides-žydraakes
mergaites ir moteris... čia, pamėgdžiojant rusų
dainių, pilnai galima sakyti:

Čia Žemaitių dvasia,

Čia Žemaitija kvėpja...

Sit man prisimena gan originališkas vaizdelis: per
minėtus Kalvarijos atlaidus, ant šventoriaus prie-
šais mane, belaukiant pamokslų, veda pasikalbėji-
mą-ginčią dvi „paliokės“ — tur-būt lenkės nuo
Mažeikių, kaip daugelis pirmiau lenkiškai šiek-tiek
vebliojančių vadindavo save, užklausus, kas jos
per vienos.

Tarp ko kito nugirdau šiuos žodžius: „Kaip
tu mįsliji, Zosia, kad stebūklingoji Panelė Švenė.
prakalbėtu į tas minias, kaip ji kalbėtu — lenkiškai
ar žemaitiškai?“ Zosia jau žemaitiškai skubjai
atkirto: „Be abejonės — žemaitiškai ir grynai žē-
maitiškai, o ne kitaip, nes čia vien tik žemaičiai, —
čia žemaitių šventa vieta...“

Taip, čia, gali sakyti, šventos Žemaitijos širdis...

V.

Oi-oi-oi — net juokas sakyti: ugi ir toj žemai-
čių šventynėj atsiranda visokių išgamų; atsiranda
net uolių platintojų lenkystės, atsiranda tokių, ku-
rie visokiais būdais stengias įskiepyti lenkų dva-
sį į jaunas dar nesutvirtėjusias vaikučių širdely-
tes.

Girdime lenkų vaidus su lietuviais, lenkų kvai-
lų ir nekulturišką agitaciją tarpe lietuvių Vilniaus
ir Suvalkų gubernijos, bet platinimas lenkystės
Žemaitių Kalvarijoje stačiai nesuprantamas apsi-
reikimas... net juokas ima apie panašią nesą-
monę pamįsljus.

Kas tas toks per paukštis būtų? Gal koksai
nustumukės dvarininkas — „lenkas“, gal koksai
„Koroniarz“, vargais-negalais užkliuvęs su lenki-
nimo idėomis į žemaičių „dvasišką tvirtovę“?...
O, ne! Tai vietinis klebonas, kun. Petrauskis, iš
kaulų ir kraujo tikras žemaitis-kukutis, o štai ko-
kius „dyvus“ daro...!

Staciai nesinori tikėti. Nors antraip vertus,
kun. P. savo pasielgimais ir netikusiais pamokslais
trukdo apšvietos ir gryno mokslo dirvoje; savo at-
sinešimais prie pirmieviskosios Lietuvos laikrašti-
siams parodė, kad jis ištiesų nelabai malonus pauk-
štis... vienok kaip-tai juokingai skamba: gry-
nas žemaitis — kuningas šv. Žemaitių Kalvarijos
platiną lenkystę...?

Patvirtinimui mano žodžių, paklausykim, ką
man rašo, užkliudydamas šitą klausimą vienas kal-
varijieškis (žodis į žodį):

„Atsidarius valdiškai mokykla, „Saulės“ mo-
kykla liko panaikinta, delko kuningėliai labai už-
sinešė. Nors valdžios mokyklų yra tikras lietuvis
mokytojas — labai geros dvasios ir plačiai išsilavi-
nęs žmogus, vienok kuningėliai inkalbinėja žmo-
nėms, būk neverta leisti vaikų į tokią mokyklą,
nes, girdi, nors mokytojas ir lietuvis, bet siekiai
tokie patys, kaip ir pas rusus.“

„Kokią svarbą turės tie inkalbinėjimai — pa-
rodys ateitis. Žinoma, klebonėliui yra ko nerimas-
tauti, nes užsiedungus jo mokyklai, negalės taip pla-
tinti tamsumą. Stebėtis tik reikia, kaip negėda
kun. Petrauskis, pačiam esant tikru žemaičiu ir
gyvenant pačioje širdyje Žemaitijos, platinai len-
kystę. Teko man pačiam girdėti, kaip mergaitės—
„Saulės“ mokyklos mokinės, kalbasi tarp savęs
lenkiškai; — klausant tą juokingą žargoną ir tą
mišinį žodžių, negali juokais teerti; bet kartu apa-
ma liūdnumas, atsimenant, kad taip daro Lietuvos
mažytėlės dukrelės.“

„Užklausus man, delko jos taip kalba, atsako,
kad taip yra gražu, kad taip jas mokina.“

„Ar girdėjai, draugužėli, apie tokius stebūklus
Kalvarijoje? Tik, man rodos, tuos stebūklus daro
ne šventieji, bet tai Lietuvos išgamų darbas. Ta
pati mokykla, pastatyta ant kitų pamatų, galėtų
kionišką naudą atnešti. Gaila, kad valdžia griebs-
jasi uždarinėti „Saulės“ mokyklą; bet jeigu daug
tokių yra, kaip minėta, tai verčiau kad jų visai ne-
butų...“!

Tai tokios tokelės šv. Žemaitijos padangėse...
Kas link lenkystės, tai galima tvirtai pasakyti,
kad bereikalo stengias tie lenkomanai pūsti lenkų
dvasią Lietuvos jaunuomenėi. Lenkinimo laikai
praėjo. Šitie lenkystės atbalsiai — tai paskutinie-

jie agonijos tampynai, lenkų dvasiai nykstant.
Lietuviai atgijo — lietuviai gyvuos,
Jų patys siaubūnai greit garbę jiems duos...!

Juoz. Gėdminas.

ALKOHOLIS IR BLAIVYSTĖ.

Aš manau, kad mažai kam šitie du žodžiai yra
nesuprantami. Tačiau rasis ir tokių, kurie paklaus:
Na, o kasgi tai yra jau tas alkoholis? Arba: Kas
tai yra blaivybė? Pasistengsiu netik atsakyti, bet
gi ir trumpai apiesti apie šiuos du žodžius.

Alkoholis tai yra arabiškas žodis, — yra taip
vadinamas nuodas (deginančiai veikiantis skisti-
mas), esantis aluje, degtinėje, vyne ir šiaip jau spi-
ritiniuose gėrimuose. Ypačiai: šviesus, nesušalan-
tis ir deginantis skjstimas, priimtas į vidurius, turi
didį veikimą ant nervų ir smegenų, podraug... nors
po truputį, bet be pasigailėjimo ardo visą žmogaus
organizmą. Mažakraujams žmonėms alkoholis da-
labiau marina ir džioviną kraują, o žmonėms sir-
ginėjantiems reumatizmu, sutveria širdies ligas,
nuo kurių pasekmės yra — staigus širdies plyši-
mas, nuo ko jau suprantama, įvyksta mirtis. Pri-
sigėrus alkoholio labai daug ant sykio, neretai pa-
sidaro vidurių užsidedimas ir tokiu būdu taipgi
pareina mirtis. Alkoholis t. y. degtinė, alus, vynas,
konjakas, šampanas ir kiti svaiginantieji gėrimai
yra tokie broliukai, kurie savo darbais nei kiek
nesiskiria vienas nuo kito. Jų darbūliai kiekvie-
nam gerai yra žinomi, ypačiai: pirmučiausiai dra-
sinties, potam linksminties, o jau toliau nuduoti
stiprumą, imtynėmis eiti, pešties-mušties, o jeigu
ir nesimušti, tai gyvuliais tapti: bliauti, paleistu-
vauti ir t.t. To nebereikia jau nei aiškinti.

Ir taip. Męs jau žinome, jog alkoholis esti deg-
tinėje (wiskėj), aluje, konjake ir t.t. visokiuose
svaiginančiuose gėrimuose, vienu žodžiu — vyne.
Tai dabar męs netik žinosime, kur ir kas tokis alko-
holis yra pervenias, bet ir žinosime, jog jis yra bai-
siai pavojingas kiekvienam gyvam organizmui.

Blaivybė, tai yra trumpas išaiškinimas: yra
užsiturėjimas nuo gėrimo alkoholio (t. y. degtinės,
alaus, vyne ir t.t.)

Tuomet tik žmogus gali išmintingai ką nors
veikti, kuomet jo protas bus neužnuodytas. Tu-
met tik jis gali atskirti dorą nuo niekystės. Tu-
met tik jis gali būti mažiau ar daugiau teisingas
savo pasielgimuose, su kokiais žmogui gyvenant
tankiai taikosi susitikti. Ir taip, kuomet tik jis
blaivus, jis (žmogus) gali būti prakilnus. O jeigu
žmogus visada yra prakilnus su grynu protu, tai
jis ir yra blaivus. Tai jau čia ir blaivybė, kuomet
blaivus žmogus gyvenimas. Tai čia pirmučiausie-
ji paaikškinimai ant šių dviejų klausimų.

Dabar męs jau galime pasikalbėti apie tai: ka-
da ir del kokios priežasties svaiginantis gėrimas,
arba kitu žodžiu sakant, — vynas įvyko žmonijoje.

Vynas jau senai yra išrastas ant žemės. Taip.
Senai. Bet svaiginanti uoga ir šiaip kiti vaisiai del
svaiginančio skjstimo — vyno, yra dar seniau žino-
ma žmogui.

Svaiginanti uoga buvo žinoma jau žiloje se-
novėj. Ji, beabejonės, buvo atrasta mūsų pratei-
vais, kurie dar visai mažai panašūs buvo į dabarti-
nius žmones; kurie buvo plaukuoti-gauruoti,
ilgarankiai, kaip darodota mokslų; kurie rasit be-
ginėjo net ant visų keturių, kaip dabartinės bez-
džionės... Ir taip, pirmieji mūsų šitokie pratei-
viai, užėję ir paragavę, net sykais ir perdaug pri-
valgę tokių vynuogių, taip likdavo drąsiais, links-
mais, smarkiais arba piktais, jog nebeatbodavo nei
sutikto tigro, liūto arba meškos ir t.t. bile kokio
bjauraus, baisaus ir stipraus sutvėrimo, ir net sa-
vo priešo-žmogaus, jeigu kuomet pasitaikydavo
susiimti.

Žinoma, pasekmės būdavo tokios: apsvaigin-
tas arba kitaip sakant girtas žmogus, ačiu tiems
svaiginantiems vaisiams, gaudavo daug žvėriškos
drąsos ir tankiai pasitaikydavo, jog žvėrį arba ne-
apsvaigusį savo priešą-žmogų nugąsdindavo savo
savo baisum įnirtusiu drąsumu ir priversdavo bėg-
ti arba šiaip nusileisti. Bet, suprantama, pasitai-
kindavo, jog neapsvaigintosis žvėris arba žmogus,
nenugąsdintas apsvaigintoją priešą drąsumu, nu-
galėdavo savo apsvaigintąjį priešą ir tokiu būdu
pasekmės nugalėjimo, suprantamai, kokios galėda-
vo būti jeigu, padėkim sau: meška nugalėdavo
apsvaigintąjį žmogų, tai jau, žinoma, čulpdavo
jam kraują iš pakaušio, o jeigu žmogus nugalėdavo
tąjį apsvaigintąjį savo priešą, tai atimdavo jo ne-
laimingąją gyvastį.

Ir taip toksai laukinis žmogus juo toliau, juo
labiau priprato apsvaiginti savo protą tokiais vy-
niniais vaisiais.

T. b.

Adomas Degis.

tarp sodžiaus jaunimo darbuosiuose, kningas ir laikraščius platinai ir liuosą valandėlę gavęs, rašysiu; kelsiu Lietuvos dailiąją literatūrą ir sykiu pats lavinsiuos, mokysiuos, kad kas kartą daugiau ir daugiau galėjęs veikti; ligiūol, kiek aš galėčiau, darbaus nevien rašymu, bet ir veikimu, kurio tolimesnėjai lietuvių visuomenei gal ir nebuvo žinoma; bet tas nesvarbu ir visuomenei žinoti nereikalinga; tik čia noriu keletą žodelių paduoti, kuriuos visi mano didžiai mylimi broliai lietuviai ir sesers lietuvių turėtų žinoti.

Zinau, ką daugybė Lietuvos ir Amerikos lietuvių supranta ir atjaunčia mano siela ir gerus norus, bet mažai kas težino mano materialiską skurdą, suvargimą ir kūnišką nusilpnėjimą. Gyvenau sykiu su tėvais ir su broliu vienose triobose, ant trijų deš. žemės, kurias mano motinos tėvas (mano senelis) po baudžiaus panaikinimo nuo valdžios gavo; dar už 9-10 varstų nuo mūsų gyvenamosios vietos, neseniai tėvas iš savo tėviškės atsiėmė devynes dešimties; tūn, kaip neviensėdijoj ir nualinta žemė mažai ką duoda, tėvas ją laiko ant pusės išdavęs. Kad aš turėčiau savo atskirą žemę, tai galėčiau užkė susitvarkyti pagal naujuosius agronomijos mokslus; bet dabar aš ant tos žemės jokios laisvės neturiu; ūkė vedama senoviškai, inplaukų labai mažai, o išlaidų daug... Brolis užsidirba, jis moka mūryti ir per vasarą namie mažai esti; eina mūryti, o prie žemės man vienam prisieina daugianiai dirbti ir mažiausiai pelno turėti... Iš tėvų ir iš kitur paramos neturėdamas ir silpnos sveikatos būdamas jokio amato, nei kito kokio mokslo išmokti negalėjau; turiu vargti prie to mažo žemės sklypelio prisirišęs ir mažai turiu vilties nors kada geresnių dienų sulaukti...

Būčiau laimingas, kad nors sau vienas tris dešimties žemės su menkomis triobomis turėčiau ir kad niekieno nekludomas ūkininkauti galėčiau... tada galėčiau prisigyventi ir viską geriau įsitaisyti... galėčiau kokį padėjimą-vaikiuką prie žemdirbystės pasisamdyti, o aš pats daugiau užsiimti rašymu ir visuomenės darbu.

Bet to viso nežūrinti, dabar už vis blogiausia, kad sergu. Kaip žiemą, galėčiau daugiau rašyti ir darbuotis; bet negaliu: akis ir visas kūno organizmas suvargo, dar gi trachomą buvau gavęs; D-ras P. Avizonis Šiauliuose darė operaciją, dabar dar gydaus, gal ir ilgai reikės gydytis. Del akių vis nieko būtų, kad kitos ligos nevargintų; dabar krūtynėje kažkas atsirado negerumas, širdyje kažkoks virimas, judėjimas, nenormališkas širdies mušimas; D-ras P. Avizonis išrašė vaistus ir ištyrinėjęs pasakė, kad širdis nevisai sveika, bet sakė kad dar galiu pasigydyti; liepė kas rytą visą kūną šaltu vandeniu ištrinti, iki pavasariui ryta ir vakare po šaukštą žuvies taukų gerti, toli ne vaikščioti, nepavargti, nieko sunkaus nedirbti, gerai, sotu maistu vartoti, daug sviesto valgyti ir kad užtektinai turėčiau kasdieną kiaušinių ir pieno valgyti. Bet ką apie valgytą prisakė to negalinti išpildyti, o jeigu dar nedirbti ir nepavargti, tai ir to maisto nebetekčiau, kuriuo dar šiaip taip gyvybę užlaikau. Užtai gi savo vieno pajėgomis nebeturin vilties pasigydyti. Pavasarį (1911 m.) gydžiau prie D-ro Šlapberskio Šiauliuose; besigydy-

damas buvau prasikolijęs, tai iš tų aukų, kurios per „Laisvę“ buvo suaukautos, savo svarbjausius reikalus atlikau ir skolas apsimokėjau, o dabar vėl bloga...

Nors nedrašu pašalpos-paramos melsti, bet meldžiu, kas kiek išgalite man padėkite, mano gyvenimą sustiprinkite ir padėkite iš tų visų sunkenybų išsirti.

Aš nenoriu varguose pražūti ir jaunas būdamas nenoriu mirti; aš noriu pats šviestis ir kitus šviesti, aš noriu gyventi ir žmonių gerovei darbuotis.

Jovaras.

11-12 m.

P. S. Tą mano atsišaukimą kitų laikraščių širdingai meldžiu perspausdinti.

Aukas, jei kas siųs, meldžiu siųsti per „Vienybės Lietuvninkų“ Redakciją, per „Laisvės“ Red. arba per „Kovos“ administratorių A. Zymontą. O kas norite be laikraščių tarpininkystės, tiesiai man siųsti, tai mano adresu galite gauti šiose Redakcijose: „Vien. Liet.“, „Lietuvos“, „Laisvės“, „Dilgėlių“, „Keleivio“ ir „Kovos“, o Europos-Lietuvos laikraščiuose: „Lietuvos Žinios“, „Aušrinėje“, „Lietuvos Ukininke“, „Žemdirbyj“, „Visuomenėje“ (jei da eis) ir „Rygos Naujienose“. J-as.

ATBALSIAI LIETUVIŲ TELEGRAMOS PASIŪSTOS POPEŽIUL

Francūzų dienraštis „La Croix“, kuris jau nekartą užstojo lietuvių, lenkų persekiojamus bažnyčiose, patalpino lietuvių telegramą N8877, pirm to šitaip pastebėdamas nuo savęs: „Mēs jau nekartą buvome pažymėję nesuipratimus tarpe lietuvių ir lenkų delei vartojimo lenkų kalbos Lietuvos bažnyčiose; lenkai nori inbrukti lietuviams savo kalbą per bažnyčia. Delei to lietuvių bažnyčiose ne kartą atsitinka smarkiausi susirėmimai, kurie baigiasi kai kada net kraujo praliejimu... Lietuviai daug kartų kreipėsi į Vilniaus vyskupą, jieskodami teišės. Bet veltui. Paskui įsiekėjo teišybės pas Mohilevo arcivyskupą. Be pasekmės. Nerazdami kito išėjimo priversti buvo kreiptis į šv. tėvą.“ (Čia laikraštis pveda Rodunės ir Nočios telegramą popežiui.)

LIETUVIŲ DEPUTACIJOS.

Rusų laikraštis „Birž. Vied.“ N35 šių metų rašo apie nesutikimus lietuvių su lenkais Vilniaus gub. taip:

„Labai pasiaštrino tarpe lenkų ir lietuvių santykiai kaslink kalbos vartojimo bažnyčiose laike pamaldū. Ypač tvirtai šitie nesutikimai apsiroiskė Nočiosose ir Roduniuose, Vilniaus gub., kur greta buvo ivesti ir lietuviški pamokslai bei kitos pamaldos. Lenkams nepatiko, ir jie atvirai pradėjo užpildinti ant lietuvių. Lenkai tautininkai (narodovai) ne kaip negali susitaikinti su idea nacionalisko atgijimo lietuvių, ant kurių jie priprato žiūrėti kaip ant „bydlo“ (gyvulių) ir kaip ant etnografiskos „medžiagos“ (medžiagos — neapdirbtos), paskirtos lenkų tautai „suvalgyti“... Štai delkė tai naturališki lietuvių reikalavimai apie įvedimą į bažnyčias lietuviškos kalbos greta su lenkų, rodėsi „narodovams“ netik „išdykumu“, bet ir „prasizengimu“.

„Ypač aštri kova lietuvių už savo nacionalines teises prasidėjo

1908 m., ir nuo to laiko jis vis didinasi ir vietomis daeina iki didžių muštynių.

„Vilniaus diecezijos vyskupo vietininkas, kun. Michalkevičius, sulenkėjęs lietuvis, pradėjo lošti veidmainingą rolę; bet vis atiduodamas pirmenybę polonizatorių (lenkintojų) stengimams ir „narodovų“ užgaidoms; ir lietuvių skundai vis ir vis pasilikdavo be pasekmių. Dabar lietuviai nutarė net kreipties, per tam tikrą deputaciją, prie valdžios, prašydami jos, kad nors kiek aprubežiuotų nuo polonizacijos (lenkinimo) užmačių, kuriomis naudojasi savo tikslui bažnyčia; nes nuo deputacijos, pasiūstos Romon prie popežiiaus, lietuviai nieko gero nesitiki sulaukti.

„Su tuomi tikslu iš Nočių (Lydos pav.) išvažiavo į Peterburgą tam tikra deputacija, kuri stengsis išrūpinti įvedimą į bažnyčias, kur yra apsigyvenę lietuviai, lietuviškos kalbos ant lygių teišių su lenkiška. Šiomis dienomis išvažiuoja ir iš Vilniaus tokia-pat deputacija nuo Vilniaus lietuvių“.

Lenkai mat vis dar svajoja apie Lietuvą, kaip savo historiską provinciją. Patįs betvarkėje žūsta, bet kitus organizuotomis spēkomis nori pavergti. Ar negeriaus būtų ir jiems patiems apie savo plunksnas pagalvoti! Nežinomas.

TAUTŲ OFFISAS PARYŽIUJE.

Mūsų tautiečio J. Gabrio sumanytas Tautų Offisas (Office Central des Nationalites) jau įsteigtas. Narių globėjų skaičiuje matome visų tautų daugybę vardų, garsių literaturoje, moksle ir politikoje.

Globėjų komitetas susideda iš šių: Emile Arnaud, vice-prezidentas taikos Bjūro Berne; Lordas Avebury, sociologas (London); G. de Azcarate, deputatas (Madrid); Frederie Bajer, (turėjęs Nobelio taikos dovaną); Pierre Baudin, senatorius, buvęs ministeris; Typaldo Bassia, ex-prezidentas parlamento (Athenos); Henry Berenger, senatorius, leidėjas laikraščių „L'Action“ ir „Sicelė“; Bobtehev, ministeris (Sofia); Baron Bonde, deputatas (Stokholme); Theophile Braga, senatorius (Lisbonne); Georges Brandes (Kopenhage); grafas Tomas Brassey (London); Stoyan Daneff, buvusias ministerių pirmininkas (Sofia); Pierre Dupuy, deputatas; Maurice Faure, senatorius, buvęs ministeris; Floreseo (Bukarest); Fort, buvęs komercijos ministeris (Praga); Alfred Fouille, sociologas; A. H. Fried, vedėjas „Friedenswart“; laimėjęs taikos Nobelio dovaną; Dr. Gobat, direktorius taikos Bjūro (Berne); Herriot Lyono mēras; Sigurd Ibsen, buvęs ministeris (Christiania); Carmon Karr, direktorė „Feminal“ (Barellone); Leon Laffitte, bankeierius; Henri La Fontaine, senatorius (Bruxellej); Prof. Lamperchet, (Leipeig); Raymond Leygier, senatorius (Tuluzoj); H. Lichtenberge, prof. Sorbonnos; Magalhaes Lima, senatorius (Lisbonne); John Macdonnell, vyriausias teismo pirmininkas; Leo Meehelin, senatorius (Helsingfors); Pierre Mille, redaktorius „Le Temps“; Fredrie Mistral, poetas; Munch, buvęs ministeris (Copenhage); Novikov (Odessa); kun. K. O. Olšauskas (Kaunas); Nilo Pecanha, buvęs prezidentas Brazilijos respublikos; Jan Pod-

lipny, pirmininkas Čechų Tautos tarybos; J. Rainis, poetas (Ryga); Ch. Seignobos, Sorbonnos prof. Prof. Smolka (Krakovoj); Miguel de Unamuno, rektorius universitatės (Salamanka).

Offiso valdyboje matome J. Gabrio vardą, kaip administratoriaus. Programo offiso čion neminėsiu, nes jisai jau buvo apskelbtas paties offiso įsteigėjų mūsų laikraščiuose.

Išėjo jau iš spaudos Tautų Offiso organas: „Les Annales des Nationalites“, redaguojamas mūsų tautiečio J. Gabrio ir J. Peliessier, buvusio redaktoriaus „Matin“.

Pirmame šio laikraščio numeryje matome daug indomių žinių iš visų pasaulio kraštų, taip jau trumpa žinutė apie „Žiburio“ uždarymą Lietuvoje.

Pastebėtina, jog Offiso įsteigėjai ruošia šią vasarą berželio mėnesį visuotiną Tautų Kongresą Paryžiuje; kviesdami atvykti visų tautų žymiausių veikėjų, idant susitarti kokių būdu turėtų būti užmegstas pirmasai brolystės ryšis tarpe visų tautų. Reikia tikėtis, kad Lietuva šimet nepasiliks užpakalyj kitų tautų ir jos veikėjai atvyks į vysuotinąjį Tautų Seimą. Lietuvių dalyvavimas šiame kongrese juo labiau yra reikalingas, kad šio kongreso sumanytoju ir organizatorium yra lietuvis. Reikia tikėtis, kad su jo pagalba lietuviai galės užimti žymią vietą šiame Tautų Seime.

P. Banys.

ZURNALISTO IŠRASTOJI MAŠINA.

III.

Pirmoji žurnalisto mašina teatrose vien ant parodos. Stoka biznio nekuriems teatrams pirmutiniu laiku.

Gerai galima suprasti, kokšai žingeidumas apsiatė visuomenę nuo išradimo arba tikriau pasakius, sutvėrimo tos stebūklingos, žmogaus balsu skaitančios mašinos, taip, kad net didžiausieji turčiai ir net patsai visos šalies prezidentas atvyko pas tą gūvų žurnalista, idant pasiklaustytį ir pamatyti tos mašinos.

Vienok, nežūrint į žurnalisto tikslą, toji mašina visgi dar nepalengvino žurnalistų būvio. Toji mašina, yt kokšai kamediantas, trunkėsi iš teatro į teatrą. Visos tautos, kaip Amerikoje taip ir už Amerikos, klegėto klegėto, ir vis tik minavojo „žurnalistas!“, „žurnalistas!“ Tiesa, žurnalistas patsai pritaikė keletą skaitomųjų poperių į tą mašiną, taip gi greitai laiku, sulyg šito žurnalisto nurodymų ir jo sistemos, padaryta buvo daugybė įvairių paskaitų, kurių publika teatruose iškišus liežuvius klausėsi. Ir taip išsiplatinus po visuomenę garsui, vieni teatrai buvo kimšte prikimšti publika, o kiti buvo visai tušti ir artistams „buvo ka veikti; užstojo krizis. Daugybė aktorių net buvo pasiryžę paaikinti neva bomba, neva šiaip kokiū-nors būdu taja, anot jų „prakeiktąją mašiną“. Bet, nežūrint į visą jų stengimąsi, vistiek jiems nepavyko tai padaryti, tik vietoj senovės aploidimentų ir šiltųjų smagumų, kai kurie iš jų užtai pateko į „šaltąją“.

IV. Permainos spaudoje ir kova senosios spaudos su naująja.

Mašina-skaitytoja jau tapo užpatentuota Suvienjytose Valstijose ir tokiu būdu prasidėjo nauja tokių mašinų fabrikacija. Atsirado jau ir puikiau padarytų, net iki desėtko sortų. Tokių mašinų kaina buvo labai augšta ir pasipirkti tokias galėjo tikrai turčiai, pirkliai ir šiaip kokie galiūnai. Bet, nežūrint į augštas kainas, juo toliau, tuo labiau įsėjo madon kaip tarpe pininguotųjų, taip ir šiaip visokiūse įstai-gose ir net ant galo jos atsirado smūklėse ir šiaip prie viešų pasilinksminimų.

Suprantama, su reikalavimu šių mašinų kilo reikalavimas ir įvairios literatūros, nauju būdu spausdintos. Ir todėl atsirado naujo būdo spaustuvės, visai nebeapanšios į pirmbuvusias spaus-tuves; radosi daugybė nauju būdu rašančių žmonių, kurių ma-nuskriptai (rankraščiai) del spaustuvių išrodė yt kokių kompozitorių veikalai; tapo įvesta visose mokyklose mokinimas rašymo nauju būdu. Daugelis mokyklų pradėjo mokinti vaikus skaityti ir rašyti naujos išvaizdos raštą. Tikrai mechaniskas amžius prisiartinio!

Bet, peržiūrėkime, kas stojosi su tais senosios spaudos spaus-tuvinkais, kurie jau nuo senų laikų buvo išgyvenę? Kas stojosi su tomis jų milžiniškomis spaus-tuvėmis? kas stoji su tais spaus-tuvinkais, kurie buvo ką tik dar atidengę spaus-tuves ir kiti net dar su paskutiniaisiais savo skati-kais? Kas stojosi su tais raiždžių rinkėjais su tomis mašinomis spausdinimo ir rinkimo (linoty-pes)?

Spaustuvinkai, susiraukę per barzdas mūrmėjo, piktu gvoltu keikė naująjį rašymo ir spausdi-nimo būdą, o pačią mašiną neva-dino niekuom kitu, kaip tik nau-jos išvaizdos gramofonu; anot jų, tai esą „visai nepraktiškas gramofonas, kuris jau nežūrint į jo didelį formatą vis dar negalįs dainuoti ir šiaip griežti ir skambinti, ir daug brangiau kaštuo-jas; tai geriau — jie sako — bū-tų sulyg Edisono sistemos — nufotografuoti kokį nori literatū-ros straipsnį ir tuomet žurnalis-tai arba šiaip kokie prie skaity-mo tinginiai galėtų klausyties, o spaudos su visur esančiais alfa-betiais ženklais jokiū būdu negali-ma yra perkeisti“. Visokiais būdais jie bandė kenkti naujai išrastam rašymo bei spausdini-mo būdui, agituodami ir rėkdami per savo dienraščius bei laikra-ščių ir pilnomis riekškučiomis pur-vų iš po savęs jie drabstė ant naujai išrastosios mašinos.

(Seka).

Daigelis.

Bet, peržiūrėkime, kas stojosi su tais senosios spaudos spaus-tuvinkais, kurie jau nuo senų laikų buvo išgyvenę? Kas stojosi su tomis jų milžiniškomis spaus-tuvėmis? kas stoji su tais spaus-tuvinkais, kurie buvo ką tik dar atidengę spaus-tuves ir kiti net dar su paskutiniaisiais savo skati-kais? Kas stojosi su tais raiždžių rinkėjais su tomis mašinomis spausdinimo ir rinkimo (linoty-pes)?

Spaustuvinkai, susiraukę per barzdas mūrmėjo, piktu gvoltu keikė naująjį rašymo ir spausdi-nimo būdą, o pačią mašiną neva-dino niekuom kitu, kaip tik nau-jos išvaizdos gramofonu; anot jų, tai esą „visai nepraktiškas gramofonas, kuris jau nežūrint į jo didelį formatą vis dar negalįs dainuoti ir šiaip griežti ir skambinti, ir daug brangiau kaštuo-jas; tai geriau — jie sako — bū-tų sulyg Edisono sistemos — nufotografuoti kokį nori literatū-ros straipsnį ir tuomet žurnalis-tai arba šiaip kokie prie skaity-mo tinginiai galėtų klausyties, o spaudos su visur esančiais alfa-betiais ženklais jokiū būdu negali-ma yra perkeisti“. Visokiais būdais jie bandė kenkti naujai išrastam rašymo bei spausdini-mo būdui, agituodami ir rėkdami per savo dienraščius bei laikra-ščių ir pilnomis riekškučiomis pur-vų iš po savęs jie drabstė ant naujai išrastosios mašinos.

(Seka).

Daigelis.

Velnius ir dayatka.

(Užbaiga.)

Velnius žiūrėdamas į Elžbietą ėmė šaipyties, staipyties ir, paga-liaus, užsikvatojo tokiu juoku, kad ja net šiurpuliai paėmė. Jo juokas labai panašus į tokio žmo-gaus juoka, kuris juokiasi ne iš džianguos, bet iš piktumo. Ir tada, kaip juokėsi, daug baisenis išrodė.

Palioves juokties velnius nusi-mėtė nuo pečių maišą, praskėtė jį ir pasakė Elžbietai:

— Išsk dabar į šitą maišą, nes aš neturiu daug laiko su tavim čia užsiimti.

Elžbieta išgirdusi tokius žo-džius apalpo ir parpuolė ant grindų. Velnius jai nieko nedarė. Toksai padėjimas tęsėsi keletą minučių. Pagaliaus ji atsi-peikėjo ir pasikėlė nuo grindžių. Pasikėlė ir vėl atsiklaupė, ir susi-ėmė rankomis veidą, kad velnio

nebūtų matyti. Bet ir užėmus akis ji matė velnią, kuris vis baisesnis jai darėsi. Taip jai beklūpo-jant, o velniui šale bestovint, pasigirdo už durų kitas balsas. Tik šitas balsas nebuvo toks šiur-kštus, bet begalo malonus.

Nepoilgam jos kambariuoko kampe pasirodė kokia-tai šviesa, kuri kartas-nuo-karto vis didi-nosi. Ir tos šviesos pačiamė vi-duryj pasirodė baltas, šviesiasis rūbais apsiropengs dangaus gy-ventojas. Tai buvo aniuolas. Jis buvo labai nuliūdęs ir nenorėjo žiūrėti į Elžbietą.

Velnius, pamatęs kampe pasiro-džiusį aniuolą, taip suspiegė, ta-rytum jį kas ėmė smaugt.

Aniuolas mostelėjo ranka ir pradėjo kalbėti.

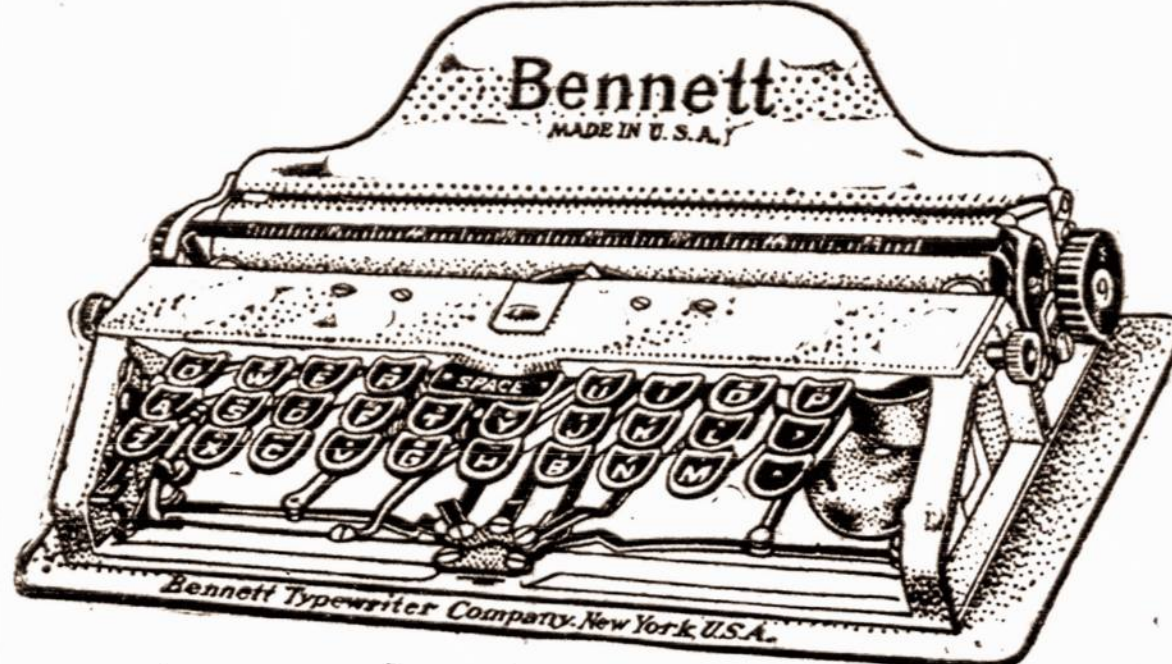
— Ar tu, Elžbieta, žinai dabar, — kalbėjo jis maloniū balsu, — delko pas tave šitas velnius atėjo? Sakyk, ar žinai?

— Nežinau, šventas aniuole... — atsakė Elžbieta.

— Tu žinotum, delko jis atėjo, bet jau turbūt viską užmiršai. Tu dabar eini penkiadešimtus metus, — artinais tavo senatvė, ir neužiugo reikės tau skirties su šiuo pasauliu. Delto prisimink sau dabar visą praitą savo gyvenimą, savo jaunystę; prisimink visas tas baisesias nuodėmes, ku-riąs papildėi. Pasištingk atsi-minti visa tai, ką tu prieš tris-dešimtis metų ir ką darėi neper-senai. Kada tu mažai buvai, aš buvau tavo sargas ir man malonu buvo matyti tave su skaisčia širdimi ir skaisčiomis mintimis. Kaip tu augai, geri žmonės tave mokino, kaip reikia gyventi, Die-vo ir artimų mylėti; bet tu jų nepaklausėi ir pradėjai eiti tuo ta-ku, kuris veda į amžiną prapultį. Tau geri žmonės rodė tą taką, ku-ris į amžiną laimę veda. Bet tu į tokius jų nurodymus ranka nu-modavai ir juokeisi iš tų žmonių. Nebūdavo nei vienos dienos, kad tu nebūdumėi užrūstinusi mūsų dangiškojo Tėvo. Tu niekieno neklausydama darėi taip, kaip tik tau buvo smagiau. Savo kū-no geiduliams visą valią davei. Naktimis vaikiojaisi, lakstei su išdykusiais bernais ir galų-gale susilakstei vaiką, kurį tuo-juos užsmaugėi. Ir paskui ėmei davatkauti. Beveik kasdien vaik-šiojai į bažnyčia, eidavai tankiai išpažintin, bet tos baisesios nuodė-mės kungingū nepasisaikėi. Tu tik žmonėms norėjai parodyti, būk esanti nekaltą, šventą, bet ištikrųjų buvai prakeikimo verta. Dievas negali meliaai žiūrėti į to-ki žmogų, kuris yra melo skrais-to apsidengęs ir dirba visokias niekšybes. Nors tu ir eidavai į bažnyčia, bet neklausydavai ką ji mokino. Tu suvadžiojai daugybę žmonių, daugelį neteisėingai ap-kalbėjai, daugelį įprapultį nuva-rei, daugelį ašarose paplukdėi, daugelį iš tiesos kelio išvedėi. Tu ir pasninkavai ir vargdinai save, bet viską tą darėi tik del žmonių akių. Delto nei vienos tavo mal-dos Dievas negalėjo išklausti, nes jos buvo neteisingos, netik-ros. Tik tų žmonių maldas Die-vas priima, kurie gyvena taip, kaip Jis savo „dešintyje įsaky-mų“ prisakė, kuriuos tu kalbėjai kasdien po kelis kartus. Bet vi-sos tos tavo maldos dar labiau rūstino Dievą. Ir dabar ant tavo pečių guli tokia sunki nuodėmų našta, kurią tu pati sau užsikro-vei ir delto laukia tavęs didelė bausmė. Ir štai šitas velnius at-ėjo tavo dūšią į pragarą nešties. Šiandien jis tau nieko nedarys, bet jis gali dar ateiti pas tave vėl, praslinkus kelioms dienoms. Aniuolas pabaigė kalbėti ir iš-

BENNETT TYPEWRITER. Kaina \$18.00

Bennett Typewriter yra tai naujiausio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja taip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios mašinos. Ji yra su universaliais raktais, taip kaip mašinos už \$100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvirto plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atramentuojasi nuo kaspino.

Diduma mašinos 2x5x10 colių. Galima vartoti popierių 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su literomis mainosi ir tokiu būdu ant jos galima drukuoti visokeriopose kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir ją galima nešiotis rankoje, arba kišeniuje. Ji yra netikėtai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ūpatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai.

J. J. Pauksztis & Co.,

120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Vienatinis ir Geriausias Fotografistas.

Jos. Shukis

20 East Market st. Wilkes-Barre, Pa.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA ORGANIZACIJA S. L. A.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje susideda iš 250 kuopų, turi 10,000 sąnarių, New York'e savo namus vertės \$40,000.00. Išleidinėja savaitinį laikraštį „Tėvyne“, savo idėe turi grynais pinigais suviri \$25,000.00. Apvėrietas reikalams ir kitokiems labdariniams tikslams išmoka šimtus dolerių, kas metas. Todėl geistina, kad Susivienijimas turėtų bent 100,000 sąnarių, tuomet tokia organizacija galėtų atlikti mums ir mūsų tautai milžiniškus darbus. Jeigu S. L. A. kuopos rastųsi kiekvienoje Amerikos vietelėje, kur tik yra burielis brolių, lietuvių ir kad visi suaugę būtų jo sąnariais, kaip pasekme to, našlės ir našlaičiai ir nušė, po mirusiam sąnariui gautų 600 ar 1000 dol., tai pamastyk, kiek apsunkinimų, kokius dabar nuolat lietuviai nukentė, galima būtų išvengti, kiek našlaičių būtų išgelbėta lietuvių, kurie dėl prievartos pakliuvę į rankas kitataučių ir žuva kaip lietuviai! Kiek pinigų mūsų visuomenė tada galėtų aprersti visokiems naudingiems tautos reikalams!

Šituos klausimus reikalaujame rimtai apvarstyti. Pasvarstyk gerbiama skaitytojai valandėlę, kaip čaug gero gali būti padaroma organizacijos tekie, kaip Susivienijimas Lietuvių Amerikoje.

Lamokėti pinigai į šią organizaciją (S. L. A.), buvo pilnai užtikrinami atgavimui atgal sunkiose gyvenime valandose ir dar daug sykų didesni, negu tapo įmokėta.

Susiv. L. A. išmoka mirusio nario pašalpagaviui taip: \$150.00, — \$300.00, — \$600.00 ir — \$1000.00. Yra keturi skyriai apsaugos pagal virš paminėtas sumas.

Didžiausias Pasaulyje Teatras Hippodrome.

ant 6th Ave., tarp 43 ir 44 gatvių. Siemet stato ant scenos vieną labai dailiai sutaisytą spektaklį „Aplink Svietą“. Būti New York'e ir neapplanstyti Hippodrome, reiškia būti Romoje ir nematyti popežians. Lešia kasdien po pietų nuo 2-ros ir vakarais nuo 8-ų. Geriausias sėdynės \$1. Augėčiau — pigiau.

Daktaras Tiesu, Julian Czupka

Advokatas ir Notary Public. Ofisas: 3 N. Main Street, Wilkes-Barre, Pa. kasdien. 138 So. Washington Ave. Scranton, Pa. Panedėliais ir Ketv. nuo 6-7 vak. Užsimu provomis Wilkes-Barre ir Scranton. Teipgi pas skvairas palidijimus (doviernastis) išrupinu Rosijoj ir Lietuvoj.

DIDIS GYDYTOJAS Dr. Ignotas Stankus M. D.

pabaigęs daktarišką mokslų universitete valstijos Indiana, ir baigęs kvotimus aukščiausioje ir jau paskutinėje daktariškaj mokyklai New York Post-Graduate MEDICAL SCHOOL & HOSPITAL, kurioje specialiai išsilavinęs gydytojas visokių pavojingiausių ligų ir daryme operacijų: pabaigęs tą mokslą įsaino vėžio aukšto, didžio daktaro. Dr. IG. STANKUS, per kurį laiko buvo miestavų daktaru Ind. anapolis, Ind. kur turėjo didelę praktiką gydyme įvairių ligų atlikdamas savo uždut. kuo geriausiai ir užganėdinančiai žmonių dabar pasipovėntis labui savo brolių tautiečių, ir kad apsaugot juos nuo kėduodimo per nesąžiningus daktarus, įrengė savo ločią naminių lizonbutų ir:

KVIEGZIA VISUS PAS SAVE SAKYDAMAS:

Jeigu sergi, ar kenkia kas sveikatai, skubei kreiptis pas mang ypatskai arba laiskui, o bazi gydymas. Jeigu kiti daktarai pripažino liga neįslydoma, neabejok, nes aš turėdamas didesnę praktiką ir aukštesnį mokslą, tau paželbesiu ir suteiksi su tikrai brolišką ir sąžiningą rodą. Kiekvienas iš atsiskaitusių persitikrį, kad esu pabaigęs didesnę daktarišką mokslą, ir galu geriau gydyti negu kiti daktarai svetintaučiai.

APSIMU PASEKINGAI IŠGYDYTI LIGAS

• Nuo reumatizmo, skaudėjimo ir gelimo sąnarių, kaulų, strėnų ir šonų; nuo visokių kraujų ligų, užkietėjimo ir nederimo vidurių, išberimo, kūno niežėjimo, visokių spuogų, dėdervinių, silkinimo plaukų, galvos skaudėjimo, nuo ligos širdies, inkstų, plaučių, kepenų. Nuo visokių nerviškų ligų, neuralgijos, drebejimo sąnarių, nemiegėjimo ir išsėdžio; nuo greito nuilimo, sunkaus kvėpavimo, persalimo ir nuo visokių slogų. Nuo visokių užkrečiamų lytinių ligų, ir visokių kitokių nušilpėjimų sveikatos. Teipgi nuo visokių moteriškų ligų, skausmingų ir nereglarinių mensesinių, baltųjų tekėjimo ir gumbų ligų.

Turiu Specialią Diplomą dėl darymo Operacijų.

Ištikus butinam reikalingumui operacijos kada visatai negal pagydyti kaip tai: auzimo vėžio skilyje ir visokių akmenų, skaudulių ir gučių, ar tai būtų pusleje, inkstuose, kepenyse ir žarnose, viską tą su pagelba operacijos galima pašalinti kuo geriausiai ir už menką mokesčį. Darau teipgi operacijas ant kaulų, lūšių, grotų ir lytinių organų, kaip vyrų teip ir moterų. Ištiesiu pritraukias smegenų, grotų ir lytinių organų, kaip vyrų teip ir moterų. Ištiesiu pritraukias smegenų, grotų ir lytinių organų, kaip vyrų teip ir moterų. Ištiesiu pritraukias smegenų, grotų ir lytinių organų, kaip vyrų teip ir moterų.

Atsilankantiems ypatiskai ir dėl operacijų, turiu savo ločią naminių puikų LIGONBUTŲ. Biednus gydu DOVANAI.

Dr. Ignotas Stankus M. D. 1220 S. Broad St. PHILADELPHIA, PA.

Val. Ofiso: no 9 tik 12, no 2 tik 4, ir no 6 tik 8 vakare. Nedėliomi no 1 tik 5 vakare.

Pigiausias kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Skaitykite atydziai!

Nesiduokite apgandinėti triukšmingiems ir melagingiems Agentų apgarsinimams. Jeigu kuris sako jogei kame nors Jes užtikrina, paklauskite apgaviko, kuomi užtikrina ir kur jo gvarancija? Atsakomasis Agentas ir bankierius sudeka gvaranciją į Valstijos kasą. Pirm negu pavesite savo pinigus taupinimui arba pasiuntimui Tėvynei, pasiteiraukite kaip ir kuomi užtikrina Jusų sunkiai uždirbta skaitiką. Sudėjan Valstijos kason Šimtą tuksantų dolerių kaip užtikrinimą Jams. Išstėminkite, jogei netikrojo bankieriaus reik lenktis. Jusų patarnavimams yra senas darysias Agentas, kuris: Siunčia 50 rub. už \$26.15, 100 rub. už \$51.90, 500 rub. už \$259.40, 1000 rub. už \$518.00. Parduoda laivakortes į Eurodą ir į Ameriką. Padaro kontraktus ir įgaliojimus (daviernastis) visą tą atlieka pigiai atsekandčiai ir greitai. Reikalaukite pinigų kurso ir laivakortų kainų. Atsakinėju greitai, o patarimai dykai.

HENRY J. SCHNITZER

141 Washington st. NEW YORK.

Pigiausias kainos — Didžiausia apsauga \$100,000.00

Konkursinis Geografijos Vadovelis

Kaina 75c. Apdaryta \$1.00.

J. J. Pauksztis & Co.

120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

PIRMAS LIETUVISZKAS Fotografistas ir Maliorius VISOKIU FOTOGRAFIJU

Darba atlieku

puikiai ir pigiai.

G. BENSON

328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

DIDELIS LIETUVOS ŽEMLAPIS.

Su etnografijos sienomis. Atspausdintas ant dailaus, sli-daus popierians, keliose spalvose. Tikras pagražinimas sienos kiekvieno lietuvio stubelės. Pirmatinė dar tokio didumo ma-pa lietuvių kalboje.

Parsiduoda musu knygyne, tik po 50 centu.

Pasiskubinkite kiekvinas įgyti tą ŽEMLAPĮ ir pamatyti surašytas visas LIETUVOS vietas. Terime nedidelį skaitlių exempliorių. Šiao adresu:

J. J. PAUKŠTIS & CO.

120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

TIK KĄ IŠEJO IŠ-PO SPAUDOS:

APIE KUNO ISLAVINIMĄ

Pas. prof. Blunčii parašyta P. Norkaus. Su 25 paveiksiais. Pust. 74. Kaina 15 centų. Autorius išdėsto žmogaus kūno, ypač krūtines, sustatymą. Pagaliaus nurodo, kokia svarbia rolę tošia kasdieninė kūno gymnastika, kaip ji žmogų sustiprina fiziškai ir protiška; kaip per gymnastiką žmogus palaiko savo kūno sveikatą, gražumą ir pailgina gyvenimą. Tas atsiikiama tik pašvenčiant kasdienį po desėtką minučių ant gymnastikos. Kningute reikalinga turėti po ranka ir atvejų atvejais perskaityti. Tas veikalėlis mūsų kalboje dar pirmutinis tokios rūšies.

VILKU LIZDAS

Apsaka iš kryžiuočių laikų, parašyta Zuzanos Moravskos, sulie-tuvinta A. Vėgėles. Pust. 117. Kaina 35 c. Niekas taip neišlavina jaunuomenės, niekas tiek neinkvepia meilės prie savo tėvynės ir visų prakiliųjų darbų, kaip istoriškos apysakos. Francūzų pakelė apysakos Diuno, Hugo ir Zolo. Pasaulį pralenkė angli išmintingame patrio-tizme ačiu istoriškiems romanams Walter Skotto. Lietuviai da maža teturi istoriškų apysakų, išskiriant Kraševskio „Kuningas“, „Vitoliorauda“ ir kit. Todėl „Vilkų Lizdas“ yra labai brangintina kninga. Nors ji skiriama tik jaunuomenei, bet ją su didele nauda ir smagumu perskaitys kiekvienas lietuvis ir lietuvaitė.

PAZVELGUS ATGAL

Didelė sociologiška apysaka arba romanas, garsaus amerikų ro-manisto Edwardo Bellamy, versta P. Siulelio. Pust. 356. Kaina \$1. Šitas veikalas, išverstas veik į visų civilizuočių tautų kalbas, ir turėjęs visur milžinišką pasiekimą, lietuviškame pilname vertime pasirodė dar pirmą sykį. Bellamy nupiešia dailios apysakos formoje apie žmogų, kuris pramiegojęs šimtą suviri metų, praduo ir rado visai naują draugi-jos surėdymą. Čia jis aprašo viską, kas buvo naujai sutvarkyta ir kaip tuose laikuose buvo laiminga žmonija. Norints tai didelės fanta-zijos aprašymas, bet jis suteikia skaitytojui tūkstantių prakiliųjų min-čių. Galima drąsiai sakyti, kad šita kninga yra socialistų vadovėlia. Ją perskaitys žmogus pasisems sau labai gilių idealų. Ji privalo rasti kiekvieno lietuvio kningynėlyj.

J. J. Pauksztis & Co.

120-124 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

Mūsų aptiekorius yra Lietuvis FRANAS URBONAS

Visi, kurie jieskote sveikatos, galite ją apturet. Musu aptiekorius vaistai (liekarstos) ir gera roda parodys tikrą kelią į svei- katą : : : : :

SU PAGARBA **FRANAS URBONAS** 151 Metropolitan Ave. (e or. Berry st.) BROOKLYN, N. Y.

Telephone 2427 Greenpoint

VIENTINĖ IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA

AGENTURA

Parduodam Šifkortes ir siuncziam pinigų.

Jau nuo 1886 metų, kaip parduodam ŠIFKORTES keliaujantiems į Lietuvą arba norin-tiems parsikviesti iš Lietuvos savo gimines ar pažinstamus į Ameriką, visados parduodam Šifkortes kuoteisingiausia į kur tik nori, ant greičiausių ir geriausių LAIVŲ už prieinamą prekę. Kurie pas mus pirkto Šifkortes, kelionėje neturėjo nė jokio klapato; per tai, kad mes visados suteikiame keleiviams geriausius patarimus, kaip turi keleivis apsisaugot nuo apgavysčių. Priegtam padarome reikalingas popieras pas konstlį dėl perėjimo per rubežų.

Taigi reikalaujant ŠIFKORČIŲ — malonėkit kreiptis prie mūsų, o busit kuogeriausia aprupinti visame.

Offiso valandos:

Šiokiems dienoms nuo 8 ryto iki 9 val. vakare.

Šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.

120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. (Antros durys nuo Berry Street)

PINIGUS SIUNCZIAM IR ISZMAINOM.

Siuncziam pinigų į visas svieto dalis saugiai, greitai ir pagal pinigų kursą.

Teipgi išmainom ant ruskų ir vokiškų.

Parduodam Tiketus ant geležinkelių į pietines ir va-karines valstijas.

Persišunčiam potografijas į Lietuvą ir užregistruojam laiskus.

Padarom aktus rejentalnus delei žemės ir kitokių prik-lausančių savasčių. Tą riską darom su Konsulio palidži-mu.

Užsilimame provomis Euro-piškoms ir Amerikoniskoms išskolektarofime mokesčių.

Darom daviernastis, išleš- kom dales Lietuvoje ir ati-mam į Ameriką.

„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ“

Seniausias Lietuvių Laikraštis Amerikoje. Įkurtas 1886 metu. Išaina kas Serala. Užsirašant „Vienybę Lietuvninkų“ Amerikoje prekiuoja metams \$2.00, pusei metų \$1.00. Užrubežiuose prekiuoja metams \$3.00, pusei metų \$1.50. Teipogi spausdinam visokias knygas, konstitucijas, bilas, plakatus ir tikietus baliams, popieras laiskams rašyt ir kitokins spandos dalykus. darba atliekam greitai ir pigiai.

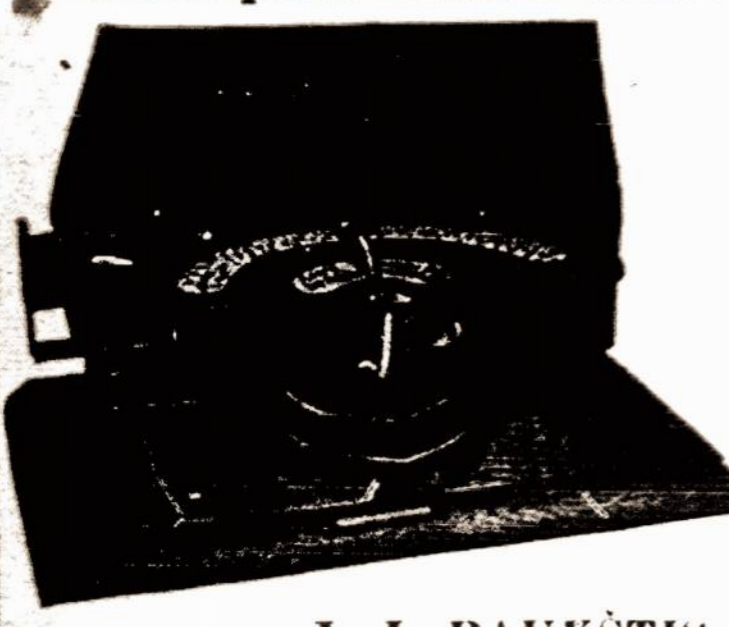
DIDŽIAUSIA KRAUTUVE VISOKIU KNYGU.

Čia visokias knygas galima gaut, kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiskas teip ir maldų knygas. Žodynų, gramatikų, rankvedžių, Biblijų ir t. t.

J. J. Pauksztis ir K. Brazys,

120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

THE AMERICAN Prekė \$7.00
Labai puiki mašina drukavojimui laišku.

Šita mašina puikiai drukuoja, labai aiškias drukas ir drūčiai padaryta, visa jos sistema gražiai sutaisyta. Ji parsiduoda po \$10 dol., bet dabar ant trumpo laiko atpiginata tik už 7 dol. Skrynelė 2 dol. Kam reikalinga tank ai kilmotis, tai geriausia pirkti mašiną su skrynele, kurią pasiėmęs ranka kaip čemodanėlį, gali nešti kur nori.

Pati skrynelė \$2.00
O mašina \$7.00

J. J. PAUKŠTIS & CO.
120-124 Grand Str. Brooklyn, N. Y.

Telephone 1881

Nik. P. Zelwis
Lietuviškas graborius.
Išbalsamuojuos ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuviams, veselioms ir krikštynoms.
Mano gyvenimo Ofisas atidaras DIENĄ IR NAKTĮ.
213 1/2 Berry Str. Brooklyn, N. Y.
Branch Office: 48 Hudson Ave. LIETUVIAI KREIPKITES REIKALE PAS LIETUVI.

TELEPHONE 1295 GREENPOINT.

P. BUTKUS
LIETUVISZKAS GRABORIUS (UNDERTAKER)
Išbalsamuojuos ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuviams, veselioms ir krikštynoms.
Mano gyvenimo Ofisas atidaras DIENĄ IR NAKTĮ.
213 1/2 Berry Str. Brooklyn, N. Y.
Branch Office: 48 Hudson Ave. LIETUVIAI KREIPKITES REIKALE PAS LIETUVI.

Zmiejecznik
RATTLESNAKE LINIMENT
Taisyti Tikrai Groblevskio

SAULE
Du-kart nedėlinis laikraštis
Smagiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulyje.
IŠEINA kas UTARNINKA ir PĖTNYČIA
Prenumerata kaštuoja:
Amerikoj Ant viso meto \$2.50
Ant pusės meto \$1.25
Ant ketverių meto 65c.
EURO- Rosijoje ir Lietuvoje \$3.50
Anglijoj ir Skotlandijoj 15 sh.
POJE Prusose 15 markų.

Tel. 2334 Greenpoint.
PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS pas **PETRA A. DRAUGELI**.
Škanus alus, gardi ariekla, elius, visoki vinas, kvepeni cigara, ir puiki užkandžiai. Salė dėl mitingų ir veselių. Nepamirškite šios atsakančios vietos, o busit užganėdinti.
73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.
Palei Wythe Ave.

Telephone 854 W. Williamsburgh.
Williamsburgh BATHS.
E. APRIL, Savininkas.
Rusiškos ir Turkiškos **PIRTYS**
274 South First Street, (tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave.) BROOKLYN, N. Y.
Moterims kiekvieną utarninką.

Bischoff's Banking House
287 Broadway Kampas Reade Gatvės
New York N. Y. Telefonas: Worth 2822

Kas reikalauja teisingo pataravimo ir nori kad jo reikalai būtų greitai atlikti, tegu atsiūkia **Seniausį Bankinį Namą. Uždėtą 1848 m. \$100,000 (šimtas tukstantų dolerių) yra mūsų kaulėja sudėta į rėdišką kasą.** Pinigus stūdimame į Krajų kuo greičiausiai. Pinigus visų kraštų išmaime pagal kursą. Pinigus priimame ant procento ir išduodame ant pareikalavimo. Šipkortes parduodame ant geriausių garlaivių visų Linijų ir iš Krajų už pigiausių kainų. Pašportus dėl kelionų į Krajų parpiname. Daviernastis padarome pigiai ir visas kitas reikalavimas popierius su palidijimu Konsulio. Atliekiojimą dalių atliekame kvoteisigaliausiai.
Atidaryta: kas dieną iki 6 vakare. Nedėlioje nuo 10 iki 12 val. ryte.
Subatoje iki 8 val. vakare.

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių galvos skaudėjimų, KAULŲ, PERSALIMO, REUMATIZMO, STRĖNŲ SOPĖS, SAUSGELŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO ir DIEGLIŲ.
Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelti, neįšokok rodos pas kokius nemokintus žydėjus ar kryžikius savo priepuoli, bet kreipkis arba tiesiai pas rašyk pas savo ločną vienatū, reikalaujamas tikrų, gryną ir gydančių vaistų — pas **ALBERTĄ G. GROBLEVSKĮ**.
Plymouth, Pa. garsų dirbėjas „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolių“ o perstikrini, kad neįšokėsi veltui ir ant apgavysčių savo suakiai uždribo centu.
Turime gyduoles nuo visokių ligų, keikios tikrai randasi ant svieto teip dėl senų žmonių, kaip dėl kudičių, vyrų ir moter.
„Lenkiškai-Lietuviški“ vaistai jau tukstantis padarė sveikas — išgydys ir Tave!
Ypatingai SLAPTAS ligas gydome ir gileje slaptose užlaikome, kaip kunigas išpažinti.
Dėlto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagalbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laišku, o niekuomet to nesigailėsi.
Adresas:
Albertas G. Groblevskis
Cor. Elm and Main Sts. Plymouth, Pa.

MĖNESINIS RAŠTAS
Linksma Valanda
IŠEINA APIE 15 D. KOŽNO MĖNESIO.
Talpinasi visokių gražių Istorijų, Pasakų, ir t. t.
PRENUMERATA:
Amerikoje ant viso meto tik \$1.
Rosijoje \$1.50. Anglijoje 7 sh.
Prusose 7 mk.
Kas užsirašo „SAULĘ“ ir „LINKSMĄ VALANDĄ“ ir pilnai užsimoka, tai abu raštu gauna per visą metą už \$3 in Ameriką, in Rosiją \$4.50, in Angliją 7 sh. Priek tam pilnai užsimokėję skaitytojai kas metą gauna DOVANĄ puikų Kalendarį.
W. D. Boczkowski & Co.
526-522 W. South St. MAHANOY CITY, PA.

Teisingiausia Lietuviška Agentura
PARDOUDU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Laidu, keleivini visados bus užganėdinti.
SIUNČIU PINIGUS į visas dalis svieto kuo greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stovio po kaulėja \$30,000)
Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėti dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugrąžinu.
PIRMOS KLASOS HOTELIS, Skaniausi ir sveikliausi visoki gerimai, per tai visados svečių pilna, kiekvienas draugiškai ir maloniai visados pavalšina.
P. J. CHMIELIAUSKAS,
177 E. Main St. PLYMOUTH, PA. (Bell Phone 8-R)

ISZGYDYTAS isz 10 metines Rupturos
John E. Evans sunkiai dirbantys kalvis iš Wapwallopen, Pa. Fabrikė parako, apskakinėja historiją, kuri užims visus akvynus.
Perėjo penki metai Aprilijū 8. m. kada atsiūkau pas Doktorą O'Malley į Wilkes-Barre, Pa., ba kentėjau ant dubeltavos Rupturos, padėjimas mano buvo pavojingas, o su didele nebegale galėjau baigt savo darbą. Gydytojai kurie mane prieš tai gyde: jog tai yra didele kvalystė mislint, jog Ruptura duosis išgydyti be operacijos (aš esmiu priešingas tokių operacijų). Po perskaitymui apgarsinimo laikraštij Berwick, Pa., apie gydymą Rupturos per Doktorą O'Malley, nusidaviau į ofisą į Wilkes-Barre, Pa., ant rodos, kur man Dr. O'Malley pasakė jog išgydins mane iš kentėjimų, nenorėjau į tai įtikėti. Bet dabar nežinau kaip išreikt savo dėkingumą už tai, jog esmiu dabar suvisai sveikas be jokios operacijos. Nuo keturių metų nenešioju jokių dirbų, norint gana sunkiai dirbu, už ką pirmiausia padėkavoju Dieviui, o po tam Doktorui O'Malley už jo išgydymą. Jaučiuosi jog tai yra mano privalumu duot rodą kožnam, kuris kentia ant Rupturos, idant nusi-duot pas Dr. O'Malley.
JOHN EVANS, Wapwallopen, Pa.

Nepamirškite Tautiško Namol
Erta, daili salė mitingams, veselijoms, tea rams ir baliams. Gardi degtinė, šveizas alus, kvėpij cigara, skanus užkandžiai ir nakvinė.
TAI LIETUVIŲ UŽEIGA.
Razutis & Dixon
101-103 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint.

THE LACKAWANNA
Parankiausiai geležinkelei Europon keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir perveža pasažierius.
The Road of Anthracite (Kietųjų auglinių kelias). Trumpiausias kelias į Buffalo. Tiesiai į Serantoną ir Anglij Sritį. Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien. Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien. Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių kasdien. Tarpe visų vietinių Punkty nuolatinis ir parankus susisėjimas. Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas: **George A. Cullen, General Passenger Agent,** 90 West Street, N. Y.

Telephone 2762 Greenpoint.
Daktaras Brandšteinas
Turėjęs praktišką Europoje 18 metų, dabar Brooklyne, N. Y., atidarė ofisą. **103 So. 2-nd Str., kamps Berry Str.**
Gydo naujaisiu būdu ligas vyrų, moterų ir kudičių. Specialistas prie ligų chroniškų (sisenėjusių).
Valandos priėmimo ligonių: Iš ryto nuo 9 iki 10; vakare nuo 6 iki 10.

STEBUKINGOS SZTUKOS
10 LABAI GERU SZTUKU UZ \$1.00
Su niekuo teip smoniai nepaliksimi kaip su geromis štukomis. Kuris žmogus moka geru štuku, tas visados pradėdžia laika linksniai visi myli ir laiko godriu žmogum. Tu broliu gali ir ta pati padaryti, jeigu tik nori, nes dabar susilauki geriausias progos, nes tik už 1 dol. gausi 10 labai geru štuku. Aš esu lietuvis, magias ir berodydamas teatrus, patyriau, kad lietuviai labai myli štukas, todėl aš dabar pasirengias tik už 1 doleri parduoti 10 geriausiu štuku, todėl netenk ligai, užsiterliok tuojais, o po dienos visi manys, kad tu esi labai mandrus žmogus, arba turi velnia. Štukos, kurias aš jums pristatysiu, yra labai lengvos padaryti, teip kad kiekvienas, kuris tik turi rankas, tuojais padaro. Visas reikalingas prietaisais ir lietuviška pamokinama kaip tas štukas padaryti, išsiunčiu ta pacia diena kaip gantu orderi. Nusiuntimo kastas aš apmokū. Prisiųsk \$1, o gausi tau štukas.

W. OZAS SZLIKAS, 7208 CARPENTER ST., CHICAGO, ILL.

Dirželiai niekad neišgydys Rupturos. Kožnas vyras, moterė ar kudiķis gali but išgydynti nuo Rupturos (kuilo) be skausmo ir periskados per mano Kemišką Elektro Methodą. Aš esmiu vienatinis Specialistas ir galiu gvarantyt jog tave išgydinsiu iš Rupturos. Mano spabasas gydymo Rupturos užtikrina kožnam išgydymą, apie ką šimtai ypau jau perstikrino, per ką turi pilną tvirtybę prie mangs. Atsiųsk 2c. markę, o gausi knygutę su abrozėliais, aprašant mano būdą gydymo Rupturos. Roda dykai. Kas negali ant kart užmokėti, tai duodu ant išmokėsčio. Prekė užganėdinti. Prisiųsk pačtinę markę už 2c. o aplaikiysi daktarišką knygutę su abrozėliais už dyką.
Dr. A. O'Malley 158 So. Washington St. Wilkes-Barre, Pa.
Čia rašoma ir kalbama lietuviškai ir lenkiškai.

Jonas S. Lopatto
Attorney and Counselor-at-Law (Lietuviškas advokatas pagalbes Pensylvanijos Universitetą), užsima varymu provy visuose telsumose.
Ofisas rmuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENNA.
Office Phone Peoples 37
Residence Bell 47
Peoples 1100

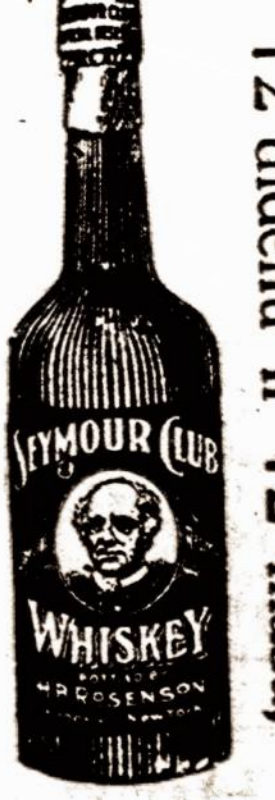
PATENTS
pavyzdį obtained OR NO FEE. Trade-Marks, Copyrights and Labels registered. TWENTY YEARS PRACTICE. Highest references. Best model, sketch or photo, for free report on patentability. All business confidential. HAND-BOOK FREE. Explains everything. Tells How to Obtain and Sell Patents, What Inventions Will Pay, How to Get a Patent, explains best mechanical movements, and contains 200 other subjects of importance to inventors. Address: **H. B. WILLSON & CO., Patent Attorneys** Box 383 Wilson Bldg. WASHINGTON, D. C.

Pavasaris TAI LINKSMOS DIENOS,
bet tik tada, kaip žmogus iš savo kėno pradėdintis kaip širkiškų žiemos salty-ligų, kuri vargina. Vienok jei to nepadarysi, tai liga vargina kėnā ir visadas ir vidurių, naikinis sveikata ir gyvenis, teip beskurstant net tik pavasarje, bet ir vasarj be geros sveikatos neturėsi jokios linksmybės.
KAD JAUTIESI nepasikvėpinti, bet nori turėti linksmą pavasarj, tai išgydyk. Išvark lig lauk iš kėno, kran juo, nervy ir vidurių; o kad tē viskū padaryti, tai atsiūsk lietuviškū kalbū prie tikro Doktoro Specialisto Klinikos, kurs pagal reikalingū prietaikys specialiai geriausias liakarstas, kurios kaip šili saulės spinduliai išvaro žiemos salty teip ligū išvark lauk, be peilio, be supulinių operacijų.
Apturesi tikra linksma pavasari ir gera sveikata; džiaugies kaip šimtai išgydytū dēkavodami. **14 DAUGYBĖS** nors ketētą patalpimam:
Albany, N. Y., 613 Livingston st. Ant. Barnetas. Až sveikinu Philadelphia M. Kliniką ir dėkavoju už geras liakarstas ir greitū išgydymū ligos. Draugams ir pažistamiems laike ju ligos visada rodyti kreipis prie jų, kad tikrai gali išgydyti.
K. Oševiče, 1444 Ross st. Camden, N. J. Džiaugdamasi gera sveikata ir dėkavoju už išgydymū no skrepiavimo, kožjimo, skaudėjimo krūtineje žonose ir kitose kūno dalise.
Mrs. M. Domeikene, 96 Crosby st., Grand Rapids, Mich. Teip sako: Nors ligai sirgau, dang visokių daktarų peridau, — bet Philadelphia M. Klinikos Dr. geriausiai man pagelbėjo nuo skaudėjimo stėnose, viduriuose, krūtineje, rankose ir kitur.
Daugybė tokių padėkavonių atelna kasdien už išgydymą nuo: nervy ir nosipėjimų, peršalimo ir kožjimo, galvos skaudėjimo ir svajimo, vidurių nesveiki kūnū ir užkietėjimo, ūklesio nubėgimo nuo sauzagystės, greitū palisimo, negero ir sumazėjimo kraujo, teip pat nuo limpančių tyriškū ligū ir tam panašios rykus VYRU nelaimių. Teip pat MOTERŲ nuo įvairių skaudėjimų stėnose, baltųjų ir kitokių ligū.
suaukieta: tai parasyk, o apturėd rodą, pagelbi ir **KAD NEGALI PRIBUT** tikras liakarstas, kurios gali tave išgydyti ir turėti LINKSMĄ PAVASARJ. Visada reikant atsiūsk teip:
THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC 1117 Walnut St., Philadelphia, Pa.
Valandos kasdien nuo 10 iki 4 po piet. Nedėlionis nuo 10 iki 3 p. p. Ir vakaris nuo 6 iki 8 Utarninkas ir Pėtnyčionas.
Dėl gydomųjų naujų Phil. M. Klinikos, išleidi naujoviu daktariškū knyga "DAKTARAS"; labai naudinges visiems. Kiekvienas apturės duvanti: kuri, tik užsiuntynty prisiųs visū padėkavonių tik 4 cent. sta apmokū.

Tel. 651 Greenpoint.
Daktaras Jonas Misevičia
VIENATINIS TIKRAS VYRIŠKAS DAKTARAS LIETUVIAMS BROOKLYNE. Gydo Visokias Ligas: taipgi dar pabaigęs kursą Didžiausiam Palaginiam Hospital (N. Y. Living in Hospital).
272 Berry Street, Brooklyn, N. Y.
Prie So. 2-nd Street.

Rusiskai Amerikoniszka Linija. Vienatinė be persėdimo Linija tarpe Amerikos ir Rusijos.
Išplaukimas iš New Yorko.
Kursk Feb. 10 | Birma March 9
Lithuania Feb. 24 | Kursk March 23
Rotterdamą 11 dieny | Liepoją
III klasa \$23 III klasa \$35
II " " 48 " " 50
I " " 65 " " 75
Dėl smulkesnių žinių kreipkitės in mūsų agentus ir centrališką kontorą. **A. E. JOHNSON & CO.** General Passenger Agents. 27 BROADWAY. NEW YORK CITY, N. Y.

H. B. ROSENSON, BROOKLYN, N. Y.
817-319 Grand St., Telephone, 1128 W. Washington

WHISKY
PRIETELAI LIETUVIAI
12 dideliu ir 12 mažu.

PUIKUS HOTELIS Andriaus Milisausko
Visada šaltas alus, skani ariekla, elius, portieris, visoki vynai ir kvepianti cigara.
Lietuviai vietiniai ir atvažiauj iš kitur, nepamirškite šios puikios vietos.
16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.
Priekal Central Dypa

MOKINKIMĖS PATYS
Gramatika angliskos kalbos mokintis be mokiniojo (apdaryta) \$1.00.
Vaikų Draugas arba kaip mokinjtas skaityti ir rašyti be mokiniojo 15c.
Naujas Būdas mokintis rašyti be mokiniojo..... 10c.
Aritmetika mokinimuisi rokundu su paveiksiais (apdaryta)..... 35c.
Pinigus siųskit per Money Order tuo adresu
P. Mikolainis, Box 62. New York City.

GERIAUSIA UŽEIGA LIETUVIAMS — pas — Jona Kulboka
SKANUS ALUS, GARDI ARIEKLA, VISOKI VYNAI, KVEPIANTI CIGARA.
74 Grand st., Brooklyn, N. Y. (kamps Wythe ave.)

W. SLOMINSKA
Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais
ant Kosciuskos Parodos už rupestingą ir artistiską išdirbimą
KARUNŲ, ŠARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAZDŲ IR TEIP TOLIAUS.
Turis už garbę apreiški guodintiems Kunigams ir guodinioms Draugystėms, kad aš dirbu visus augščiau paminėtus daigtus PIGIAUSIAI, TEISINGIAUSIAI IR GERIAUSIAI, nes per daugelį metų užsidama išdirbinis įlaiau geriausių praktika ir dėl to galu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.
Su guodone
W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.